

P E T E R

H E I S E

T H E S

O N G E D

I T I O N

Peter Heise (1830-1879)

The Song Edition

Adam Riis, tenor

Aleksander Nohr, baritone

Astrid Nordstad, mezzo-soprano

Bo Kristian Jensen, tenor

Bo Skovhus, baritone

Clara Cecilie Thomsen, soprano

David Danholt, tenor

Elsa Dreisig, soprano

Francine Vis, mezzo-soprano

Jakob Bloch Jespersen, bass-baritone

Jens Søndergaard, baritone

Johanne Thisted Højlund, mezzo-soprano

Lars Møller, baritone

Mari Eriksmoen, soprano

Signe Asmussen, mezzo-soprano

Simon Duus, bass-baritone

Sofie Elkjær Jensen, soprano

Stig Fogh Andersen, tenor

Christian Westergaard, piano

CD 1 – NORDEN (THE NORTH)

70:26

Fire sange fra 'Arne'

1	Ingerid Sletten	2:02
2	Venevill	4:39
3	Træet og jenten	1:40
4	Arnes sang	1:45
5	Du är min egen	3:32

Finske sange

6	På jorderingen det finnes ingen	1:46
7	O vor' en herdeflicka jag	2:36
8	Jag älskar dig, kär vännen min	1:53
9	Kom ljuva herdeflicka	3:14
10	Jag spejande framgick	3:04

Bergmanden og Solveigs sange

11	Bergmanden	3:44
12	Kanske vil der gå både vinter og vår	1:38
13	Nu er her stellet til pinsekvæld	1:13
14	Sov du, dyreste gutten min	2:19
15	Spillemænd	2:53

Sange fra 'Fjeldsøen'

16	Gunhilds romance	2:40
17	Skjaldens sang	2:40
18	Vuggesang	2:57

Bergliot

19	I dag kong Harald må holde tingfred	2:04
20	Hvor sandet hvirvler ned over vejen!	3:10
21	Kæden sig sprænger – de kæmper ej længer	3:16

22	Falden er herligste høvding i Norden	3:39
23	Op! Op! Bondemænd!	3:16
24	O bønder, hør mig!	3:14
25	Læg ham på karmen, ham og sønnen!	5:29

Astrid Nordstad 1-3, 12-14; Jens Søndergaard 4, 11, 15; Francine Vis 5;
Signe Asmussen 6-8, 10; Bo Kristian Jensen 9; Johanne Thisted Højlund 16,
18-25; Aleksander Nohr 17 (choir: Jacob Andersen, Fredrik Bjellsäter,
Lauritz Thomsen, Martin Møller Vilbrand)

CD 2 – EROTISKE DIGTE (EROTIC POEMS) 73:02

1	En sommernat	9:35
	<i>Erotiske digte</i>	
2	Til en veninde	2:35
3	Ved huset	1:47
4	Henrykkelse	1:20
5	Skovensomhed	3:01
6	Advarsel	1:54
7	Natten var mild og kær	
	<i>Kærlighedssange</i>	
8	Vårsang i høst	3:01
9	Sang	3:26
10	Hvor skoven mest var øde	2:25
11	Der var roser i dale	1:38
12	Flygtigt ønske	1:34
13	Skøn er våren	3:34
14	Efterklang	2:12
15	Til Luna	3:03

	<i>En sangkreds</i>	
16	Violinspilleren ved kilden	6:26
17	Du gav mig den røde rose	2:09
18	Tiderne komme og vandre	1:11
19	Hvile	1:30
20	Hvile på vandringen	2:48
21	I hjemmet	2:14

	<i>Liebeslieder</i>	
22	An eine Freundin (Til en veninde)	2:43
23	Beim Hause (Ved huset)	1:45
24	Entzücken (Henrykkelse)	1:24
25	Waldeinsamkeit (Skovensomhed)	2:57
26	Warnung (Advarsel)	1:48

Jakob Bloch Jespersen 1, 22-26; Lars Møller 2-6; Aleksander Nohr 7, 15;
Clara Cecilie Thomsen 8; Adam Riis 9-15, 16-21

CD 3 – GULDALDERBILLEDER (IMAGES FROM THE GOLDEN AGE) 75:02

1	En sanger	3:48
2	I skovens højsale falken grå	2:03
3	Vi lærker under himlens blå	2:37
4	I skoven	4:43
5	De to drosler	1:27
6	Skovbal	3:11
7	Når natten kaster sine skygger	2:16
8	Hvor tindrer nu min stjerne	2:53
9	Savoyardrengens sang	1:47
10	Pigerne inde i skoven	3:43
11	Gåsepigen til glenten	1:09

12	Husker du i høst	3:24
13	På søndag aften kommer hun	2:29

Tre sange af Klaus Groth

14	Da bank på mit vindu	2:11
15	Ingen nat er for mørk	2:06
16	Han sa'e mig så meget	2:23
17	Fåwal Mari	6:21
18	Øwli	3:36
19	Sov ind, mit søde nusseben	2:10
20	Min skat	1:42
21	Når dagen er bortgangen	6:00
22	Afsked	3:44
23	Forvandling	2:21
24	Længsel	3:38
25	Så fast mit hjerte banker	3:20

Bo Kristian Jensen 1, 6, 8, 12, 13, 21; Jakob Bloch Jespersen 2, 4, 5, 7, 9, 18;
 Signe Asmussen 3; Johanne Thisted Højlund 10, 11; Sofie Elkjær Jensen 14-16;
 Lars Møller 17; Francine Vis 19; Adam Riis 20, 22-25

CD 4 - EFTERKLANGE (ECHOES) 73:06

Digte fra middelalderen

1	Hvorfor ville du spørge mig	3:05
2	Gammel fransk romance	4:01
3	Unge George Campbell	3:01
4	Din fader skal ikke skænde	1:33
5	Praskoviuschka	1:59
6	Sang	2:09
7	Skønne fru Beatriz	2:53

8	Til Ossian	3:22
9	Ossians sang til aftenstjernen	5:30
10	Ossians sang til månen	4:16
11	Duggen er falden	3:20

Romancer og sange fra 'Bertrand de Born'

12	Mod syden i kvæld	6:41
13	Fager er den blide vår	2:14
14	Vågn af sin slummer	2:58
15	Herre konge, bliv her	3:22
16	Herlig er kampen bryst imod bryst	1:49
17	Rosamunde	4:32
18	Ære for helten	1:59

Digte fra middelalderen

19	Pourquoi cette question?	3:33
20	Jeune George Campbell	3:13
21	Praskoviuschka	2:01
22	Chanson	2:20
23	La belle dame Béatrice	3:14

Astrid Nordstad 1-7; Lars Møller 8-10; Bo Kristian Jensen 11;
 David Danholt 12-18; Elsa Dreisig 19-23

CD 5 - KENNST DU DAS LAND 78:08

1	Nähe der Geliebten	2:42
2	Mädchen mit den roten Wangen	2:47
3	Mädchen mit dem roten Mündchen	1:43
4	Es war ein alter König	1:45
5	Genoveva	4:27

<i>Schilflieder</i>		
6	Drüben geht die Sonne scheiden	2:08
7	Trübe wird's, die Wolken jagen	1:42
8	Auf geheimem Waldespfade	1:59
9	Sonnenuntergang	0:48
10	Auf dem Teich, dem regungslosen	4:01
11	Frühlingslied im Herbst (Vårsang i høst)	3:09
12	Sommerweise (Sommervise)	2:53
13	Lied (Sang)	3:12
14	Ständchen (Serenade)	5:19
15	Komm, klop' an mein Fenster (Da bank på mit vindu')	2:22
16	Er sagte mir so vieles (Han sa'e mig så meget)	2:28
17	Die Serenade des Königssohns (Kongesønnens romance)	2:37
18	Dornröschen's Traum (Torneroses drømme)	2:53
19	Wo blinket nun mein Sterne? (Hvor blinker nu min stjerne?)	2:51
20	Abendlied auf dem Balkon (Aften på loggjen)	3:00
21	I syden	2:04
<i>Sydlandske sange</i>		
22	Vinhøsttoget	1:57
23	Vignerolen synger til sin elskede	4:30
24	En ritornelsanger blandt dansende landfolk	2:18
25	Giovannino synger til Maria Grazia	2:54
26	Karnevalsbuketten	2:09
27	Den sidste karnevalsaften	4:12
28	Aften på loggjen	3:15

Jens Søndergaard 1, 6-10; Adam Riis 2-3, 13-14; Jakob Bloch Jespersen 4;
 Astrid Nordstad 5; Elsa Dreisig 11-12, 15-16; David Danholt 17;
 Clara Cecilie Thomsen 18; Bo Kristian Jensen 19-20, 22-28; Simon Duus 21

CD 6 – THERE BE NONE OF BEAUTY'S DAUGHTERS			59:33
1	There be None of Beauty's Daughters (unpubl.)		2:28
2	Echo (unpubl.)		2:10
3	Ay, woken, O!		3:12
4	Childe Harold (unpubl.)		4:27
5	The poor soul sat sighing		2:21
6	Den stakkels pige sad		2:04
7	Childe Harolds afskedssang		3:14
8	Blæs, blæs du vintervind		2:03
9	Sig hvor fødes elskovs lyst		1:12
<i>Sange af Shakespeare</i>			
10	Græd ikke mer, du lille mø		2:24
11	Den jomfru sad med sorgen		2:04
12	Der var en svend med sin pigelil		4:27
13	Dengang jeg var ung og elskovsfuld		1:42
14	Hvis du vil ligge her		1:40
15	Kom nu kun, kom nu kun, død		3:07
16	Dengang jeg var kun så stor som så		2:27
17	Når til lyren Orfeus sang		3:03
18	Kærlighedens filosofi		1:54
<i>Digte fra det engelske</i>			
19	Pilen og sangen		1:57
20	Vandrerne		1:43
21	Ingen blomst		2:34
22	Bryd! Bryd! Bryd!		2:02
23	Våge må jeg, ak!		3:13
24	Ekko		2:03

Adam Riis 1-4, 9, 19-24; Signe Asmussen 5-6, 11, 13, 15; Simon Duus 7-8;
Bo Kristian Jensen 10, 12, 14, 16-17; Clara Cecilie Thomsen 18

CD 7 – DYVEKE 75:31

Dyvekes sange

1	Skal altid fæste mit hår under hue	3:28
2	Ak, hvem der havde en hue	3:06
3	Hvad vil den mand med kæder på	2:22
4	Vildt, vildt, vildt suser blæsten	4:15
5	Næppe tør jeg tale	3:04
6	Det stiger, det stiger herop	1:33
7	Se nu er sommeren kommen	2:23

Lauras sange

8	Jeg mindes vel et sted	2:32
9	Når svanen drømmende på strømmen bølger	3:28
10	Du var det dejligste barn	5:57
11	Dans fra 'Marsk Stig'	3:54

Aases sange

12	Det var sig humleranken	2:45
13	Jeg kender af navn kun guldet	2:26
14	Jeg beder for hver en vejfarende sjæl	2:33
15	Ranes sang	3:19
16	Marskens sang	2:03
17	Dyvekes sang	2:05
18	Den elskede	3:32

Dyvekes Lieder

19	Soll allzeit zängen das Haar in die Haube	3:33
20	Ach könnt' ich gehen im Hute	3:04

21	Was will der Mann mit Ketten dort	2:19
22	Wild, wild, wild braust, ihr Weste!	4:30
23	Kaum wag' ich zu reden	3:11
24	Sie steigen, sie steigen, sie steigen empor	1:39
25	Nun ist der Sommer gekommen	2:29

Mari Eriksmoen 1-7; Astrid Nordstad 8-10, 17; Stig Fogh Andersen 11, 15;
Clara Cecilie Thomsen 12-14, 19-25; Aleksander Nohr 16; Bo Kristian Jensen 18

CD 8 – VERSFORTÆLLING OG VAUDEVILLE (NARRATIVE POEMS AND VAUDEVILLE) 68:54

1	Ej ensom er jeg	6:05
2	Nu er vintrens kolde tid	5:05

Verner og Malin

3	Ung Verner	2:42
4	Fru Ingeborg	2:36
5	Malin	3:43
6	Hr. Asmund	2:47
7	Elskovstanker	3:00
8	Verner synger for fru Ingeborg	4:15
9	Verner og Malin	3:15

10	Morgenstjernens sang til blomsterne	2:18
11	Efter regnen	2:20
12	Gold er den jord	2:28
13	En fisk jeg fanged på min krog	2:09

Viser og sange fra 'En nat mellem fjeldene'

14	Gulliks vise	1:33
15	Ingeborg	2:25
16	Gudbrand og Astrid	2:44

17	Stev	1:44
18	Nøkkens sang om elven	2:17
19	Thorstens sang	2:39
20	Vekselsang	6:18
21	Ingeborgs sang	3:47
22	Fru Ingeborg	2:43

Jakob Bloch Jespersen 1, 6, 18; Simon Duus 2, 16; Bo Kristian Jensen 3, 7-9, 19; Astrid Nordstad 4, 16-17, 20, 22; Clara Cecilie Thomsen 5, 10-11; David Danholt 12-13; Aleksander Nohr 14, 17, 20; Signe Asmussen 15, 21

CD 9 - SVÆRMERIER (VISIONS) 66:25

Farlige drømme

1	Du lægger dig ned en aftenstund	2:15
2	Hvor engen har foldet, ved mosens bred	1:17
3	Det blinker med perler	1:06
4	Så lad sangen i salene bruse	0:59
5	I skoven er der så stille	1:56
6	Den blomstrende sommer blev kædet til høst	2:16
7	Om strømmen mod dig bruser – vov at stå!	3:17
8	Armidas sang	3:17
9	Den unge lærkes forårssang	2:05
10	Stjerneblomsten	1:35
11	Hun sad og ventede stille	2:05
12	Velsignet skibet være	3:44
13	Halfdans sang	2:28

Havfruens sange

14	Havfruen synger til Sigurd	2:38
15	Havfruens sang udenfor kæmpernes lejr	2:17

16	Havfruen bringer Sigurd et skærf	3:13
17	Havfruens fortvivlelse	1:53
18	Den befriede havfrue	3:55
19	Agnetes vuggevise	3:01
20	Han gyngede på havet	3:49
21	En sommeraften silde	4:51

Gefährliche Träume

22	Du legest dich hin zur Abendstund	2:25
23	Die Wiese sich breitet, dem Moore nah	1:25
24	Wie blinkende Perlen	1:04
25	Lasst die Lieder im Saale erschallen	1:01
26	Ganz stille wird's nun im Walde	2:03
27	Zum Herbst hat der blühende Sommer gemußt	2:05
28	Havfruens sidste sang	1:14
29	Det glimter med perler	1:09

Bo Skovhus 1-6, 22-27; Lars Møller 7; Signe Asmussen 8, 21; Clara Cecilie Thomsen 9; Bo Kristian Jensen 10, 20; Sofie Elkjær Jensen 11, 14-18, 28; Francine Vis 12, 19; Jakob Bloch Jespersen 13, 29

CD 10 - INDVIELSEN (THE INITIATION) 69:46

1	Indvielsen (unpubl.)	2:36
2	Herlige skov	2:43
3	Glenten	1:56
4	Aftensang	3:38
5	Aladdins vuggevise	4:06
6	Gulnares aftensang	4:14
7	På min moders grav (unpubl.)	8:34
8	Trætter dig livets strøm	3:06

9	Serenade	4:43
10	Nomadeliv	4:42
11	Ørkenens søn	3:39
12	Studenten sang så ungdomsglad	3:21
13	Sommervise	2:39
14	Vuggesang	2:52
15	Decemberskov	3:48
16	Kongesønnens romance	2:36
17	Torneroses drømme	3:01
18	I "den lille skov"	2:56
19	Serenade	4:32

Adam Riis 1-2, 7, 9, 19; Simon Duus 3-5; Bo Kristian Jensen 6, 11-12;
Lars Møller 8; Aleksander Nohr 10; Clara Cecilie Thomsen 13-15, 17;
David Danholt 16; Signe Asmussen 18

CD 11 - GUDRUN 74:37

Gudruns sorg

1	Dengang var Gudrun beredt til døden	1:59
2	Hos sad jarlers ædle hustruer	2:34
3	Da sagde Herborg, Hunelands dronning	2:49
4	Da sagde Gullrönd, Gjukes datter	1:56
5	Én gang Gudrun end ham skued	1:44
6	Da sagde Gudrun, Gjukes datter	4:41
7	Kæmpevise	1:58
8	Bjarkemål	2:46
9	Den fangne venderkonge Skalks sang	1:46
10	Kong Haddings vise	3:09
11	Haddings vise	2:46
12	Margretes vuggesang	2:26

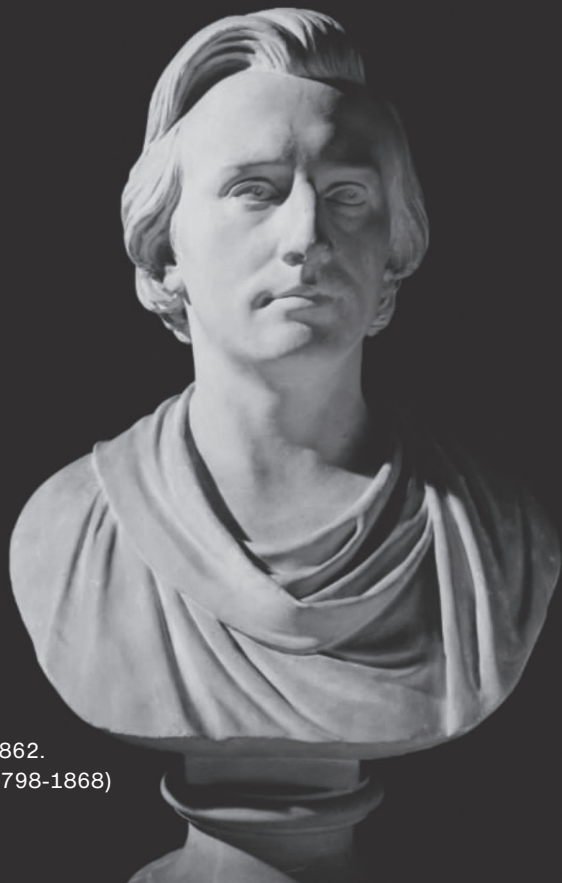
13	Samson	9:40
14	Det kom til kamp mellem vrede mænd	2:35
	<i>Seks krigssange</i>	
15	Krigssalme	2:16
16	Til kamp	1:45
17	På forpost	3:14
18	Store minder	2:42
19	Guds fred med vore døde	3:34
20	Indtoget	2:42

Gudrun's grief

21	Then Gudrun sat and prepared to die	1:57
22	With her sat the wives of warriors	2:34
23	Then said Herborg, queen of the Huns	2:45
24	Then said Gullrönd, Gjuki's daughter	1:50
25	Then as Gudrun at last beheld him	1:50
26	Then said Gudrun, Gjuki's daughter	4:39

Francine Vis 1-6; Stig Fogh Andersen 7, 11, 17-20; Simon Duus 8-9, 14;
Jakob Bloch Jespersen 10, 15-16; Astrid Nordstad 12; Jens Søndergaard 13;
Johanne Thisted Højlund 21-26

Total 13h 4m

Peter Heise, 1862.
H.W. Bissen (1798-1868)

Heise's songs — a poetic life's work

By Jens Cornelius

He didn't give much attention to his songs. He didn't perform them, give them opus numbers or attempt to have them published outside Denmark. The songs lived their own lives, spreading amongst the Danish public because of the strength of their beauty and their artistic quality. With time they have been acknowledged as the best of their kind written by a Danish composer.

Peter Heise's reputation in Denmark as a song composer grew after his death in 1879, but on an international level, his songs have so far remained a hidden treasure. This is, first and foremost, because of the difficulties non-Danes have with the Danish language, for Heise composed nearly exclusively to texts in Danish

and the other Nordic languages. There have, too, been few recordings of his songs, but with this edition we can hear nearly all of them for the first time, nearly 300 songs in all. It is Heise's whole life in poetry and song that Christian Westergaard has collected and edited for this edition.

'Heise's songs are a great musical treasure, which deserve to be presented complete. I hope this release will succeed in making them more widely known and respected. There are many grounds for bringing his songs into the light, for Heise was master of melody, and his songs are the best art songs in Danish', explains Christian Westergaard.

Peter Arnold Heise was born in 1830 into an academic family in Copenhagen. He began to write songs when he was only 13, and at 17 he began lessons in composition with the idealistic A.P. Berggreen, who brought together classicist and national Romantic folk styles. Heise's melodic talent was evident, as we can

hear, for example, in the charming *Agnetes vuggevisse* (Agnete's lullaby) to a text by Hans Christian Andersen, written in 1849. Heise himself thought that he needed a stronger theoretical grounding, so in 1852-53 he undertook further studies in Leipzig, the city in which his older contemporary, Niels Wilhelm Gade had made his great breakthrough in the 1840s. Gade had also been a student of Berggreen's, and he became both a friend and mentor to Heise.

In Leipzig Heise learned composition and theory from Moritz Hauptmann, cantor at St Thomas's Church. Heise studied counterpoint and fugue, played Bach's organ and engaged fully with the town's vigorous concert life. The music offered in Leipzig, from the Baroque to Wagner's latest operas, was entirely beyond comparison with that available in contemporary Copenhagen.

Heise took on his teacher's simple strophic form and formal transpar-

ency. The first songs he had published were *Fire digte* (Four poems) to texts by Christian Winther and Adam Oehlenschläger, which were published while he was still living in Leipzig. Thereafter he produced a steady stream of finely polished songs, continuing for the rest of his life. Most unusually, this industrious, dedicated song composer had no great ambitions for his career. It is interesting to compare Heise with his Norwegian contemporary, Edvard Grieg, who came to Leipzig a few years later and had his songs widely distributed in German editions with translated texts. That did not happen for Heise, perhaps because he didn't think of his art as a career for life. His own descriptions of his songs were unusually modest, and in his letters he often speaks of them using the disarming term, 'ballads'.

Instead of using his German contacts and building up a career as a composer, Heise attached himself to the academic community in Copen-

hagen as soon as he had graduated from high school. In 1854 he was appointed conductor of the *Studentersangforeningen* (the Students' Singing Society), the university's male choir. In fact he never became a lawyer as planned, but broke off his university studies after just one year. In 1857 he took on the only secure post he ever held, as music teacher and organist at the fine old boarding school at Sorø. He wrote choral songs, vocal quartets and cantatas for the university choir and for the students at Sorø Academy, and he became a sought-after composer of songs for theatrical performances in Copenhagen.

In 1859 Heise married Vilhelmine 'Ville' Hage, daughter of Alfred Hage, one of Denmark's richest men and a leading liberal politician. In 1865 the pair left provincial Sorø and settled in the centre of Copenhagen. During the summer they lived in a large country house in Taarbæk, north of the capital. The Heises were well off

enough not to need secure employment. Even though Heise was a skilful pianist, played the violin and composed a number of excellent chamber works, he had no career on the stage and took little part in concert life or Copenhagen's musical community. He never became a public celebrity, although his songs were printed and distributed more as the years passed. Heise's life was played out in the intellectual circles of Copenhagen, where he felt himself 'at home', and amongst which he was valued for his gifts, sociability and his lively sense of humour.

The most significant interruptions to Heise's steady path came from three long journeys to Italy in the 1860s. He loved his encounters with Italian culture, art and people's lives, but they had relatively little impact on his music. One of the few exceptions was 'Sydlandske sange' (Southern songs) (1874), settings of texts by H.P. Holst and B.S. Ingemann, who had taught

at Sorø Academy since 1822 and died there in 1862. Heise included a quotation from Rossini in the tarantella, 'En ritornelsanger blandt dansende landfolk' (A ritornello singer amongst the dancing country folk).

While in Italy, Heise became part of the Scandinavian artists' colony there. It included the Norwegian poet Bjørnstjerne Bjørnson, whose long poem *Bergliot* was constructed on the basis of an old Nordic saga about King Harald Hårderåde, who murdered Bergliot's husband, Einar, and their son, Eindride. It was written especially for Heise. He set the text to music, in a fusion of a song cycle and a solo cantata (there is a better known version with music by Grieg, composed 10 years later, which employs recitation). Bjørnson was delighted with Heise's music for *Bergliot*, which he thought 'hard to hear without tears'.

Heise also wrote music for *Solveigs sange* (Solveig's songs) from Henrik Ibsen's *Peer Gynt*, some

years before Grieg, and songs for Bjørnson's play, *Arne*. At that time, Danish and Norwegian were officially the same language, though they were pronounced differently. 'Heise had a sensitivity to folklore and local colour. There were particular musical phrases he could use in his Norwegian songs', explains Christian Westergaard.

Bergliot was just one of the distinctive female figures that Heise worked on, and who led him to write some of his best music. He heard Schumann's song cycle, *Frauenliebe und Leben* (A Woman's Love and Life) in Leipzig in 1852, and it made a powerful impression on him. 'This is absolutely the best song-music I have heard until now', wrote Heise, calling the cycle 'a complete masterpiece'. Heise's interest in the psychology of women was certainly the outcome of the central, tragic circumstance of his life: that his mother had died at his birth. This event may have

opened his eyes to the fate of women and impacted, too, on a special group of his works, lullabys. 'Heise never missed an opportunity, if it was possible for him to write a lullaby', explains Christian Westergaard. 'Amongst his unpublished manuscripts is one called, "From My Mother's Grave" — it is significant that he composed such a song'.

The musical portraits of women that Heise wrote are often based on real people from history. In *Dyveke's songs* it is Dyveke, the lover of the unpredictable king Christian II, whose dream and anxiety Heise describes, in a way that is both nuanced and gripping. In his national historical opera, *Drot og Marsk* (King and Marshal), we meet two contrasting women, the burdened noble woman Lady Ingeborg and the intuitive, independent Aase from a humble background. Aase has three songs in the opera, and they became a popular part of Heise's output. In *Gudruns sorg* (Gudrun's grief), with text taken

from the old Nordic *Edda* (*Gudrun-kvadene*), it is Sigurd Fafnerbane's widow who, like Bergliot, expresses a woman's reaction to men's unthinkable violence. Heise sets the saga text's brief, raw verse in sound, lines and sombre harmonisation, while the song is held together by a mournful march motif.

'There are a wealth of complex female figures in his music', says Christian Westergaard. 'Female psychology interests him most, and leads him towards hybrid musical forms. *Bergliot* is formed as a high drama around a core of song, whilst *Gudrun's grief* works from the inside while maintaining the external form. It is the most psychologically profound of his works'.

Heise's choice of texts tells the story of his life-long work on songs accompanied by piano. He looked fastidiously for new texts, and his choices can be seen as an anthology of good Danish poetry. Amongst the

older poets, Christian Winther was one of his favourites. The collaboration can be compared with better known partnerships between composers and poets. Winther's poetry has a core and an ambiguity which captivated Heise for many years, whereas poems by the better known Ingemann and Oehlenschläger only engaged him for a shorter period. Later he became interested in Emil Aarestrup's ardent love poetry, and in the 1870s he collaborated with Holger Drachmann, who emerged as an important Danish author in this period. Heise was one of the first composers to acknowledge the poetry of Steen Steensen Blicher, who wrote in the Jutlandic dialect.

The same openness to new ways of working can be seen in Heise's musical style, culminating in the three outstanding collections he composed in his last year: *Erotiske digte* (Erotic poems, Aarestrup), *Farlige drømme* (Dangerous dreams) and *Dyvekes sange* (Dyveke's songs,

Drachmann). *Dyveke's songs* employ through-composed forms, an expressive harmony and a lively, interactive accompaniment which adheres closely to the text, in a direction which Heise did not have the opportunity to develop.

'Heise's choice of texts grew broader with the years, at the same time as his musical expression became more varied. It was a really interesting symbiosis, and it is sad to think what he might have gone on to write if he had been blessed with better health, and had not died at the age of only 49.'

Shortly before Heise died from kidney disease in 1879, a three volume edition of his songs began to appear in print. They were purchased by many musical homes in Denmark in the years which followed his death, and Heise was acknowledged as the nineteenth century's leading Danish composer of songs. When the first biography of Heise was published in 1926, the author, Gustav Hetsch,

wrote that the book did not need to go into detail about his songs, because all the book's readers already knew them all beforehand! 'When one's music has won a whole people's ears and hearts — so is one on a good path to immortality', wrote Hetsch.

Individual songs became especially popular, for example, 'Næppe tør jeg tale' (I hardly dare speak), 'Skovensomhed' (Loneliness in the woods), 'Vågn af din slummer' (Wake from your slumber), 'Der var en svend med sin pigelil' (It was a lover and his lass), 'Vårsang i høst' (Spring song at harvest), 'Han gynged på havet' (He rocked on the sea), 'Højt over bøgens top' (High over the beech's top), 'Den unge lærkes forårssang' (The young lark's spring song) and 'Gold er den jord' (Barren is the soil). Some of the songs became an established part of Denmark's communal singing repertoire, including 'Jylland (mellem tvende have)' (Jylland, between two seas).

Peter Heise composed around 300 songs in all. 187 of them are included in the old three volume set published after Heise's death, while the scholarly edition published in 1990, edited by Niels Martin Jensen, contains 226. This recording is the first to collect virtually all his songs. Around 100 of them have never been recorded before, so this is the first time that it has been possible to achieve such a comprehensive view of Heise's art.

Christian Westergaard has divided the songs into groups which show the main themes in Heise's work and are gathered in the principal printed collections. Some of the themes which characterized Heise's time found relatively little place in his work, so for example, nationalism can only be traced in the six *Krigssange* (War songs), written as a response to Denmark's disastrous encounter with Prussia in 1864, and once the war had ended, Heise stopped setting German poetry. Heise was much more interested in setting

poetry about love and the erotic, for example in his settings of Emil Aarestrup's sensuous love poems. In 'Skovensomhed' (Loneliness in the woods) he captures the magic of love in Aarestrup's poetry with ecstatic harmony and a weightless melody, while in 'Til en veninde' (To a lady friend) he points towards the depths of desire and obsession.

'Heise had a special capacity for controlling his musical expression so that he could be precise in representing a particular text', says Christian Westergaard. 'We can always hear that it is Heise, at the same time as we hear his music shaped around the text, as could only happen with the greatest of lieder composers.'

Heise himself said that he was 'the only Danish composer who understood the art of reading'. This applies not only to his skill in the musical embodiment of poetry, but also reflects his understanding of how to use French, Italian, German, English and the Nordic languages. He did,

however, use Danish translations of texts by non-Danish authors, including Shakespeare, Byron, Heine and Goethe. Only one collection, Lenau's *Schilflieder* (Reed songs) was published with both German and Danish texts, and only one of the many unprinted songs was composed using both the original text and its translation.

This release takes a step forward by presenting Heise's songs in new translations in German, English and French. 'The Danish respectfulness towards Heise can weigh heavily', says Christian Westergaard, 'but if what we say is that Heise is so good, it is time to share Heise's glorious songs with the rest of the world.'

Travelling through Heise's songs

By Christian Westergaard

When Peter Heise died at the age of 49, he was at the top of his artistic game. He was the foremost composer of songs in Denmark, and his life's work stood as a beautiful if brief peak in Danish art song, with few predecessors and even fewer successors.

This boxed set containing 11 CDs includes all of Heise's published solo songs, a small group of unpublished songs and a larger group of newly translated songs. It is presented as a series of 11 journeys through Peter Heise's works, each CD having its own programme and making a distinctive contribution to our understanding of Heise's work. The ambition of the set is to encourage steady listening, deepening our familiarity with the well known works

while introducing those which have not been heard before. Each disc's programme is built upon a thematic focus designed to draw out both conscious and unconscious strands in Heise's output. For those of us who have travelled on this journey through Heise's contribution to Danish song, these 11 CDs represent a unique experience of coherence and contrast, variety and unity, from a composer who, more than any other in his period, wrote his songs in 'a Danish tone'.

Heise is always unmistakable in his art, especially because of his empathetic identification with his texts, which is in the same class as the greatest of composers of vocal music. Like a good character actor, Heise uses his musical language to create rich poetic worlds. His literary outlook was broad, and his choice of texts stretches from the most recent developments in contemporary writing to the world of the old Nordic sagas, always in a search for

psychological authenticity. Through this wide range in the selection of texts we discover how Heise's always recognisable musical language is conditioned by his reading of each text. This musical development and working out has formed the basis for the thematic grouping of each of the 11 CDs.

From first to last, we are aware that Heise's songs express a perceived opposition between female humanism and male destructiveness. Few of the well-known composers of songs, mostly male, have chosen to write from a woman's perspective as often as Heise, but we look through his songs in vain for a corresponding depth of description in his handling of male psychology and character. Heise's male characters usually embody a masculine world's power, violence and the failure to feel, and a few songs, like those to texts by Ernst von der Recke about the knight Bertrand de Born or Edvard Lembcke's about the giant

Samson, are two-dimensional clichés. By contrast, in his portraits of women Heise seeks to achieve psychological realism and a level of nuance that he teases from the old Nordic sagas as well as his own time's 'modern breakthrough'. The clash between the masculine world's raw, infantile masculinity and destruction, and the 'female' world of sensitivity and care, are easy to find: Dyveke's prince Christian; Bergliot's final rejection of blood-revenge; Gudrun's absorption in mourning and vulnerability; Solveig's sensitivity and motherly care for Peer Gynt. Men are slaves in a world they have made for themselves, where women, on the contrary, gain strength through their insistence on human interdependence.

The highest possible achievement for a composer working in Copenhagen during the nineteenth century was to have a success at the Royal Danish Theatre, so it was natural for a composer of vocal music like Peter Heise to aim for a musico-dramatic

production on the national stage in their quest for public recognition. The culmination of Heise's effort in this regard was the opera, *Drot og Marsk* (King and Marshal), but Heise's dramatic sense also found expression in song cycles like *Gudruns sorg* (Gudrun's grief), an integrated cycle, and *Dyvekes sange* (Dyveke's songs), a collection of individual pieces, during his final decade.

Like his Danish predecessors, Heise was brought up to admire the poetry of a number of German poets, especially Goethe and Heine, but he did not publish a single song with a text by them. This is surprising, as their poetic quality might have produced, with a corresponding musical energy, pearls amongst Heise's output.

During the nineteenth century, Copenhagen was the cultural centre of the North, and Heise was in close personal contact with a number of the leading Nordic intellectuals of his day, amongst them the Norwegian

national poets Ibsen and Bjørnsson. These contacts developed into a series of practical collaborations which might have led to a great many other projects, but sadly they came to nothing. What did emerge was a series of 'Norwegian' songs. Heise's skill in presenting national identity in music is never overplayed, and their Norwegian character is discreetly and subtly rendered in the harmonic and melodic word settings. These traits have been recognised in a few instances in this edition by presenting these songs with Norwegian texts and ornamentation.

The performers

Tenor **Adam Riis** received his diploma from the Royal Danish Academy of Music in 2005 and was a Crear Scholar 2012 with Malcolm Martineau. With soloist activities in Scandinavia, Germany, Holland and Belgium, Adam Riis has made his mark in Renaissance, Baroque and contemporary music with ensembles including Arte dei Suonatori, Concerto Copenhagen, the Baroque Soloists, the São Paulo Symphony Orchestra, Kaleidoskop Berlin and the Danish National Symphony Orchestra. He has worked with conductors like Paul Hillier, Stefan Solyom, Vassily Sinaisky, Andrew Lawrence-King, Lars Ulrik Mortensen and Thomas Dausgaard.

Baritone **Aleksander Nohr** graduated from the Royal Opera Academy in Copenhagen in 2012 and made his

debut at the Royal Danish Opera as Dancairo in Bizet's *Carmen*. Among other roles he has sung Count Almaviva in Mozart's *The Marriage of Figaro*, Aeneas in Purcell's *Dido and Aeneas* and Dandini in Rossini's *La Cenerentola*. Aleksander Nohr is an experienced oratorio soloist and lieder singer and his repertoire includes Charpentier's *Te Deum* and Weill's *The Seven Deadly Sins*.

The Norwegian mezzo-soprano **Astrid Nordstad** was educated at the Royal Opera Academy in Copenhagen and in her second year she sang Flora in *La traviata*, conducted by Pier Giorgio Morandi. In 2017 she sang the title role in *The Rape of Lucretia* at the Takkelloft stage at the Royal Danish Opera. She has also performed as The Mother in the Danish national romantic piece *Elverskud* by Niels Wilhelm Gade. In 2018 she performed as Flora at the Trondheim Opera, and since joining the soloist ensemble at the

Norwegian Opera in 2018 she has had roles such as Gianetta in *L'elisir d'amore*, Dido in *Dido and Aeneas*, Majsja in *Pique Dame*, Magdalena in *Rigoletto* and Magdalena in *Meistersinger*. In 2019 Astrid Nordstad made her debut at Ringsaker Opera as Rosina in *Il Barbiere de Sevilla*.

Tenor **Bo Kristian Jensen** trained at the Oberlin Conservatory of Music, Ohio, and at the Royal Opera Academy in Copenhagen. He has been a member of the soloist ensemble at the Royal Danish Opera, where he sang roles like Tamino, Don Ottavio, Camille de Rosillon and Count Almaviva. Abroad, he has been involved in opera productions at Deutsche Oper am Rhein, the festival in Aix en Provence, and at the Royal Albert Hall. In the 2012/13 season he was Phantom in Andrew Lloyd-Webber's *Love Never Dies* at Det Ny Teater in Copenhagen. Other noteworthy roles include count Nemorino in *L'elisir d'amore*, Alfredo in *La traviata*,

Mime in *Siegfried*, Arturo in *I Puritani*, Tybalt in *Romeo and Juliet*, and Pinkerton in *Madama Butterfly*.

Baritone **Bo Skovhus** studied at the conservatory in Aarhus, at the Royal Opera Academy in Copenhagen and in New York with Oren Brown. He started his career in 1988 at the Vienna Volksoper with a memorable *Don Giovanni*. Since then, Bo Skovhus has conquered the world. In 1997 he was awarded the title of Austrian Kammersänger. When portraying Reimann's *Lear* in Hamburg and Paris respectively, he brought both houses down and the press spoke of the 'role of his life'. Other important roles have included Nick Shadow in Stravinsky's *The Rake's Progress* in Düsseldorf, Vienna and Torino and the creation of the monodrama *Siegfried, Nocturne* which was composed for Bo Skovhus by Michael Jarrell for the Geneva Wagner Festival 2013. Bo Skovhus featured as an outstanding Cortez in Rihm's *Die Eroberung von Mexico*

at the Salzburg Festival 2015. Bo Skovhus also devotes himself intensively to singing lieder and is regularly invited to the world's most renowned music centres.

Soprano **Clara Cecilie Thomsen** graduated from the Royal Danish Academy of Music, Copenhagen and from the Royal Opera Academy. She debuted at the Royal Danish Opera in 2017 as Barbarina in *Le Nozze di Figaro* and has also sung The Countess in *Le Nozze di Figaro*, Donna Anna in *Don Giovanni* and Pamina in *Die Zauberflöte*. In 2019 she performed in Kasper Holten's setting of *Amadeus* at the Royal Danish Opera and in Christian Lollike's experimental *Don Juan*. In 2020 she debuted at the Danish National Opera in Mozart's *Die Entführung aus dem Serail*. Clara Cecilie Thomsen has performed with orchestras such as the Royal Danish Orchestra, Aalborg Symphony Orchestra and Copenhagen Phil, and she has performed in

most parts of Europe among others with Musikverein and the Tonkünstler Orchestra. She has been awarded the Young Opera Artist of the Year, the Léonie Sonning Talent Prize and the Association of Danish Music Critics' Talent Prize.

Tenor **David Danholt** graduated from the Royal Opera Academy and from the Royal Danish Academy of Music, Copenhagen. He is a popular concert and opera soloist both in Denmark and abroad. In 2014 David Danholt won the International Wagner Competition in Seattle. David Danholt has been awarded the Léonie Sonning Talent Prize, the Reumert Talent Prize, the Danish Music Critics' Association Prize and the Aksel Schiøtz Prize. He has made several recordings, the latest a CD with late romantic Danish music for tenor and organ with Jørgen Ellegård Frederiksen.

Soprano **Elsa Dreisig** studied at the Conservatoire National Supérieur de

Musique in Paris and at the Leipzig Musical High School. After having been a member of the Berlin State Opera's Opera Studio from 2015 until 2017, she joined their soloist ensemble and has performed as Pamina in *Die Zauberflöte*, Euridice in *Orfeo ed Euridice*, Musetta in *La bohème* and Violetta in *La traviata*. She made her debut at the Paris Opera as Pamina and has also performed as Lauretta in *Gianni Schicchi* and Zerlina in *Don Giovanni*. At the Zurich Opera she had her leading role-debut in *Manon* by Massenet. Elsa Dreisig has been awarded Opernwelt's Young Artist of the Year prize and the Danish prize Young Opera Artist of the Year at the Copenhagen Opera Festival.

Mezzo-soprano **Francine Vis** studied at the Conservatory of Amsterdam, where she received her master's degree and then moved to Copenhagen to study at the Royal Opera Academy, where she graduated in 2013. She has, among other roles,

performed as Pernille in Nielsen's *Maskarade* and Cherubino in *The Marriage of Figaro*. In 2018 she sang and conducted a new music theatre production with amongst others music by Ligeti at the Opera Forward Festival in Amsterdam, and she made her debut with the Danish National Opera in the title role of Bizet's *Carmen*. Francine Vis won the 1st prize at the Copenhagen Lied-Duo Competition 2015 with pianist Christian Westergaard.

Bass-baritone **Jakob Bloch Jespersen** received his Diploma from the Royal Danish Academy of Music in 2004 and completed further studies at the Opera Academy in 2007. In 2013, Jakob Bloch Jespersen was awarded the Music Critics' Artist Prize, in 2014 the Aksel Schiøtz Prize, and in 2020 the annual Music Prize of the Danish Composers' Society. Jakob Bloch Jespersen made his stage debut at the Royal Danish Opera in 2006, since when he

has also taken part in Carl Nielsen's *Maskarade* and Henry Purcell's *The Fairy Queen* with Concerto Copenhagen. As a concert singer, Jakob Bloch Jespersen has a repertoire ranging from the 17th to the 21st century. He has especially concentrated on German baroque music in collaboration with ensembles such as Concerto Copenhagen, Nieuwe Philharmonie Utrecht and Australian Brandenburg Orchestra, and in the modern repertoire with ensembles such as Theatre of Voices, Kammerensemble Neue Musik Berlin, and London Sinfonietta.

Baritone **Jens Søndergaard** graduated from the Royal Opera Academy in Copenhagen in 2003 and made his debut at the Royal Academy of Music in 2005. From 2004-07 he was a part of the soloist ensemble at Deutsches Nationaltheater in Weimar. In 2017-19 and since 2020 he has been a member of the soloist ensemble at the Royal Danish Opera. His operatic

repertoire is wide ranging, from the baroque to contemporary music. In the last 2 years he has moved into roles such as Onegin, Scarpia and Wotan. As a concert singer he is frequently engaged with the major orchestras in Denmark, performing among others *Ein Deutsches Requiem*, *Messiah*, *St Matthew Passion*. He has received numerous among others the Aksel Schiøtz Prize, the Aalborg Opera Prize and the A.M. Mortensen Scholarship.

Mezzo-soprano **Johanne Thisted Højlund** has studied at the Royal Danish Academy of Music in Copenhagen, the Royal Opera Academy in Copenhagen and the Stella Adler Studio of Acting in New York. Recent roles with the Danish National Opera include Carmen in *Carmen*, Olga in *Eugene Onegin*, Kryszztina in *Die Passagierin*, Tisbe in *La Cenerentola* and Ursula in *Nothing* by David Bruce. Johanne Thisted Højlund is a regular oratorio soloist, and she has sung

the alto parts in Handel's *Messiah*, Bach's *St Matthew Passion*, *St John Passion* and the *Christmas Oratorio*, Mozart's *Requiem* and Dvořák's *Stabat Mater*.

Baritone **Lars Møller** graduated from the Royal Opera Academy in Copenhagen and made his debut at the Royal Danish Opera in 2006. From 2007-14, he was employed at Nationaltheater Mannheim, where he sang most of the major baritone roles in the repertoire. In 2015, he made his debut at Komische Oper in Berlin, singing the role of Guglielmo in *Così fan tutte*. At the Danish National Opera, he has sung roles such as Enrico in *Lucia di Lammermoor*, Marcello in *La bohème* and David in *L'amico Fritz*.

Soprano **Mari Eriksmoen** has studied at the Norwegian Academy of Music, Oslo, the Conservatoire National Supérieur, Paris and at the Royal Opera Academy in Copenhagen. At Theater an der Wien she has sung

Zerbinetta in *Ariadne auf Naxos*, Euridice in Monteverdi's *L'Orfeo*, Teti in Rossini's *Le nozze di Teti e di Peleo* and Rosina in Paisiello's *Il barbiere di Siviglia*. Other key appearances have included Pamina in *Die Zauberflöte*, Blondchen in *Die Entführung aus dem Serail* and Waldvogel in Wagner's *Siegfried* as part of Daniel Barenboim's *Ring Cycles* at Teatro alla Scala.

Since her graduation from the Royal Academy of Music in Copenhagen, mezzo-soprano **Signe Asmussen** has been a favourite soloist with all of the national orchestras, ensembles and choirs. With an annual average of 90-100 concerts and performances in Denmark and abroad, she has long established her reputation as one of the most sought-after, versatile singers of her generation, combining her intense stage-presence, curiosity, and sharp musicality with her passion for opera, contemporary music and chamber music. She has

a close collaboration with Christian Westergaard, with whom she was one of the founders of Liedkompagniet. She has been awarded several prizes, including the Aksel Schiøtz Prize and Danish Composers' Society's Award for Musicians.

Bass-baritone **Simon Duus** graduated from the Royal Opera Academy in Copenhagen in 2011 and as a soloist from the Royal Academy of Music in Aarhus. He is a permanent member of the soloist ensemble at the Royal Danish Opera and has also performed as Figaro in *Le nozze di Figaro*, Papageno in *Die Zauberflöte*, Don Basilio in *Il barbiere di Siviglia* and Julio in Adès's *The Exterminating Angel*. He received the Reumert Talent Prize in 2012, the Danish Wagner Society's Bayreuth Scholarship in 2013, the Danish Music Critics' Prize in 2014 and the Aksel Schiøtz Prize in 2017.

Sofie Elkjær Jensen's rich lyric soprano voice and captivating stage presence have put her at the forefront of the new generation of Scandinavian singers. A celebrated performer at the Royal Danish Opera, her roles include Gilda in Verdi's *Rigoletto*, Mimì in Puccini's *La bohème*, Susanna in *Le Nozze di Figaro* and Pamina in *Die Zauberflöte*. Sofie Elkjær Jensen is also a brilliant interpreter of new music and works of the 20th century as seen in the role of Gerda in Hans Abrahamson's *The Snow Queen* and the Maid in Thomas Adès's *Powder her Face*.

Tenor **Stig Fogh Andersen** was a member of the ensemble at the Royal Danish Opera in Copenhagen for 35 years, from 1980 until 2015. He became one of the most internationally respected tenors in the Wagner repertory after his debut as Siegfried in 1994 at the Danish National Opera in Aarhus. Since then he has sung the part of Siegfried more than 150

Pianist Christian Westergaard

times all over the world. As a concert singer he has performed and recorded a large repertory ranging from Bach to Britten with both piano and orchestra, as for example Schönberg's *Gurrelieder* which he has recorded three times, with the conductors Esa-Pekka Salonen, Mariss Jansons and Günter Neuhold.

The pianist **Christian Westergaard** trained at the Royal Danish Conservatory of Music, with Amalie Malling and Niklas Sivelöv, and made his name as accompanist to a number of the leading Nordic singers. As well as giving many concerts in Denmark, he has played around Europe, including recitals at the Wigmore Hall in London and the Hamburg Musikhalle. Christian Westergaard is founder and artistic director of Liedkompagniet, which has renewed the focus on the art of Danish song, with music by composers including Peter Heise and Herman D. Koppel. Christian Westergaard is assistant professor at

the Royal Danish Academy of Music in Copenhagen, and has received both the Van Hauen Grant and the Sonning Talent Prize.

Heises sange – et poetisk livsværk

Af Jens Cornelius

Han gjorde ikke meget opmærksom på sine sange. Han optrådte ikke med dem, gav dem ingen opusnumre og forsøgte ikke at få dem udgivet i udlandet. Sangene levede deres eget liv og bredte sig til et stort dansk publikum i kraft af deres skønhed og kunstneriske kvalitet. Med tiden blev de anerkendt som det bedste, der var skrevet i genren af en dansk komponist.

Peter Heises berømmelse i Danmark som sangkomponist voksede yderligere efter hans død i 1879. På internationalt niveau har hans sange derimod hidtil været en skjult skat. Det skyldes først og fremmest sproget, for Heise komponerede næsten udelukkende sange til danske og nordiske tekster. Desuden er der lavet

ret få indspilninger af hans sange, men på denne udgivelse kan man for første gang høre næsten dem alle, næsten 300 sange i alt. Et poetisk livsværk, som på indspilningen er samlet og tilrettelagt af pianisten Christian Westergaard.

“Heises sange er en stor musikalsk skat, som fortjener at blive præsenteret i sit fulde omfang. Det håber jeg, at denne udgivelse lykkes med. Og der er al mulig grund til at få hans sange endnu mere frem i lyset, for Heise var melodians mester, og i hans sange topper kunstsangen i Danmark,” siger Christian Westergaard.

Peter Arnold Heise blev født 1830 i en akademikerfamilie i København. Allerede som 13-årig var han i gang som sangkomponist, og i 17-årsalderen fik han som kompositionslærer den idealistiske A.P. Berggreen, der forenede sin klassicistiske holdning med en nationalromantisk folketone. Heises melodiske talent var åbenlyst, hvad man for eksempel kan høre i den bedårende “Agnetes vuggeviser”

fra 1849 til tekst af H.C. Andersen. Men Heise mente selv, at han havde brug for et stærkere teoretisk fundament, så i 1852-53 videreuddannede han sig i Leipzig, byen, hvor hans lidt ældre kollega Niels W. Gade havde fået sit store gennembrud i 1840'erne. Også Gade var elev af Berggreen, og han blev både en ven og mentor for Heise.

I Leipzig blev Heise undervist i komposition og teori af Moritz Hauptmann, kantor ved Thomaskirken. Han studerede kontrapunkt og fuga, spillede på Bachs orgel og sugede til sig af byens frodige koncertliv. Udbuddet af musik, fra barokken til Wagners nyeste operaer, var helt uden sammenligning med, hvad man kunne opleve i datidens København.

Fra sine læremestre overtog Heise den enkle strofiske form og en glasklar satsteknik. De første sange, han fik udgivet, var *Fire digte* til tekster af Christian Winther og Adam Oehlenschläger, der udkom, mens

han endnu boede i Leipzig. Derefter fortsatte han i en stadig strøm resten af livet med at komponere sine finpolerede sange. Men ganske mærkeligt havde denne flittige, dedikerede sangkomponist ikke de store karriereambitioner. Det er oplagt at sammenligne Heise med hans norske kollega Edvard Grieg, der kom til Leipzig nogle år senere og fik sine sange vidt udbredt i tyske udgaver med oversat tekst. Det samme skete ikke for Heise – måske fordi han ikke tænkte sin kunst som en egentlig levevej. Hans egen omtale af sine sange var usædvanlig beskedent, og i sine breve benævner han dem ofte med det afvæbnende ord “viser”.

I stedet for at udnytte sine tyske kontakter og opbygge en karriere som komponist knyttede Heise sig til det akademiske miljø i København, som han umiddelbart efter sin studentereksamen var blev en del af, og blev i 1854 dirigent for Studenter-Sangforeningen, universitetets mandskor. Selv blev han

aldrig jurist som planlagt, men afbrød sine universitetsstudier efter første års filosofikum. I 1857 fik Heise sit livs eneste fastansættelse, nemlig som musiklærer og organist ved det fine gamle akademi i Sorø. Til de studerende ved både universitetet og Sorø Akademi skrev han korsange, vokalkvartetter og kantater, og han blev efterspurgt som sangkomponist til teaterforestillinger i København.

Heise giftede sig i 1859 med Vilhelmine “Ville” Hage, datter af Alfred Hage – en af Danmarks rigeste mænd og førende liberale politikere. I 1865 forlod Heise-parret det provinsielle Sorø og slog sig ned i centrum af København. Om sommeren boede de i en stor landvilla i Taarbæk, nord for hovedstaden. Heise var velhavende nok til ikke at behøve et fast arbejde. Selv om han var en dygtig pianist, spillede violin og komponerede en række glimrende kammermusikværker, havde han ingen scenekarriere og tog ikke del i koncertlivet eller Københavns

musikermiljø. Han blev aldrig en offentlig berømt, selv om hans sange blev trykt og udbredte sig mere og mere. Heises liv udspillede sig i intellektuelle københavnske kredse, hvor han følte sig naturligt hjemme, og hvor han var beundret for sin begavelse, selskabelighed og livlige humoristiske sans.

De vigtigste afbrydelser i Heises liv var tre lange italiensrejser i 1860'erne. Han elskede mødet med Italiens kultur, kunst og folkeliv, der dog kun i ringe omfang smittede af på hans musik. Et af de få eksempler er *Sydlandske sange* fra 1874 til tekster af H.P. Holst og B.S. Ingemann, der havde undervist på Sorø Akademi siden 1822 og døde samme sted i 1862. Heise endda indlægger et Rossini-citat i tarantellen “En ritornelsanger blandt dansende landfolk”.

I Italien blev Heise en del af den skandinaviske kunstnerkoloni. Her var også den norske digter Bjørnstjerne

Bjørnson, hvis langdigt *Bergliot*, bygget over den oldnordiske saga om kong Harald Hårderåde, der dræbte Bergliots mand, Einar, og deres søn, Eindride, blev skrevet specielt til Heise. Han satte teksten i musik som en fusion af sangcyklus og solokantate (den bedre kendte version med musik af Grieg, komponeret 10 år senere, er for recitation). Bjørnson var begejstret for Heises musik til *Bergliot*, som han mente, at "det skal holde haardt at høre uden Taarer".

Heise lavede også musik til *Solveigs sange* fra Henrik Ibsens *Peer Gynt* (igen nogle år før Grieg) og til sange fra Bjørnsons skuespil *Arne*. Dansk og norsk var officielt det samme sprog dengang, men udtaltes forskelligt. "Heise havde sans for folkløse og lokal kolorit. Der var bestemte musikalske vendinger, han kun brugte i sine norske sange," forklarer Christian Westergaard.

Bergliot var blot én af de markante kvindeskikkelser, Heise arbejdede

med, og som førte ham til at skrive noget af sin bedste musik. I Leipzig havde han i 1852 hørt Schumanns sangcyklus *Frauenliebe und Leben*, der gjorde et voldsomt indtryk på ham. "Det er ubetinget den bedste sangmusik, jeg hidtil har hørt," skrev Heise, og kaldte cyklussen for "et fuldstændigt mesterværk". Heises interesse for kvindelig psykologi skyldtes sikkert også den centrale, tragiske omstændighed ved hans liv: Hans mor døde ved hans fødsel. Det livsvilkår må have åbnet hans syn for kvindeskæbner og også for en særlig øm side af hans produktion, nemlig vuggeviser. "Heise skyede ikke en lejlighed, hvis der var mulighed for at skrive en vuggeviser," fortæller Christian Westergaard. "Blandt hans utrykte manuskripter er "Fra min mors grav" – det er meget symbolsk, at han komponerede sådan en sang."

De kvindeportrætter, Heise beskrev i musik, tager ofte udgangspunkt i personer fra historien. I *Dyvekes sange* er det den utilreg-

nelige kong Christian 2.'s elskerinde Dyveke, hvis drømme og angst Heise beskriver så nuanceret og gribende. I hans nationalhistoriske opera *Drot og Marsk* møder man to kontrasterende kvinder, den skæbnetyngede adelskvinde fru Ingeborg og den intuitive, selvstændige Aase af folket. Aases tre sange fra operaen blev en populær del af Heises sangrepertoire. I *Gudruns sorg*, med tekst fra den oldnordiske Edda (Gudrunkvadene), er det Sigurd Fafnersbanes enke, der ligesom Bergliot udtrykker en kvindelig reaktion på mændenes hovedløse voldsomhed. Heise udsætter sagatekstens korte, rå vers i karske sanglinjer og en dyster harmonisering, hvor sangene er forbundet af et sørgemarch-ledemotiv.

"Der er et væld af komplekse kvindeskikkelser i hans musik," siger Christian Westergaard. "De kvindelige psykologier har interesseret ham mest, og de fører ham til musikalske hybridformer. *Bergliot* er højdramatisk udformet med en kerne af lied,

mens *Gudruns sorg* arbejder indefra med formen uden at sprænge den. Det er nok det psykologisk mest dybdeborende, han har lavet."

Heises valg af tekster fortæller historien om hans livslange arbejde med klaversange. Med kræsenhed havde han altid antennerne ude efter nye tekster, og hans sange kan ses som en antologi over god dansk poesi. Blandt de ældre digtere var Christian Winther en af hans favoritter. Deres samarbejde kan godt måle sig med mere kendte komponist/digter-partnerskaber fra musikhistorien. Winthers digtning har en kerne og dobbelttydighed, som holdt Heise fanget i mange år, hvorimod digtene af Ingemann og Oehlenschläger kun beskæftigede ham i en kortere periode. Senere blev Emil Aarestrups stærke kærligheds-poesi meget interessant for ham, og i 1870'erne samarbejdede han med Holger Drachmann, tidens store nye danske forfatter. Heise var også

blandt de første komponister, der anerkendte Steen Steensen Blichers digtning, selv når den var skrevet på jysk dialekt.

Samme åbenhed for nye påvirkninger kan man se i Heises musikalske stil, der kulminerede i de tre fremragende samlinger, han komponerede i sit sidste leveår: *Erotiske digte* (Aarestrup), *Farlige drømme* og *Dyvekes sange* (Drachmann). *Dyvekes sange* peger med deres gennemkomponerede former, den ekspressive harmonik og levende, meddigtende klaverakkompagnement i en retning, som Heise ikke fik lov til at forfølge.

“Heises tekstvalg blev bredere med årene, samtidig med at hans musikalske udtryk blev mere mangfoldige. Det er en virkelig interessant symbiose, og det er pirrende at tænke på, hvad han kunne have skrevet, hvis han ikke havde haft et svagt helbred og var død som 49-årig.”

Kort før Heise døde af en nyresygdom i 1879, begyndte et stort

udvalg af hans sange at udkomme i en trebindsudgave. De nåede vidt ud til mange musikalske hjem i Danmark, og Heise blev anerkendt som 1800-tallets førende danske liedkomponist. Da den første biografi om ham udkom i 1926, skrev forfatteren Gustav Hetsch, at bogen ikke behøvede at gå nærmere ind på hans sange, fordi alle læsere jo var bekendt med dem på forhånd! “Naar Ens Musik har vundet et helt Folks Øre og Hjærte – saa er man godt paa Vej til Udødeligheden,” skrev Hetsch.

Enkelte sange var blevet særlig populære, for eksempel “Næppe tør jeg tale”, “Skovensomhed”, “Vågn af din slummer”, “Der var en svend med sin pigelil”, “Vårsang i høst”, “Han gynge på havet”, “Højt over bøgens top”, “Den unge lærkes forårssang” og “Gold er den jord”. Nogle sange blev endda en del af det folkelige fællesangrepertoire, blandt andre “Jylland (mellem tvende have)”, “Gud fred med vore døde (Det var på Isted Hede)” og “Husker du i høst”.

Peter Heise komponerede i alt cirka 300 sange. 187 af dem var med i den gamle trebindsudgave fra slutningen af 1800-tallet, mens 226 sange findes i den videnskabelige udgave fra 1990, redigeret af Niels Martin Jensen. Denne indspilning samler for første gang så godt som alle hans sange. Cirka 100 af dem har aldrig været indspillet før, og kort sagt har det aldrig tidligere været muligt at få så stort et indblik i Heises kunst.

Christian Westergaard har inddelt sangene i grupper, der viser hovedsporene i Heises værk og samler sig om de centrale sangudgivelser. På den måde ser man også, at nogle af samtidens typiske spor ikke præger Heises livsværk, for eksempel nationalismen, der kun træder klart frem i de seks *Krigssange*, skrevet som optakt til Danmarks fatale krig mod Preussen i 1864. Efter krigen stoppede Heise i øvrigt med at sætte poesi af tyske digtere i musik. Langt stærkere er Heises interesse for kærlighedslivet og erotikken.

Det er særlig intenst i hans udsættelser af Emil Aarestrups sanselige kærlighedsdigte. I “Skovensomhed” indfanger han med sin ekstatiske harmonisering og vægtløse melodi Aarestrups beskrivelse af forelskelsens magi, mens “Til en veninde” peger på de mørke dybder ved begæret og besættelsen.

“Heise havde en særlig evne til at beherske sit musikalske udtryk, så han kunne give sig hen til en bestemt tekstverden,” siger Christian Westergaard. “Man kan altid høre, det er Heise, samtidig med at hans musik lægger sig omkring teksten, som det kun sker hos de største liedkomponister.”

Heise sagde selv, at han var “denne eneste danske komponist, der forstod den kunst at læse”. Det gjaldt ikke kun hans evne til musikalsk fortolkning af poesi, men også hans konkrete beherskelse af både fransk, italiensk, tysk og engelsk samt de nordiske sprog. Alligevel valgte han med ganske få undtagelser at

benytte de udenlandske tekster af for eksempel Shakespeare, Byron, Heine og Goethe i danske oversættelser. En enkelt samling, Lenaus *Schilflieder*, lavede han i en tosproget udgave på både tysk og dansk, og i enkelte af de utrykte sange har han på samme måde arbejdet med både original-sprog og oversættelse.

Denne indspilning foretager et modtræk ved at præsentere et udvalg af Heises sange i nye oversættelser til tysk, engelsk og fransk. "Den danske respektfuldhed overfor Heise vejer tungt," siger Christian Westergaard, "men hvis vi i Danmark mener, at Heise er så god, som vi siger, han er, så skal han heller ikke *kun* være vores!"

Rejser gennem Heises sange

Af Christian Westergaard

Da Peter Heise dør 49 år gammel, er han på toppen af sin kunstneriske formåen. Han er den danske sangkomponist par excellence, og hans livsværk står som et smukt, kort zenit i den danske kunstsang, med få forgængere og endnu færre efterfølgere.

Dette bokssæt på 11 cd'er indeholder alle Heises trykte solosange, en lille gruppe utrykte sange samt en større samling af nyoversatte sange. Det er 11 rejser gennem Peter Heises livsværk, og cd'erne er stykket sammen, så de hver især udgør en brik i hele Heises betagende sangkunst. Ambitionen har været at tilskynde til stadig lytning, i dybden af det kendte såvel som i bredden af det ukendte. Tilrettelæggelsen rummer derfor

også 11 bud på tematiske akser, der drev Heise frem som sangkomponist, bevidst eller ubevidst. For os, der har taget rejsen gennem dette bidrag til solosangkunsten skabt på dansk jord, repræsenterer de 11 cd'er derfor også en helt særlig og unik oplevelse af sammenhæng og kontrast, mangfoldighed og enhed hos den komponist, der mere end nogen anden var med til at skabe 'den danske tone' i 1800-årenes kunstsang.

Heise er altid umiskendelig i sin kunst, men særligt hans empatiske talent for identifikation gennem teksterne er i klasse med genrens allerstørste vokalkomponister. Som en god karakterskuespiller benytter Heise sit musikalske sprog til at skabe rige poetiske verdener. Hans litterære udsyn var stort, og hans tekstvalg spænder fra samtidens nyeste strømninger til den oldnordiske sagaverden, altid i søgen efter psykologisk ægthed. Som en vifte breder tekstvalget sig ud, og man opdager, hvordan Heises altid

genkendelige musikalske sprog bliver modnet af hans tekstlæsning. Denne musikalske udvikling og udfoldelse har været udgangspunktet for cd'ernes tematiske grupperinger.

Fra først til sidst er især Heises interesse for modstillingen mellem kvindelig humanisme og mandlig destruktion udtalt. Få sangkomponister vælger så ofte som Heise et kvindeligt perspektiv, og man søger forgæves hos ham efter tilsvarende dybdeborende beskrivelser af den mandlige karakter og psykologi. Heises 'mænd' repræsenterer den maskuline verdens magt, vold og følelsesmæssige fallit. Eller også er de, som Ernst von der Reckes ridder Bertrand de Born eller Edvard Lembckes kæmpe Samson, todimensionelle klichéer. I sine kvindeportrætter afsøger Heise derimod en psykologisk realisme og nuancering, der findes såvel i den oldnordiske sagaverden som i hans egen samtids moderne gennembrud. Sammenstødet med den maskuline verdens rå

og infantile maskulinitet og destruktion er let at finde: Dyvekes prins Christian, Bergliots endegyldige afvisning af blodhævn, Gudruns insisteren på sorg og sårbarhed, Solveigs følsomhed og moderlige omsorg for Peer Gynt. Mændene er slaver i den verden, de selv har skabt, hvorimod kvinderne får styrke gennem deres insisteren på den menneskelige samhørighed.

Succesens panteon i 1800-tallets københavnske musikliv var Det Kongelige Teater, og det var derfor naturligt for en vokalkomponist som Peter Heise, at vejen til anerkendelse gik igennem produktion af musikdramatik til nationalscenen. Kulminationen i disse bestræbelser er operaen *Drot og Marsk*, men Heises dramatiske sans findes lige så fremtrædende i sangcykler som *Gudruns sorg* og *Dyvekes sange*, de to værker, der indrammer Peter Heises sidste årti.

Som sine danske forgængere var Heise i sine dannende år optaget af den tyske poesi hos navnlig svær-

vægterne Goethe og Heine, men han placerede ikke et eneste af disse tysksprogede ungdomsarbejder i sine trykte samlinger, hvilket kan undre, da den poetiske kvalitet her modsvares af en tilsvarende musikalsk nerve, der placerer dem som perler i Heises produktion.

København var i 1800-tallet Nordens kulturelle centrum, og Heise var i tæt personlig kontakt med en række af de førende nordiske åndsskikkelser, heriblandt de norske nationaldigtere Ibsen og Bjørnsson. Det blev til en række konkrete samarbejder, der dog kun antyder omfanget af de mange projekter, Heise havde i støbeskeen med begge, men som oftest ikke blev til noget. Tilbage står en række 'norske' sange, hvor Heises sans for folketone aldrig overspilles som i en stiløvelse, men diskret og subtilt indlejres i det harmoniske og melodiske ordforråd. Træk, som denne udgivelse i et par tilfælde har forsøgt at fremhæve gennem norsk tekstudtale og folkloristisk forsiring.

De medvirkende

Tenoren **Adam Riis** tog diplom-eksamen fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 2005 og var Crear Scholar 2012 hos Malcolm Martineau. Med solistvirksomhed i Skandinavien, Tyskland, Holland og Belgien har Adam Riis markeret sig i renæssance-, barok- og nykomponeret musik med orkestre som Arte dei Suonatori, Concerto Copenhagen, Barokksolistene, São Paulo Symphony Orchestra, Kaleidoskop Berlin og DR Symfoniorkestret. Han har arbejdet med dirigenter som Paul Hillier, Stefan Solyom, Vassily Sinaisky, Andrew Lawrence-King, Lars Ulrik Mortensen og Thomas Dausgaard.

Barytonen **Aleksander Nohr** er uddannet fra Operaakademiet i København i 2012 og debuterede på Det Kongelige Teater som Dancairo i Bizets *Carmen*. Andre

roller tæller blandt andet Almaviva i Mozarts *Figaros bryllup*, Aeneas i Purcells *Dido og Aeneas* og Dandini i Rossinis *Askepot*. Aleksander Nohr er desuden en erfaren oratoriesolist og liedsanger med blandt andet Charpentiers *Te Deum* og Weills *De syv dødsyndere* på repertoriet.

Den norske mezzosopran **Astrid Nordstad** er uddannet på Operaakademiet, hvor hun blandt andet sang Flora i *La traviata*, dirigeret af Pier Giorgio Morandi. I 2017 sang hun titelrollen i *The Rape of Lucretia* på Takkelloftet i København. Hun har også sunget Moderen Niels W. Gades *Elverskud*. I 2018 sang hun Flora på Trondheim Opera, og i 2018 blev hun en del af solistensemblet på Den Norske Opera, hvor hun blandt andet har sunget Gianetta i *Elskovsdrikken*, Dido i *Dido og Aeneas*, Majsa i *Spar Dame*, Magdalena i *Rigoletto* and Magdalena i *Mestersangerne*. I 2019 debuterede hun på Ringsakeroperaen som Rosina i *Barbereren i Sevilla*.

Tenoren **Bo Kristian Jensen** er uddannet ved Oberlin Conservatory of Music i Ohio og Operaakademiet i København. Han har været medlem af solistensemblet ved Det Kongelige Teater, hvor han sang roller som Tamino, Don Ottavio, Camille de Rosillon og Grev Almaviva. I udlandet har han medvirket i blandt andet operaproduktioner på Deutsche Oper am Rhein, Operafestivalen i Aix en Provence og Royal Albert Hall. I sæsonen 2012-13 sang han Fantomet i Lloyd-Webbers *Love Never Dies* på Det Ny Teater i København. Af andre store roller kan nævnes Nemorino i *Elskovsdrikken*, Alfredo i *La traviata*, Mime i *Siegfried*, Tybalt i *Romeo og Julie* og Pinkerton i *Madame Butterfly*.

Barytonen **Bo Skovhus** studerede ved Det Jyske Musikkonservatorium, Operaakademiet og i New York hos Oren Brown. Han begyndte sin karriere i 1988 på Wiens Volksoper i en mindeværdig *Don Giovanni*. Siden

har Bo Skovhus erobret verden og blev i 1997 hædret med titlen østrigsk 'Kammersänger'. Hans skildring af Reimanns *Lear* i både Hamborg og Paris tog publikum med storm, og anmelderne skrev om "hans livs rolle". Andre nævneværdige optrædener tæller Nick Shadow i Stravinskis *Lastens vej* i Düsseldorf, Wien og Torino og tilblivelsen af monodramaet *Siegfried, Nocturne*, komponeret til Bo Skovhus af Michael Jarrell til Genève's Wagner Festival 2013. Endnu et højdepunkt for Bo Skovhus var en fremragende udgave af Cortez i Rihms *Die Eroberung von Mexico* ved Festspillene i Salzburg i 2015. Som koncertsanger har Bo Skovhus optrådt med de bedste orkestre i Europa, USA og Japan. Hans omfattende repertoire har vægt på værker af Mahler og skandinaviske komponister. Derudover er han en stærkt dedikeret liedsanger og får ofte invitationer fra verdens mest anerkendte musikhuse.

Sopranen **Clara Cecilie Thomsen** er uddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og Operaakademiet. Hun debuterede på Det Kongelige Teater i 2017 som Barbarina i *Figaros Bryllup* og har siden blandt andet sunget Grevinden i *Figaros bryllup*, Donna Anna i *Don Giovanni* og Pamina i *Tryllefløjten*. I 2019 medvirkede hun i Kasper Holtens opsætning af *Amadeus* og i Christian Lollikes eksperimenterende forestilling *Don Juan*. I 2020 debuterede hun på Den Jyske Opera i Mozarts *Bortførelsen fra Seraillet*. Clara Cecilie Thomsen har sunget med orkestre som Det Kongelige Kapel, Aalborg Symfoniorkester og Copenhagen Phil, og hun har optrådt i store dele af Europa, blandt andet i Musikverein i Wien med Tonkünstler Orkesteret. Clara Cecilie Thomsen har desuden optrådt som solist i kantater og passioner, blandt andet Händels *Messias*, Bachs *Johannespassionen* og Mozarts *Requiem*. Hun har modtaget priser

som Copenhagen Opera Festivals Årets Talent, Leonie Sonnings Talentpris og Anmelderringens Talentpris.

Tenoren **David Danholt** er uddannet fra Operaakademiet og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han har en omfattende koncertvirksomhed både i ind- og udland. I 2014 vandt han International Wagner Competition i Seattle, og han har blandt andet modtaget Léonie Sonning Musikfonds Stipendium, Reumerts Talentpris, Musikanmelderingens Kunstnerpris og Aksel Schiøtz Prisen. David Danholt har desuden indspillet adskillige CD'er, senest med senromatisk dansk musik for tenor og orgel sammen med Jørgen Ellegård Frederiksen.

Sopranen **Elsa Dreisig** er uddannet på National Supérieur de Musique i Paris og på Universitetet i Leipzig. Efter at have været en del af *Staatsoper Berlins* talentprogram, Opera Studio, fra 2015-17 blev hun medlem af

samme operas solistensemble, hvor hun blandt andet har sunget Pamina i *Tryllefløjten*, Euridice i *Orfeus og Eurydike*, Musetta i *La bohème* og Violetta i *La traviata*. Elsa Dreisig debuterede på Parisoperaen som Pamina og har også sunget Lauretta i *Gianni Schicchi* og Zerlina i *Don Juan*. På Zurich Operaen debuterede hun i titelrollen i Massenets *Manon*. Elsa Dreisig har modtaget Opernwelts Young Artist of the Year og Copenhagen Opera Festivals Årets Talent.

Mezzosopranen **Francine Vis** er uddannet på Conservatorium van Amsterdam og på Operaakademiet i 2013. Hun har blandt andet sunget Pernille i *Maskarade* og Cherubino i *Figaros bryllup*. I 2018 både sang og dirigerede hun en ny musikdramatisk produktion ved Opera Forward Festival i Amsterdam, blandt andet med musik af György Ligeti, og hun debuterede på Den Jyske Opera i titelrollen i Bizet's *Carmen*. Francine

Vis vandt i 2015 førstepris ved Copenhagen Lied-Duo Competition med pianisten Christian Westergaard.

Basbarytonen **Jakob Bloch Jespersen** tog diplomeksamen fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 2004 og afsluttede sine videregående studier på Operaakademiet i 2007. I 2013 modtog han Musik-anmelderingens Kunstnerpris, i 2014 Aksel Schiøtz Prisen og i 2020 Komponistforeningens Musikpris. Jakob Bloch Jespersen debuterede på Det Kongelige Teater i 2006, hvor han blandt andet har medvirket i *Maskarade* og i Henry Purcells *The Fairy Queen* med Concerto Copenhagen. Som koncertsanger har Jakob Bloch Jespersen et repertoire, der strækker sig fra det 17. til det 21. århundrede. Han har særligt specialiseret sig i tysk barokmusik sammen med blandt andre Concerto Copenhagen, Nieuwe Philharmonie Utrecht og Australian Brandenburg Orchestra og i det moderne repertoire med

blandt andre Theatre of Voices, Kammerensemble Neue Musik Berlin og London Sinfonietta.

Barytonen **Jens Søndergaard** er uddannet på Operaakademiet i 2003 og debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 2005. Fra 2004-2007 var han ansat som en del af solistensemblet på Deutsche Nationaltheater i Weimar. Fra 2017-19 og igen fra 2020 har han været en del af solistensemblet ved Det Kongelige Teater. Hans operarepertoire dækker bredt, fra barokken til moderne opera, og de seneste år har han sunget roller som Onegin, Scarpia i *Tosca* og Wotan i *Rhinguldet*. Jens Søndergaard er desuden meget benyttet som koncertsanger hos de store danske orkestre og har blandt andet optrådt med *Ein deutsches Requiem*, *Messias* og *Mattæuspassionen*. Han har modtaget adskillige priser, blandt andre Aksel Schiøtz Prisen, Aalborg Operapris og A.M. Mortensen-legatet.

Mezzosopranen **Johanne Thisted Højlund** er uddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, fra Operaakademiet i København og fra Stella Adler Studio of Acting i New York. Hun har sunget adskillige partier på Det Kongelige Teater, blandt andre som Carmen i *Carmen*, Olga i *Eugene Onegin*, Krysztina i *Die Passagierin*, Tisbe i *Askepot* og Ursula i *Dave Bruces Nothing*. Johanne Thisted Højlund optræder desuden ofte som oratoriosolist og har blandt andet sunget Händels *Messias*, Bachs *Mattæuspassionen*, *Johannespassionen* og *Juleoratoriet*, Mozarts *Requiem* og Dvořáks *Stabat Mater*.

Barytonen **Lars Møller** er uddannet fra Operaakademiet i København og debuterede på Det Kongelige Teater i 2006. Fra 2007-14 var han ansat på Nationaltheater Mannheim, hvor han sang mange af repertoirets store barytonpartier. I 2015 debuterede han på Komische Oper i Berlin

i partiet som Guglielmo i *Così fan tutte*. På Den Jyske Opera har han sunget partier som Enrico i *Lucia di Lammermoor*, Marcello i *La bohème* og David i *L'amico Fritz*.

Sopranen **Mari Eriksmoen** er uddannet på Norges Musikkhøgskole, på Conservatoire National Supérieur i Paris og på Operaakademiet. På Theater an der Wien har hun blandt andet sunget Zerbinetta i *Ariadne på Naxos*, Eurydike i *L'Orfeo*, Teti i Rossinis *Le nozze di Teti e di Peleo* og Rosina i Paisiellos *Barberen i Sevilla*. Andre centrale roller tæller Pamina i *Tryllefløjten*, Blondchen i *Bortførelsen fra Seraillet* og Waldvogel i *Siegfried* – som en del af Daniel Barenboims *Ring* på Teatro alla Scala.

Siden sin debut fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium har mezzosopranen **Signe Asmussen** været en flittigt benyttet solist med alle de danske orkestre,ensem-

bler og kor. Med et gennemsnit på cirka 100 koncerter om året har hun for længst slået sit ry fast som en af sin generations mest alsidige og karismatiske sangerinder både inden for ny musik, kammermusik og opera. Signe Asmussen har et tæt samarbejde med Christian Westergaard med hvem hun blandt andet har været med til at grundlægge Liedkompagniet. Hun har modtaget adskillige priser, blandt andre Aksel Schiøtz Prisen og Komponistforeningens Musikerpris.

Basbarytonen **Simon Duus** er uddannet fra Operaakademiet ved Det Kongelige Teater i 2011 og fra solistklassen ved Det Jyske Musikkonservatorium i 2015. Han er fast medlem af solistensemblet på Det Kongelige Teater, hvor han blandt andet har sunget Figaro i *Figaros bryllup*, Papageno i *Tryllefløjten*, Don Basilio i *Barberen i Sevilla* og Julio i Adès' *The Exterminating Angel*. Han har modtaget Årets Reumert Talentpris i

2012, Edith Allers Mindelegat og Det Danske Wagnerselskabs Bayreuthstipendium i 2013, Musik anmelderens Kunstnerpris i 2014 og Aksel Schiøtz Prisen i 2017.

Sofie Elkjær Jensens rige, lyriske sopran og store scenenærvær har gjort hende til en af sin generations førende sopranoer i Skandinavien. På Det Kongelige Teater har hun blandt andet sunget Gilda i Verdis *Rigoletto*, Mimì i Puccinis *La bohème*, Susanna i *Figaros bryllup* og Pamina i *Tryllefløjten*. Sofie Elkjær Jensen er også en ledende fortolker af moderne værker og har uropført Hans Abrahamsens *Snedronningen* samt sunget Tjenerinden i Adès' *Powder her Face*.

Tenoren **Stig Fogh Andersen** har været medlem af solistensemblet på Det Kongelige Teater i 35 år fra 1980 til 2015. Efter sin debut som Siegfried i 1994 på Den Jyske Opera blev han en af de mest efterspurgte

Wagner-tenorer, og han har siden sunget partiet som Siegfried mere end 150 gange overalt i verden. Som koncertsanger dækker hans repertoire fra Bach til Britten og har han sunget og indspillet adskillige CD'er blandt andet tre udgaver af Schönbergs *Gurrelieder* med dirigenterne Esa-Pekka Salonen, Mariss Jansons og Günter Neuhold.

Pianisten **Christian Westergaard** er uddannet på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Amalie Malling og Niklas Sivelöv og har slået sit navn fast som partner for en række førende nordiske sangere. Foruden flittig koncertvirksomhed i Danmark har Christian Westergaard spillet koncerter flere steder i Europa, blandt andet i Wigmore Hall og Musikhalle Hamburg. Han er grundlægger og kunstnerisk leder af Liedkompagniet, som har sat fornyet fokus på dansk liedkunst af komponister som Peter Heise og Herman D. Koppel. Christian Westergaard

er ansat som adjunkt Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København og er blandt andet blevet tildelt legater fra Van Hauen og Sonnings Musikfond.

CD 1

FIRE SANGE AF ARNE

Ingerid Sletten

Bj. Bjørnson

- 1 Ingerid Sletten af Sillegjord havde hverken sølv eller guld; men en liden hue af farvet uld, som hun havde fået udaf mor.

En liden hue af farvet uld, havde hverken stads eller for, men fattigt mnde om far og mor, der skinner langt mer end guld.

Hun gemte huen i tyve år, måtte ikke slide den ud!
"Jeg bærer huen engang som brud, når jeg for alteret går."

Hun gemte huen i tredive år, måtte ikke skæmme den ud!
"Så bærer jeg den så glad som brud, når jeg for Vorherre står."

Hun gemte huen i fireti år, huskede endnu på sin mor.
"Vesle min hue, forvist jeg tror, vi aldrig for alteret står."

Hun ganger for kisten at tage den, hjertet var så stort derved; hun leder frem til dens gamle sted, da var der ikke tråden igen.

Venevill

Bj. Bjørnson

- 2 Hun Venevill hopped på letten fod sin kærest imod.

Han sang, så det hørtes over kirketag:
"God dag! God dag!" –

Og alle de småfugle sang lystigt med i lag:

"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun fletted ham en af de blomster blå: –
"Mine øjne små!"

Han tog den, han kasted, han tog den igen: "Farvel min ven!"

Og jubled mens han sprængte over agerrenen hen:

"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun fletted ham en: "Hvis du ej forsmår af mit gule hår?"

Hun fletted, hun bød ham i ypperlig stund sin røde mund:
han tog den, og han fik den, og han rødmede som hun.
"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun fletted en hvid i et liljebånd: "Min højre hånd."
Hun fletted en blodrød i kærlighed: "Min venstre med."
Han tog imod dem begge to, men blusede derved.
"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun fletted af blomster fra hver en kant:
"Alle dem, jeg fandt!"
Hun sanked, hun fletted og græd dertil:
"Tag dem, du vill!"
Han tiede og tog dem blot, men flygtede så vild.
"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun fletted en stor uden farvesans: "Min brudekrans!"

Hun fletted, så fingerne blev blå: "Sæt du den på."
Men da hun skulle vende sig, hun ingensteds ham så.
"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Hun flettede modigt foruden stands på sin brudekrans.
Men nu var det langt over Sanktehans, ingen blomster fan's:
hun fletted af de blomster, som slet ikke fan's!
"Til Sanktehans er der latter og dans; men siden ved jeg lidet, om hun fletter sin krans!"

Træet og jenten

Bj. Bjørnson

- 3 Træet stod færdigt med blad og med knop.
"Skal jeg ta'e dem? – sa'e frosten og pustede op.
"Nej, kære, lad dem stå, til blomster sidder på!"
– bad træet og skjalv ifra rod og til top, bad træet og skjalv ifra rod og til top.

Træet fik bomster så fuglene sang.
"Skal jeg ta'e dem?" sa'e vinden og
vifted og svang.

"Nej, kære, lad dem stå, til bærret sid-
der på!"

– bad træet, i vinden det dirrende hang,
bad træet, i vinden det dirrende hang.

Og træet fik bær under soløjets glød.
"Skal jeg ta'e dem?" sa'e jenten så ung
og så rød.

"Ja, kære, du kan ta'e, så mange du vil
ha'e!" –

sa'e træet, og grenen det bugnende
bød,
og grenen det bugnende bød.

Arnes Sang

Bj. Bjørnson

- 4 Ørnen løfter med stærke slag
over de høje fjelde, –
ror i den unge, kraftfulde dag,
mætter sit mod i det vilde jag,
sænker sig, hvor den lyster, –
ser mod de fremmede kyster!

Skal jeg da aldrig, aldrig nå
over de høje fjelde?

Skal denne mur mine tanker slå,

sådan med sneis og rædsel stå
stængende der til det sidste, –
blive min dødningekiste?

Ud, vil jeg! ud! – o, så langt, langt, langt
over de høje fjelde!

Her er så knugende, tærende trangt,
og mit mod er så ungt og så rankt, –
lad det få stigningen friste, –
ikke mod murkanten briste!

Engang, jeg ved, vil det række frem
over de høje fjelde.

Kanske du alt har din dør på klem? –
Herre min Gud! godt er dit hjem, –
lad det dog endnu stænges,
og jeg få lov til at længes! –

Du är min egen

Serbisk, oversat efter tysk af J.L.
Runeberg

- 5 Du min flicka, du mitt hjärta, du mitt
hjärta,
du min flicka, du mit hjärta
ville du min make bliva?
Ville du min maka bliva?
"O hur dårligt, djärva gosse!
Sådant skall väl aldrig hända;
hellre står jag i ett vårdshus,

till en blank pokal förvandlad,
än jag dig till make tager."

Och jag blir den unga värden, unga
värden,

och jag blir den unga värden,
och så är du likafullt min,
och så är du likafullt min.

"O hur dårligt, djärva gosse!
Sådant skall väl aldrig hända;
hellre vill, i åkerstubben,
jag förbytt till vaktel smyga,
än jag dig till make tager."

Och jag blir den käcka jägarn, käcka
jägarn,

och jag blir den käcka jägarn,
och så är du likafullt min,
och så är du likafullt min.

"O hur dårligt, djärva gosse!
Sådant skall väl aldrig hända;
hellre vill, som silverfisk,
jag ned till havets botten dyka,
än jag dig till make tager

Och, som nät, jag dykar efter, dykar
efter,

och, som nät, jag dykar efter,
och så är du likafullt min,
och så är du likafullt min.

Ila hitåt, ila ditåt,
du är här min, du där min,
ila hitåt, ila ditåt,
vart som helst du må ta vägen,
hur som helst – du är min egen,
hur som helst – du är min egen!

FINSKE SANGE

På jordingen det finnes ingen

Finsk, oversat af R. Hertzberg

- 6 På jordingen det finnes ingen
så fager blomma, som vännen min,
vännen den hulda, som håg och sinn'
oemotståndligt har tagit in.

I höstekvällen på öde fjällen
jag tänker blott på min vän så blid.
Straxt blir så soligt och varmt därvid,
som i den ljuva midsommarstid!

O vor' en herdeflicka jag

Finsk, oversat af R. Hertzberg

- 7 O vor' en herdeflicka jag,
så fri från sorg och kval
jag skulle ständigt sjunga
i skogens gröna sal:
ja, hela dagen skulle
så glad min drill jag slå,

att göken själv blev narrad
att stämma in också.

Ack, länge nog jag väntat har
att höra gökens röst;
då skulle bittra kvalen
försvinna ur mitt bröst,
så tänkte jag och bidde –
och nu har våren grytt,
men ack, utur mitt hjärta
likväl ej sorgen flytt.

Nu sjunger lilla fågelen
och göken ropar jämnt,
men när till dem jag lyssnar,
blir hjärtat så beklämt,
och bittra hjärtesorgen
blir därvid endast ny,
och kvalen bliva tyngre
i stället för att fly.

Jag älskar dig, kär vännen min
Finsk, översat af R. Hertzberg

8 Jag älskar dig, kär vännen min,
ur djupet av min själ,
fat hoppet att dig äga
jag säga fär farväl!

Den glöd du i mitt bröst har tänt
ej kan där släckas mer,
förrän en gång jag sänkes
i gravens sköte ner.

Och ängens alla blommor små,
som växa vid min stig,
i djupa hjärtesorgen
ej kunna trösta mig.

Kom ljuva herdeflicka

Finsk, översat af R. Hertzberg

9 Kom ljuva herdeflicka,
dig väntar herden här!
Här gå så vackra hjordar,
här pinglar bjällran så skär,
här gå så vackra hjordar,
här pinglar bjällran så skär;
här lysa smultron så röda,
och hjortron på tuvan stå,
och hallonen härligt glöda
emellan klipporna grå.
Kom ljuva herdeflicka,
dig väntar herden här!

O kom till mig, du ljuva,
o kom, min hjärtans kär!
Det er så skönt att valla
de bruna hjordarne här,

det er så skönt att valla
de bruna hjordarne här.
Se! där en kulle sig höjer,
och här blommor häck vid häck.
I fjärran en sved sig röjer,
där borta skummar en bäck.
O kom till mig, du ljuva,
o kom, min hjärtans kär!

O kom till mig, du ljuva,
o kom, min hjärtans kär!
Om dig ej annat lockar,
så finns din älskling ju här,
om dig ej annat lockar,
så finns din älskling ju här,
hvars liv med ditt fått förflyta
från barndomens första lek –
säg, vill du ej mera byta
med honom kyssar och smek?
O kom till mig, du ljuva,
o kom, min hjärtans kär!

Jag spejande framgick

Finsk, översat af R. Hertzberg

10 Jag spejande framgick vid gårdsgår-
dens sida,
jag lyddes och lyddes från tåget i byn,
då såg jag min älskling långt bort i den
vida

av fjärdar omkransade tallskogens bryn.
Och frost var på marken, och böjan vid
stranden
låg frusen och stelnad, och himlen var
grå,
och vissnade blommorna sovo i sanden,
och gulnade löv föllo ned däruppå.

Jag gråtande framskred den ödsliga
vägen,
med klagan jag gick utmed villande led,
och tunga de voro, de ilande stegen,
och bitra de tårar, som strömmade ned.
Men vännen mig sträckte den långtande
fammen,
jag hörde den älskades smekande röst,
jag hann till hans sida, och skyddande
hamnen
jag fann vid hans varma, hans trofaste
bröst.

Och händer i händer förtroligt sig knöto,
och öga mot öga i hänryckning log,
och kinder mot kinder sig rodnande
slöto,
och munnen den kysstes, och hjärtat
det slog;
då doftade lunden, då knoppades
träden,
då strålade solen, då skingrades snön,

och ljungen sköt blommor på doftande
heden,
och vågorna svallade åter på sjön.

BERGMANDEN OG SOLVEIGS SANGE

Bergmanden
H. Ibsen

- 11** Bergvæg, brist med larm og brag
for mit tunge hammerslag;
nedad må jeg vejen bane –
mod det mål, jeg kun tør ane.

Dybt i fjeldets stille nat
vinker mig den rige skat,
diamant og ædelstene
mellem guldets lyse grene.

Og i dybet er der fred,
fred og nat fra evighed;
bryd mig vejen, tunge hammer,
til naturens hjertekammer!

Engang sad som gut jeg glad
under himlens stjernerad,
trådte vårens blomsterveje,
havde himlens fred i eje.

Men jeg glemte vårens pragt
i den midnatsmørke schakt,
glemte fuglens glade sange
dybt i grubens tempelgange.

Dengang først jeg steg herind,
tænkte jeg med barnligt sind:
dybets ånder skal mig råde
livets endeløse gåde. –

End har ingen ånd mig lært,
hvad mig tykkedes så sært;
end er ingen stråle runden,
som kan lyse op fra grunden.

Har jeg fejlet? Fører ej
frem til klarhed denne vej?
Lyset blinder jo mit øje,
hvis jeg søger i det høje.

Nej, i dybet må jeg ned;
der er fred fra evighed; –
bryd mig vejen tunge hammer,
til naturens hjertekammer!

Hammerslag på hammerslag
indtil livets sidste dag!
Ingen morgenstråle skinner,
ingen håbets sol oprinder,
ingen håbets sol oprinder.

Kanske vil der gå både vinter og vår
H. Ibsen

- 12** Kanske vil der gå både vinter og vår,
og næste sommer med, og det hele
år; –
men engang vil du komme, det ved jeg
vist;
og jeg skal nok vente, for det lofte jeg
sidst.

Gud styrke dig, hvor du i verden går!
Gud glæde dig, hvis du for hans fod-
skammel står!

Her skal jeg vente, til du kommer igen;
og venter du histoppe, vi træffes der,
min ven!

Nu er her stellet til pinsekvæld
H. Ibsen

- 13** Nu er her stellet til pinsekvæld.
Kære gutten min, langt borte, – kommer
du vel?
Har du tungt at hente, så und dig frist; –
jeg skal nok vente, jeg lofte så sidst.

Sov du, dyreste gutten min
H. Ibsen

- 14** Sov du, dyreste gutten min!
Jeg skal vugge dig, jeg skal våge. –

Gutten har siddet på sin moders fang.
De to har leget hele livsdagen lang.

Gutten har hvilet ved sin moders bryst
hele livsdagen lang.
Gud signe dig, min lyst!

Gutten har ligget til mit hjerte tæt
hele livsdagen lang.
Nu er han så træt.

Sov du, dyreste gutten min!
Jeg skal vugge dig, jeg skal våge.

Spillemand
H. Ibsen

- 15** Til hende stod mine tanker
hver en sommerlys nat;
men vejen den bar til elven
i det duggede orekrat.

Hej, kender du gru og sange,
kan du kogle den dejliges sind,

så i store kirker og sale
hun mener at følge dig ind,
så i store kirker og sale
hun mener at følge dig ind!

Jeg maned den våde af dybet;
han spilled mig bent for Gud; –
men da jeg var blevet hans mester,
var hun min broders brud.

I store kirker og sale
mig selv har jeg spilled ind,
og fossens gru og sange
veg aldrig fra mit sind,
og fossens gru og sange
veg aldrig fra mit sind.

SANGE FRA FJELDSØEN

Gunhilds romance

A. Munch

- 16 I spådomskløften ved fjeldsø bor
den mægtige bjergets frue,
hun lokker de unge med fagre ord –
ve den, som hende får skue!

Hun lover ham guld og elsket mø,
hvis han til Freja vil bede; –
men falske, som den slugende sø,
er hendes løfter om glæde.

Hun vil ham drage i dybet ned,
hvor gamle guder dvæle,
der hersker der ingen kærlighed,
ej fred for menneskers sjæle.

Thi råder jeg hver en svend og mø:
"Tro ikke de smilende vover!
Ro ikke over den blanke sø,
når månen skinner derover!"

Thi dragende lyder da hendes sang,
da har hun magt at dåre;
og følger du bjergets lokkende klang,
du hvilte bedre på bære,
du hvilte bedre på bære!"

Skjaldens sang

A. Munch

- 17 Herlig er hallen hos rige herse,
mundgodt og mjød han mildt uddeler.
Dejligst af alt, dejligst af alt
dog er hans datter.

Kor
Dejligst af alt, dejligst af alt
dog er hans datter.

Snart vil ung Helga selv fremskride,
skøn, som solen på snefjeldstinder –

stærke mænds hjerter, stærke mænds
hjerter
smelte som sneen.

Kor

Stærke mænds hjerter, stærke mænds
hjerter
smelte som sneen.

Bejlerne bæve af elskovsbrynde.
Vælg hun vil den, hende er værdig:
fagrest af fagre, fagrest af fagre
den bedste favner.

Kor

Fagrest af fagre, fagrest af fagre
den bedste favner.

Vuggesang

A. Munch

- 18 Sov trygt i vuggen, du Helgas barn!
Jeg vogter dig tro mod huldrens garn –
de spændes om dig fra fjeldet, fra
fjeldet.

Jeg signer dig mod Sankt Olafs tegn,
det er mod trolde det stærkeste hegn:
han maned dem ind i fjeldet, i fjeldet.

Jeg signer dig i vor Frues navn,
jeg signer dig mod hver ørn og ravn,
som lurer på dig fra fjeldet, fra fjeldet.

Sov sødeligt nu, min dyre skat!
Krist værge dig mod den mørke nat,
som truer os alle fra fjeldet, fra fjeldet.

BERGLIOT

I dag kong Harald må holde tingfred

Bj. Bjørnson

- 19 I dag kong Harald
må holde tingfred;
thi Einar fulgte
fem hundrede bønder,

Eindride, sønnen,
slår vagt om huset,
imens den gamle
går ind på tinge.

Så mindes Harald
måske, at Einar
har tvende konger
på tronen hævet,

og giver fred
og forlig på loven;

hans løfte var det,
og folket længes!

Hvor sandet hvirvler ned over vejen!

Bj. Bjørnson

20 Hvor sandet hvirvler
ned over vejen!
Og støj der følger!
Se ud, min skosvend!

Kanske blot vinden,
thi her er vejrhardt –
den åbne fjord,
de høje fjelde!

Jeg kender byen
ifra min barndom,
hid vinden hidser
de vrede hunde.

Men støj der tændes
af tusind stemmer!
Og stå! den farver
med kamprød flamme –
ja, det er Skjoldgny!

Spydbølger hvælver
om Thambarskelve!

Han er i trængsel,
troløse Harald!
Ligravne stige jo
af din tingfred.

Kør frem med karmen –
jeg vil til kampen,
det livet gælder
at sidde hjemme!

O bønder! Værg ham,
slå kreds omkring ham!
Eindride, værg nu
din gamle fader!
Eindride, værg ham!

Byg ham en skjoldborg
og giv ham buen!
Thi døden pløjer
med Einars pile!

O du, Sankt Olaf, Sankt Olaf!
O for din søns skyld!
Sankt Olaf, giv du ham gavnord
i Gimles sale, Sankt Olaf!

**Kæden sig sprænger
– de kæmper ej længer**
Bj. Bjørnson

21 Kæden sig sprænger –
de kæmper ej længer.
I bølger de følger hverandre mod elven.
Hvad er der vel hændt?
Jeg gribes af skælven,
har lykken sig vendt?
Hvad er det?
Hvi standser vel bøndernes skare?
Med nedstukne lanser to døde de
kranser.
Og Harald får fare!
Hvad trængsel ved tingstuens port?
Stille al hær vender sig bort.
Einar ser jeg ikke, hvor er Eindride?
Sorgfulde blikke flygte tilside,
frygte mit møde – så kan jeg vide:
de to ere døde!

Falden er herligste høvding i Norden
Bj. Bjørnson

Falden er herligste høvding i Norden,
Norriges bedste bue er brusten!

22 Falden er Einar Thambarskelve!
Sønnen ved side, sønnen ved side,
Eindride! Eindride!

Falden for snigmord skytten fra Svolder,
Kong Knud den Stores stærkeste
kæmpe!

Falden er Einar Thambarskelve!
Sønnen ved side, sønnen ved side,
Eindride! Eindride!

Myrdet i mørke Magnus den Mildes
fader og forsorg, fædrelands frelse!

Falden er Einar Thambarskelve!
Sønnen ved side, sønnen ved side,
Eindride! Eindride!

Op! Op! Bondemænd!
Bj. Bjørnson

23 Op! Op! Bondemænd! Han er falden!
Men han, som fældte ham, lever!
Kender I mig ikke? Bergliot,
Hakons datter fra Hjerrungavåg!
Nu er jeg Thambarskelves enke.

Jeg råber på Eder, hærbønder!
min gamle husbond er falden!
Se, se, her er blod på hans hvide hår!
Eders hoveder kommer det over,
thi det bliver koldt, koldt uden hævn.

Op! Op! Hærmænd! Eders høvding er falden.

Eders ære, Eders fader, Eders børns glæde,
hele dalens eventyr, hele landets helt er falden, og I ville ikke hævnne!

Myrdet i mørke, i kongens stue,
i tingstuen, lovstuen er han myrdet,
myrdet af lovens første mand!
O lyn vil falde fra himlen på landet,
hvis det ikke lutres i hævnens lue!

Skyd langskibe fra land!
Einars langskibe ligge her,
lad dem bære hævnen til Harald!

O, stod han her, Håkon Ivarsson!
Stod han her på bakken, min frænde!
Da fandt Einars bane ikke fjenden,
og Eder, fejge! slap jeg bede!

O bønder, hør mig!

Bj. Bjørnson

24 O bønder, hør mig! Min husbond er falden,
min tankes højsæde i halvhundred år!
Styrtet er det, og ved dets højre side
vor eneste søn, o al vor fremtid!

68

Tomt er der nu inden mine to arme,
kan jeg vel mere få dem op til bøn?
Eller hvorhen skal jeg vende mig på jorden?

Går jeg hen til de fremmedes steder,
ak, så savner jeg dem, hvor vi levede sammen,
men vender jeg mig derhen, men vender jeg mig derhen,
ak! ak! så savner jeg dem selv!

Odin i Valhal tør jeg ikke finde,
thi ham forlod jeg i min barndom!
Men den nye gud i Gimle – ak!
han tog jo alt, alt jeg havde.
Hævn? Hvem nævner hævn?
Kan hævnen vække mine døde?
eller dække over mig for kulden?
Findes i den et tilstængt enkesæde,
eller trøst for en barnløs moder?

Gå med Eders hævn! Lad mig være!

Læg ham på karmen, ham og sønnen!

Bj. Bjørnson

25 Læg ham på karmen, ham og sønnen!
Kom, vi ville følge dem hjem.
Den nye gud i Gimle, som tog alt,
lad ham og tage hævnen, thi den forstår han!

Kør langsomt, thi sådan kørte Einar altid,
og vi komme tidsnok hjem.

Hundene ville ikke møde med glade hop,
men hyle og flygte til huse,
og gårdens heste vil spidse øren,
vrinske mod stalddøren
og vente Eindrides stemme,

men den lyder ikke længer;
ej heller Einars skridt i svalen,
der råbte ind, at alle skulle rejse sig,
thi nu kom høvdingen.

De store stuer vil jeg stænge,
folkene vil jeg sende bort,
kvæg og heste vil jeg sælge,
flytte ud og leve ene!
Kør langsomt!
thi vi komme tidsnok hjem!

CD 2

En sommernat

Chr. Winther

1 Højt over bøgens top der går en stjerne op,

og skuer ned til skovens dunkle kroner,
og dybt fra fjerne krat i stille sommernat
der lyde nattergalens ømme toner.

De lange skygger må med tågesløret på
hensvæve tyst og langsomt over mosen;
og så fortlølig, øm som i en elskovsdrøm
udånder liljen tusind suk til rosen:

“O, mindes du dengang, da vi, mens lærken sang,
opvågnede ved forårssolens lue?
Og da dit søde blik mit øje henrykt fik
med al din hede længsels kraft at skue?”

Vi foldede ud vor knop, og vokste sammen op;
men stormen snart vort spæde løv
adspreder;
dog af vort korte liv har kærlighedens bliv
jo skabt en salig sum af evigheder.”

Men rosen stod så tyst, og gemte i sit bryst
al sødhed, som den hemmeligt bevared;
kun stjernens sølverglans i duggens perlekrans
lod elskov anende fortolke svaret,

69

En gysen sagte går igennem skovens
hår,
fra østen farves blege himlens kinder;
hver stjerne slumre vil, og lukker øjet til,
mens natten, sorgens hulde ven, for-
svinder.

O, lad mig, dunkle jord! hvad anende
jeg tror,
bekende for dit tavse moderhjerter;
du kender vist mit savn, – o, lad mig i
din favn
udgræde al min vemods søde smerte.

EROTISKE DIGTE

Til en veninde

E. Aarestrup

- 2 Der er en trolddom på din læbe,
der er en afgrund i dit blik,
der er i lyden af din stemme
en drøms æteriske musik.

Der er en klarhed på din pande,
der er et mørke i dit hår,
der er en strøm af blomsterånde
omkring dig, hvor du står og går,
omkring dig, hvor du står og går.

Der er en skat af evig visdom
i smilehullet på din kind,
der er en brønd, en sundhedskilde
for alle hjerter i dit sind.

Der er en verden i dit indre,
en sværmerisk, kaotisk vår –
som jeg umulig kan forglemme,
som jeg tilbeder, som jeg tilbeder,
som jeg tilbeder og forstår.

Ved huset

E. Aarestrup

- 3 Jeg stod – Gud ved hvor længe –
hældet mod husets pille;
kun aftenstjernen lyste,
og det blev mørkt og silde.

Men fra balkonen trængte
igennem blomstervrimlen
smeltende akkorder,
som om de kom fra himlen.

Henrykkelse

E. Aarestrup

- 4 Du glade fugl, som flyver!
I høje træer, som suse!

og I, smådyr, som krybe
med eders sneglehuse!

Jeg kunne eder favne,
jeg kunne eder trykke
til hjertet – så beruset,
så vild er jeg af lykke.

Ældgamle eg, som over
mit hovede dig hælder,
o, du vil glædes med mig,
du vil, når jeg fortæller:

at hun igår, iaftes,
da tusind stjerner brændte,
og mælkevejen lyste,
mig disse roser sendte;

og at om stilken viklet
var et papir, en strimmel –
så rød og gennemsigtig
som denne aftenhimmel.

Skovensomhed

E. Aarestrup

- 5 Igennem bøgeskoven
jeg dig ved hånden førte;
det var så grønt og køligt,
vi nattergalen hørte.

Det var, som hele verden
med blomster og med grene,
med skyer og med stjerner,
tilhørte os, tilhørte os, alene.

Vi talte ikke sammen;
vi kunne intet sige,
som snoede, tavse ranker,
ensomme, lykkelige.

Så frit, afsides var det,
så ubevogtet, stille –
det var, som om vi intet
mer ønskede, mer ønskede og ville.

Advarsel

E. Aarestrup

- 6 Det skum, som kranser vandet,
det lys, som farver jorden,
skymasserne, som længe
har samlet sig til torden;

den store, fyldte regnbu,
og du og jeg, veninde,
hvor længe, tror du, inden
vi skilles ad og svinde?

Nyt bølgeskum vil komme,
nyt skyggespil, tilsyne,

og andre skyer trække
på himlen op og lyne.

Forgå, fordunste skal vi,
som dråberne, der strømme,
og som en regnbu' slukkes
alt, hvad vi se og drømme.

Forstyr os derfor ikke
den skønne, korte vandring —
den truer alt, den kommer,
den dræbende forandring!

Natten var mild og kær
Chr. Winther

7 Natten var mild og kær,
stille og dunkel,
skjult var bag skyen hver
stjernes karfunkel.
Vi var så ene!
Lindenes grene
sagteligt svæved vort vindve forbi —
alt var en sød melodi, alt var en sød
melodi,
alt var en sød melodi.

Vi var så ene med
os og vort hjerte;
urørt forbi os gled

mindet om smerte,
mindet om storme;
nagende orme
glemselindhyllend' i dvale jo lå —
der var kun et, som vi så, der var kun et,
som vi så,
der var kun et, som vi så.

Smeltet til ét var jo
livsfyldens kærter,
ét vare begge to
bævende hjerter;
fletted' som ranker
et vore tanker;
ét var vor himmel, vor tro og vort håb,
ét, som vor kærligheds dåb,
ét, som vor kærligheds dåb,
ét, som vor kærligheds dåb.

Drømmende vugged vi
som over havet,
vækkende sukket, i
længsel begravet;
hilste vor stjerne,
som fra den fjerne
evighed havde formælet vort navn, —
salige, favn udi favn,
salige, favn udi favn,
salige, favn udi favn!

KÆRLIGHEDSSANGE AF CHRISTIAN WINTHER

Vårsang i høst

8 Hist ude er koldt;
og med smerte ser linden
ned til sit faldende hår;
men her, ak! her i mit hjerte
men her, ak! her i mit hjerte
nu blomstrer den favreste vår,
nu blomstrer den favreste vår.
Der spirer den grønneste vang,
hvor vækkende luftninger går;
nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang,
nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang.

Før var der så mørkt;
men med luen har rosen
malt både blade og træ'r,
da høit, så høit imod buen
da høit, så høit imod buen
den sendte sit tryllende skjær,
den sendte sit tryllende skjær;
min barm, der var nylig så trang,
nu rummer en duftende hær;
nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang,

nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang.

Før var der så tyst,
og i dvale, som dødens,
dybt hver en tone var lagt,
men nu, ak! nu kan den tale,
men nu, ak! nu kan den tale,
til live ved rosen genvakt,
til live ved rosen genvakt;
med duft og med stråler og klang
min vår skal forkynde sin pragt;
nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang,
nys rosen udsprang!
det er den, jeg skylder min sang.

Sang

9 O, lad ej svinde
timen unyttet bort!
Nornerne spinde,
tvundet af rødt og sort,
livstråden alt for kort, —
lad den ej svinde!

Elskede, kære!
Kom til mit stille bryst;
jeg vil jo bære
dig og din sorg og lyst,

hvil i min arm så tyst, –
elskede, kære!

Smykker den blanke,
levende ædelsten,
tåren, min ranke,
duftende rosegren?
Ak, hver din tåre ren
blir mig en tanke.

Yndigste lilje!
Fyldig og blid og øm!
Er det din vilje,
sejle vi livets strøm,
drømme den samme drøm,
yndigste lilje!

Lad da ej svinde
timen uænset bort;
nornerne spinde,
tvundet af rødt og sort,
livstråden alt for kort, –
o, min veninde!

Hvor skoven mest var øde

10 Hvor skoven mest var øde
i skyggen dunkelgrøn,
der sad jeg med min elskte,

der sad jeg med min elskte –
med min elskte i løn.

Der stod ej blå violer
og ingen rose rød,
der pranged ingen lilje,
alt udi skovens skjød.

Dog så mit øie liljen,
og rosen rød det så,
dog kvæged sig mit hjerte,
dog kvæged sig mit hjerte
sødt ved violens blå.

Der sang vel ingen småfugl,
men alt var tyst og dødt;
dog klang det for mit øre
så usigeligt sødt.

– Og blev alverden øde
og misted liv og lyst,
hun ved min side skabte,
hun ved min side skabte
alverden i mit bryst.

Der var roser i dale

11 Der var roser i dale,
og violer bag hæk;
i de løvrige sale

var der kvidren og tale
af fugl og af bæk.

Som den smidigste slange
gik de bølger i bugt;
og det svæved som sange
over hauger og vange
fra blomst og fra frugt.

Der var ranker, som binder
til himlen vor jord;
der var blussende kinder,
der var deilige kvinder
i sal og ved bord! –

Men af alt, hvad jeg hørte,
og af alt, hvad jeg så,
var der intet, mig rørte,
mig min tanke did førte,
hvor jeg selv, hvor jeg selv ej kan nå!

Flygtigt ønske

12 Jeg gad så gerne være
lig sommerfuglen hist,
hvis fine vinger bære
den hid til rosens kvist.

Der sidder den og gynger
så lykkelig og let;

men at den aldrig synger,
forstår jeg ikke ret.

Thi havde jeg dens vinge,
og var jeg let som den,
hvor skulle jeg da svinge
mig til min rose hen!

Hvor skulle jeg da kvæde,
beruset af dens pragt;
nu må jeg ensom græde,
af længsel ødelagt!

Skøn er våren

13 Skøn er våren! Lifligt solen
farver bøgens lyse top;
bukkar dufter og violen
slår med blu sit øje op;
bag de bløde, grønne lokker
smiler rosens spæde mund,
og som klare sølverklokker
klinger fuglesang i lund.

Skøn er våren! Ak, men svinder
flygtig som et åndedrag;
om dens herlighed os minder
snart kun løvets gule lag;
rosen slumrer, liljen segner,
løvet dør på mark og vang,

solens varme kinder blegner,
stum er lundens klokkeklang.

Men en bedre vår jeg kender,
ingen veksel hersker der:
stadigt rosens flamme brænder
mildnet huldt af liljens skær;
sjælens blomster, fri og unge,
stå just der i frejdig flor,
og i helligdommen sjunge
evigunge længsler kor.

Hun er våren, jeg har fundet, –
Paradisets unge frugt!
Hun er den, som fast har bundet
ved sin trolddom tidens flugt!
Ak, i hendes smil, i sukket,
i det milde, kære blik
har mit hjerte dybt inddrukket
evighedens ungdomsdrick! –

Efterklang

14 Jeg ser med vemod ej tilbage
til vårens stille blomstertid;
mit hjerte fører ingen klage,
for solen ej er sommerblid.
Jeg ved jo nok, min vandring vender
nu ned i vintrens kolde favn,
hvor stilhed bor, hvor året ender

i gravens hjem og sikre havn.
Men i mit hjertes dyb jeg føler
endnu en vår, en sommerlyst,
en ild, som vintrens sne ej køler,
en klang, som aldrig vorder tyst! –
Når da til slummer citren hænges,
jeg aldrig siger den farvel;
den vågner brat, såsnart jeg længes,
og stemmer altid med min sjæl.

Til Luna

Fr. Paludan-Müller

15 Mens din fod, den zefyrlette, måler
himmelbanen i den tavse nat,
falde dine øjnes klare stråler
melankolske gennem busk og krat;
sitrende med luften bladet bæver,
skyggen dybt i skoven stille står,
tågers dronning hen ad engen svæver
med det hvide slør om sine hår.

Sødt min sjæl dit trylleri fornemmer,
gamle drømme vågne i mit bryst,
toner, smeltende lig mindets stemmer,
suse hen i vestenvindens røst.
Og som du, hvis længselsfulde blikke
søger elskerens, som tabt du har:
spejder rundt mit øje – finder ikke
hvad mig her i verden kærest var.

EN SANGKREDS

Violinspilleren ved kilden

Chr. Winther

16 Så måneklar og stille
lå natten over eng;
jeg satte mig ved kilde,
og stemte der min streng;
i skovens skød dens tone lød
og vakte hjortens vilde,
som lå på blomsterseng.

Du skovens lette danser
med ranke hals og ben,
stryg duggen af dit panser,
il over busk og sten,
stryg duggen af dit panser,
il over busk og sten!
O, spring afsted, tag budskab med
til hende, som sig kranser
med skønheds rosengren,
til hende, som sig kranser
med skønheds rosengren.

Du lille fisk, som sover
på kildens klare bund,
stig op i dine vover,
vågn op nu af dit blund,
stig op i dine vover,
vågn op nu af dit blund,

og svøm afsted, tag budskab med
og sig, hvad jeg ej vover
at sige med min mund,
og sig, hvad jeg ej vover
at sige med min mund.

Du spæde fugl, du smukke,
som ligger lunt og blødt
højt i din lille vugge,
og sover tæt og sødt,
højt i din lille vugge,
og sover tæt og sødt;
vågn op, og stræk din vinge kæk, –
snart har ved min sukke
mit hjerte sig forblødt,
snart har ved min sukke
mit hjerte sig forblødt.

Du mus, som trygt kan bygge
dybt under egens rod,
kom frem i nattens skygge
alt på din spæde fod,
kom frem i nattens skygge
alt på din spæde fod!
O, løb afsted, tag budskab med,
og for mit hjertes lykke
vov selv dit unge blod,
og for mit hjertes lykke
vov selv dit unge blod.

Forlad de dunkle gange,
du blanke, sorte snog,
og lyt til mine sange, –
du er jo snild og klog,
og lyt til mine sange, –
du er jo snild og klog;
kryb snel og svaj på hendes vej,
som aner ej, hvor bange
for hende hjertet slog,
som aner ej, hvor bange
for hende hjertet slog.

Du lette sky, du hvide,
som på det stille blå
så sagtelig mon skride
med månens sølvbræm på,
så sagtelig mon skride
med månens sølvbræm på:
o, il, fortæl, at her i kvæld
du så min tåre glide
som dine perler små,
du så min tåre glide
som dine perler små!

Og ved min fedels tone
hint hemmelige ord,
som skal min kval forsoner,
med suk jeg dem betror;
og musen løb, og snogen krøb,

og over egens krone
guldvinget fuglen for.

Den fisk i blanke vrimmel,
den hjort blandt sine lam,
den sky på nattens himmel
mit stærke ord fornåm;
og hjorten sprang, og skyen svang
sig bort, og fra sin stemmel
den skælbedækte svam.

Der sad jeg, tavs, alene, –
jeg hørte hjertets slag;
bag fjerne fjeldes stene
sank månen bleg og svag;
og som den veg, frem solen steg,
og fra de grønne grene
mig vinkte håbets flag,
og fra de grønne grene
mig vinkte håbets flag.

Du gav mig den røde rose
Anonym, efter H. Heine

17 Du gav mig den røde rose, som hvilte
ved dit bryst;
ak, hvorfor måtte den nyde kun så kort
den salige lyst,
kun så kort den salige lyst?

Du gav mig også dit hjerte, men ak! du
tog det igen,
jeg og den røde rose, vi visne nu begge
hen,
jeg og den røde rose, vi visne nu begge
hen.

Tiderne komme og vandre
H. Heine, oversat af anonym

18 Tiderne komme og vandre,
i muld synke slægterne ned;
dog aldrig ganger til hvile
min håbløse kærlighed.

O, kunne kun én gang jeg se dig
og synke ned for din fod,
med døden i hjertet betro dig,
hvad i livet du aldrig forstod,
hvad i livet du aldrig forstod.

Hvile
Chr. Winther

19 Solen er slukket, dagen forstummer,
skyerne stå ved himlens rand.
Stjernerne smile; drømme og slummer
favne i stilhed hav og land.

Ak, når min dag nu snart er tilende,
kunne jeg da, som blomsten dér,
hulle mit hoved blødt og mig vende
mig trygt mod det unge morgenskær,
trygt mod det unge morgenskær!

Hvile på vandringen
Chr. Winther

20 Pris være himlens hvalte blå,
og dig, o! dagens demantne fakkell;
tak være alle de lamper små
i aftnens tabernakel!
Langs strømmens vove, i dunkle skove,
hvor lumske, lurende farer sove,
vi vejen fandt, vi vejen fandt!

Her dæmringens duftende, milde vind
os kvæger sødt efter dagens kvalme!
Her køler perlende dug vor kind,
den drypper fra fredens palme;
her druer søde på ranken gløde,
her kildens bølger vor læbe møde,
og ro vort bryst, og ro vort bryst.

Så dybt i den spirende blomsterseng
det trætte hoved vi trøstigt dukke,
mens natten går over mark og eng
vort sovekammer at lukke;
snart sløret svinder fra himlens kinder, –

da til vor vandring vi atter finder
i barmen mod, i barmen mod.

Da løfter lærken sig muntert op
på sine spæde, klingende vinger,
den stærke ørn over fjeldets top
sin tak til himmelen bringer;
med gyldne pande de bjerge stande,
og med naturens råb vi blande
vor jubelsang, vor jubelsang!

I hjemmet

Chr. Winther

- 21 Vildt flyver høg
over land, over vove,
tavs sidder gøg
i de brogede skove;
høstvinde drysser
blade på dysser
hisset, hvor oldkæmper sove,
høstvinde drysser
blade på dysser
hisset, hvor oldkæmper sove.

Her kan jeg frit
ånde luft i min lunge,
alt her er mit,
og om alt tør jeg sjunge;
vandre i drømme

stærke og ømme,
høre, hvor bølgerne runge,
vandre i drømme
stærke og ømme,
høre, hvor bølgerne runge.

Glemme jeg vil,
hvor mit hjerte har sitret,
strængenes spil
var forstemt og forbitret;
tanker og sange
sløve og bange
sade, som slaver bag gitret,
tanker og sange
sløve og bange
sade, som slaver bag gitret.

Hæv dig, min sang,
på din klangfulde vinge!
Fædrenes vang
du min hilsen skal bringe;
huldt gennem dale
tonernes tale
smelte og jublende klinge,
huldt gennem dale
tonernes tale
smelte og jublende klinge!

LIEBESLIEDER

An eine Freundin

E. Aarestrup: Til en veninde,
oversat af H. Beer

- 22 Ein Zauber ruht auf deiner Lippe,
ein Abgrund ist in deinem Blick,
dem Traume gleich, in deiner Stimme
erklingt ätherische Musik.

Die Klarheit strahlt auf deiner Stirne,
ein Dunkel ist in deinem Haar,
ein Hauch von Blumenduft entströmt
dir,
umgibt dich allseits, wunderbar,
umgibt dich allseits, wunderbar.

Es winkt ein Schatz von ew'ger Weisheit
vom Wangengrübchen zu mir hin,
ein Quell des Wohls für alle Herzen
entspringt aus deinem gut'gen Sinn.

Die ganze Welt in deinem Innern,
ein' schwärmend tollen Lenz ich seh –
die ich unmöglich kann vergessen,
die ich verehere, die ich verehere,
die ich verehere und versteh.

Beim Hause

E. Aarestrup: Ved Huset,
oversat af H. Beer

- 23 Ich stand – weiß Gott, wie lange –
lehnend an Hauses Säule –
der Abendstern nur funkelt;
und es ward spät und dunkel.

Doch vom Balkon, da drängten –
durch Blumen bunt' Gewimmel –
schmelzende Akkorde,
als kämen sie vom Himmel.

Entzücken

E. Aarestrup: Henrykkelse,
oversat af H. Beer

- 24 Ihr Vögel froh, die fliegen!
Ihr Bäume hoch, die sausen!
Ihr Krabbeltier', ihr kleinen,
mit eurem Schneckenhause!

Ich könnte euch umarmen,
Ich könnt' ans Herz euch drücken,
so sehr bin ich berauschet,
so wild bin ich vor Glücke.

Du alte Eich', die über
mein'm Haupt ehrwürdig raget,

oh, wie wirst du dich freuen
mit mir, wenn ich dir sage –

daß gestern sie, am Abend,
als Milchstraß' hoch sich spannte,
und tausend Sterne glühten,
mir diese Rosen sandte –

und um die Stiel' gewunden
ein Stück Papier – so feine,
so gläsern rot entzunden
wie dieses Himmels Scheine.

Waldeinsamkeit

E. Aarestrup: Skovensomhed,
oversat af H. Beer

25 Durch Buchenwald ich führte
dich an der Hand; wir gingen
durch kühle Dämm'ring; hörten
die Nachtigallen singen.

Es schien, die ganze Erde,
die Zweige, Blumen, Steine,
die Wolken und die Sterne,
gehörten uns, gehörten uns alleine.

Wir sprachen nicht zusammen;
wir konnten gar nichts sagen,

wie stumm verschlung'ne Ranken,
einsam, von Glück getragen.

So frei war's, abgeschieden,
so unbewacht, im Stillen –
als ob kein Wunsch mehr bliebe,
in dieser Welt für uns noch zu erfüllen.

Warnung

E. Aarestrup: Advarsel,
oversat af H. Beer

26 Das Licht, das färbt die Erde,
der Schaum, der kränzt die Wogen,
die donnerträcht'gen Wolken,
am Himmel aufgezogen;

Der bunte Regenbogen,
und wir, die tief empfinden,
wie lang, o Freundin, ehe
wir scheiden und entschwinden?

Neu' Schaum bekränzt die Wogen,
neu' Schattenspiel wird tollern,
und andre Wolken fliegen
und neuer Donner grollen.

Und wir in Dunst zergehen
wie Tropfen, die verrinnen,

erlischt, wie Regenbogen
was wir auch seh'n und sinnen.

Drum wolle uns nicht stören
die schöne, kurze Wand'ring
schon naht sie, alles bedrohend,
die schreckliche Verwandlung!

CD 3

En sanger

Chr. Winther

1 En sanger er som fugl på kvist,
der vipper uden ro og rist,
og altid savner noget,
og altid savner noget;
bag ord han dølger ej sit savn,
han nævner ej sin fryd ved navn,
men tonerne er sproget,
men tonerne er sproget.

De flyve let i verden hen,
men verden aldrig aner den
usigelige jammer,
usigelige jammer,
der tit er moder til hans sang
og husvant har sin stille gang
ind i hans hjertekammer,
ind i hans hjertekammer.

De bedste toner fra mit bryst
var aldrig blomst af liv og lyst,
men spired frem af smerte,
men spired frem af smerte;
dem sukket gav den lette dans,
de havde deres farveglans
fra blodet i mit hjerte,
fra blodet i mit hjerte.

I skovens højsale falken grå

Chr. Winther

2 I skovens højsale falken grå
tør bygge med trøstigt mod;
men jeg har ikke en kvist, hvorpå
jeg hvile kunne min fod.

Bag dunkle buske, så lunt i løn,
der lægger sig hjort hos hind;
men jeg har ikke den tue grøn,
hvor jeg kunne svale min kind.

Når blomsten græder, i luftens strøm
dens smerte vorder så kort;
til mig der når ingen ånde øm
at vejre min tåre bort!

Vi lærker under himlens blå

Chr. Winther

- 3 Vi lærker under himlens blå,
i grønne græs på vangen,
i grønne græs på vangen,
la'r verden gå, som den vil gå,
og leve kun for sangen.

Vi sætte kækt vor harmoni
her i vort høje stade,
her i vort høje stade;
er der end ringe mening i,
er vi dog lige glade.

Så dale vi fra højen slot
til grønne vang dernede,
til grønne vang dernede,
hvor mellem blomster lunt og godt
vi bygget har vor rede.

Der er så hyggeligt og plads
til store og til spæde,
til store og til spæde,
der er jo ikke megen stads,
men desto mere glæde.

I skoven

Chr. Winther

- 4 Jeg gik mig i skoven så ensom en gang,
alle de små fugle så yndeligt sang,
de havde ej andet at bestille;
dér kvad stillids, og der kvad gøg,
der slog højt i den hvislende bøg
en irisk sin sitrende trille.

Da tænkte jeg på hende, som ikke er her,
da tænkte jeg på hende, mit hjerte har
kjer,
og jeg tænkte, det bedste jeg kunne;
og alting omkring mig det tænkte som
jeg,
den gamle eg og granen, der brystede
sig,
og alle små fugle i lunde.

Og alt ville trøste mit længselsfulde
sind;
fortroligt mig hvisked den letsindige
vind
de luneste ting i mit øre;
og stæren mig sagde så meget – meget
smukt, –
med længslen de kunne dog ikke få
bugt,
den lod, som den ej kunne høre.

Så vil jeg da længes med alle blomster
blå,
så vil jeg da sværme med alle fugle
små,
og sukke med de svævende vinde;
så vil jeg da vandre min ensomme gang,
så vil jeg indvie hvert suk og hver sang
og min inderlige smerte til hende!

De to drosler

Chr. Winther

- 5 To drosler sad på bøgekvis,
så gode venner var de vist

Med sorg i sind og tyst de sad,
thi ak! de skulle skilles ad.

Så sang de begge to en sang,
den sørgeligt i skoven klang.

Den første sang: "Min hjertenskær!
Farvel! så ses vi aldrig mer!"

Den anden sang: "Min hjertensven!
Farvel! vi ses ej mer igen!"

Den første sang: "På fjerne vej
min hjertenskær jeg glemmer ej!"

Den anden sang: "I fjerne bo
mit hjerte aldrig fanger ro!"

En fløj til øst og en til vest:
"Nu har til brud jeg sorgen fæst!"

En fløj til vest og en til øst:
"Farvel, farvel! foruden trøst!"

Skovbal

Chr. Winther

- 6 Se, lamperne blinke i skoven og vinke,
i skoven og vinke
til droskens og bogfinkens pyntede
hjem.
der strengene klinger og sværmen sig
svinger,
og sværmen svinger, –
min kærest og jeg, vi er også blandt
dem,
min kærest og jeg, vi er også blandt
dem.

I dansen vi træde, men dølgje vor glæde,
men dølgje vor glæde,
dybt gemmes i barmen vor hemmelig-
hed;
vi blusse, vi gløde! Det er just det søde,
det er just det søde,

at ingen i verden det aner og ved,
at ingen i verden det aner og ved.

Vi vove selv ikke at mødes med blikke,
at mødes med blikke,
skønt lænkede ved det usynlige bånd;
hvad tavshed bevarer, mig sødt åben-
barer,

mig sødt åbenbarer
et tryk af din lille, velsignede hånd,
et tryk af din lille, velsignede hånd.

Som snoren af hvide koraller mon glide,
koraller mon glide
let gennem din fletnings sortglinsende
 pragt,
så ses nu, så dølges, så slynges, så
 følges,
så slynges, så følges
vort liv og vor tanke i kærligheds pagt,
vort liv og vor tanke i kærligheds pagt.

Når natten kaster sine skygger
Chr. Winther

7 Når natten kaster sine skygger
ud over tavse sø og kyst,
da kommer sorgen bid og bygger
sit natteleje i mit bryst.

Som vedbend tæt til stammen klynges,
så den går ud og er forød,
så sorgen ved mit blod forynges
og lever frodigt af min død.

Hvor tindrer nu min stjerne
Chr. Winther

8 Hvor tindrer nu min stjerne?
Hvor dølger sig min skat?
Dig søger i det fjerne
min sjæl ved dag og nat.
Dig lokker nu min stemme;
jeg ved, du kommer jo,
thi aldrig kan du glemme,
du skænkede mig din tro!

Hver nat er jo vor sommer,
dens blomster ere vi;
når dagen den kommer,
er vor sommer forbi.
O, yndigste kærmind!
O, elskovsrose rød!
I mulm jeg kan dig finde,
for din duft er stærk og sød!
O, yndigste kærmind!
O, elskovsrose rød!

Savoyarddrengeens sang
Chr. Richardt

9 Jeg danser og drejer på min lire så fro,
og min lådne ven går på fire og på to;
men ej kan jeg glemme
de bjerge derhjemme
og kørne, som kendte min stemme.

Og tit må jeg holde mit øje på klem,
at ikke jeg skal synge mig tårerne frem;
thi hvor kan jeg smile,
og hvor kan jeg hvile,
når jeg tænker på de tusinde mile!

O, vinder jeg tilbage bag bjergene blå,
hvor sødt, hvor sødt skal jeg sove på
 strå,
og juble og tralle; —
men skulle det falde,
Gud ved om jeg så finder dem alle!

Pigerne inde i skoven
A. Oehlenschläger

10 I skyggen vi vanke,
blandt lysgrønne strå;
sankt hans urt vi sanke,
hvor blomsterne stå.
Pæne lille urt
står så rent og purt,

står så frisk og grøn,
uformærkt i løn.
I skyggen vi vanke,
blandt lysgrønne strå;
sankt hans urt vi sanke,
hvor blomsterne stå.

Bag køkkenets række
vi hensætte den,
fra trælistens sprække
den snor sig da hen.
Hvis den fæster rod
blir vor skæbne god;
dør den på sit sted,
ak, da dø vi med!
Bag køkkenets række
vi hensætte den,
fra trælistens sprække
den snor sig da hen.

Da ikke vi kommer,
så glade, så fro,
her følgende sommer,
når blomsterne gro.
Hist, hvor korset står,
hist på kirkegård
blege ligge vi.
Da er det forbi!
Da ikke vi kommer,
så glade, så fro,

her følgende sommer,
når blomsterne gro.

Sankt hans urt vi sanke,
hvor blomsterne stå,
blandt stammer så ranke,
blandt lysgrønne strå.

Pæne lille urt
står så rent og purt,
står så frisk og grøn,
uformærkt i løn.

Sankt hans urt vi sanke,
hvor blomsterne stå,
blandt stammer så ranke,
blandt lysgrønne strå.

Gåsepigen til glenten

Chr. Winther

- 11 Hu! hej! du gæslingetyv! Flyv, flyv!
alt på dine vinger så lange!
Jeg passer vel på mine gæslinger små,
de hvide, de grå, du skal dem ej få,
du skal dem ej fange,
jeg ved, hvor de er, og hvor mange.

Hu! hej! du gæslingetyv! Flyv, flyv!
så vidt over søer og dale!
Nu snart skal vi hjem, jeg driver dem
frem,

og rører du dem, du røvere slem,
du skal med din hale,
du skal med din hals det betale.

Husker du i høst

C. Ploug

- 12 Husker du i høst, da vi hjemad fra
marken gik,
vendte du imod mig et spørgende blik;
da faldt det mig på sind,
at jeg var hidtil blind.
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?

Husker du i vinter, vi sad omkring
arnens ild,
jeg fortalte eventyr, du hørte til:
tit op på mig du så,
så jeg gik rent i stå:
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?

Husker du i julen ved gigers og fløjters
klang,
mens vi over gulvet os lysteligt svang,
så jeg på dig så vist,
at du blev rød tilsidst;
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?
Sig mig, lille Karen, hvad mente du da?

Se, nu er det forår, og spirene foldes
ud,
fuglen bygger rede, og skoven står
brud,
alt, hvad af liv her ved,
drømmer om kærlighed;
Sig mig, lille Karen, hvad mener du nu?
Sig mig, lille Karen, hvad mener du nu?

På søndag aften kommer hun

C. Ploug

- 13 På søndag aften kommer hun
til dansen vist;
da skal en kort, men salig stund
erstatte mangen trist.
Er ugens slid end nok så slemt,
og fuldt af vrøvl og had,
på søndag aften alt er glemt,
og jeg er kisteglad.

Vor by har kønne piger nok,
som gerne danse vil;
men der er i den hele flok
kun en, min hu står til.
De andre ved, de kønne er,
hun ene ved det ej;
på søndag aften vælges der,
og hende vælger jeg.

Så flyve vi med frydfuldt sind
afsted i dansens ring;
jeg ser i hendes øjne ind,
men ellers ingenting.
De andres skæmt mig rører ej,
jeg ænser ej, de ler;
på søndag aften danser jeg
bestemt med ingen fler.

Og når så dansen er forbi,
vi sky de andres fjed
og følges ad en ensom sti
langs mølledammens bred;
kun himlens stjerner på os se,
og bølgen lytter stil:
på søndag aften – ja, måske!
hvis jeg får mod dertil.

TRE SANGE AF KLAUS GROTH

Da bank på mit vindu

Oversat af K. Lütt

- 14 Da bank på mit vindu, da bank du kun
på,
når natten har lagt sig på hytte og vrå,
på hytte og vrå.

Ja bank på ruden, da vågner jeg brat
og kommer så ud i den kølige nat.

Så stille er haven, og månen så blank,
og pilen, den gamle, den knejser så
rank,
den knejser så rank.

Ved den vil vi sidde alene vi to
og se op på himlen og tale i ro.

Kun månen og natten skal høre derpå,
og sent vil vi hjemad til landsbyen gå,
til landsbyen gå.

Ingen nat er for mørk

Oversat af K. Lütt

15 Ingen nat er for mørk, og for lang ingen
vej
for to, som vil mødes – det skiller dem ej.
Ingen grav er for bred og for højt intet
fjeld:
vil to det af hjertet, så mødes, så mø-
des, så mødes de vel.

Der kom nok en måne og gav dem et
vink,
der kom nok en stjerne med ledende
blink.
De fandt vel et spor på den vildsomme
sti:
vil to det af hjertet, er savnet,

er savnet, er savnet forbi,
er savnet forbi.

Han sa'e mig så meget

Oversat af K. Lütt

16 Han sagde mig så meget,
jeg nok gad forstå;
men alt, hvad jeg sagde, var:
"Johan, jeg må gå, Johan, jeg må gå!"
Han har mig om himlen og jorden
fortalt,
om livet og døden – jeg husker ej alt.

Han sagde mig så meget, jeg nok gad
forstå;
men alt, hvad jeg sagde var:
"Johan, jeg må gå, Johan, jeg må gå!"
Han holdt mig ved hånden og bad mig
især
dog rigtigt af hjertet at have ham kær.

Jeg blev jo ej vred og kan ikke forstå,
at altid jeg svared:
"Johan, jeg må gå, Johan, jeg må gå!"

Nu står jeg og tænker og tænker,
hvordan
jeg ikke fik sagt: "Ja, min egen Johan!"

Dog – kommer han nu, kan jeg intet
forstå,
men svarer jo atter:
"Johan, jeg må gå, Johan, jeg må gå!"

Fåwal Mari

St. St. Blicher

17 De wa ve helmestier Mari hun skul astej;
hun had hin tøv i hånen, vil te å go hin
vej.
Hun had no tint en sommer i Palli Kræ-
stens goer;
hun kam dædid mæ suolen, hun wa kun
sejsten oer.

Den ti hun war et bette båen, hin fåer å
muer wa dø,
å da hun så bløw støhr, så måt hun tien
få hinne brø.
Da hun gik fram ve stållen, hwo Palli
Kræsten stued,
da wa Mari så sårren, hun knap ku fløt
en fued.

De wa ett fri dæ stod en tohr i Pallis yww.
Kahænsæ han had hæje sit, te hun ku
ve dem blyww.
Hun måt ett få hans mower, få hun war
et fatte båen;

ejs vil di hat hweranner, men de skul no
ett wæ såen.

"Fåwal no Palli!" søh hun, da hun gik
ham fåbi.

Han tahrt hans øwn, å vænt sæ, å søh:
"Fåwal Mari!"

Mari hun wa så sårreful, hun tøv, hwo
hun gik fram,
te ål den diel hun møt, de søh te hinne
lissom han.

Å hwær et dywr, å hwær en fowl, hwær
træe hun kam fåbi,
de søh te hinne lissedan: "Fåwal, fåwal
Mari!"

De lakked ued ad awten, å kokken po
hans råhn,
hun tøv, te nær han gáll, han søh: "Fåwal
dit sølle båen!"

Mari hun græed så modele. "Gid a ku
sej no snår,
fåwal te hiele wahren: så war a wal
fåwåer.

I wahren ær a jenner, a hår slet ingen
ven.
Gid a mæ mi fåræller no ku samles rå
igjen!"

Å fahr et fjarringoer war om, da wa hun
stinh å kâhl,
fa suolen kam igjen, da loe Mari i souden
målh.

Øwli

St. St. Blicher

18 Øwli han wa sæ så løste en swenh,
skul han et æren, så stäk han irenh
hisop å hæhnier.
Gik han mæ hjølli å gik han mæ plow,
åller håd han row, undtawwen nær han
sow
så søhdele, så bløhdele,
så søhdele, så bløhdele.

Skjøn Else hun æ sæ en frøken så fiin,
hun gor i silke å moer å hermelien
hisop å hæhnier.
So hun ham Øwli i mark elle skow
åller håd hun row, undtawwen nær hun
sow
så søhdele, så bløhdele,
så søhdele, så bløhdele.

Dæ wa dåns po goeren, å Øwli han sång,
så mæ den å så mæ den så lettele han
språng
hisop å hæhnier.

Skjøn Else stod å so po, huddan han ku
sæ snow:
så fik hun ingen row, undtawwen nær
hun sow
så søhdele, så bløhdele,
så søhdele, så bløhdele.

Å da så hin fåræller no wa døh ud åw
æll –
den jenn gik te Himmerig, den åhn gik
te hæll –
hisop å dæhnier,
te egtemand å håsbon ung Øwli hun
tow;
så fik de behgi row, å ve hweranne sow
så søhdele, så bløhdele,
så søhdele, så bløhdele.

Sov ind, mit søde nusseben

P.M. Møller

19 Sov ind, mit søde nusseben,
stil dine pusselanker;
i drømme vil Guds engel ren
dig lære smukke tanker.

Sov, pusling, ved din moders barm,
hvorunder du er båret:
sov, vuggen er din moders arm,
mit bryst er pudevåret.

Fra moder flygter søvnen bort;
hvor kan jeg søvnen agte,
når dag og nat er mig for kort
til glutton at betragte?

Usikker er al jordisk pagt,
ej hellig ed der gives,
Men moders hu ved ingen magt
kan fra den spæde rives.

Sov sødt, min eneste, min søn!
når søvnen dig forlader,
Jeg får et smil til vågeløn.
så gå vi hjem til fader.

Min skat

Chr. Winther

20 Hun er sød,
hun er blød,
hun er smal om sit liv;
hun er bøjelig
og føjelig
og rank som et siv.
Hendes kind
er så lind,
og som rosen så varm;
hun er nyskelig
og kyskelig
på mund, hånd og arm.

Ak, hvor net,
og hvor let
som et svævende fnug,
kan hun neje sig
og dreje sig
på foden så smuk.
Hvor hun stod
på sin fod,
hvor hun gik og hun sprang,
var hun nydelig
og frydelig
som fløjternes klang.

Og så kjæk
som en bæk
mellem blomsternes flok,
glimter øjets blink
fornøjet, flink
bag nødrune lok.
Hendes røst
er min trøst
midt i sorgernes nat; –
al den herlighed
og kærlighed
er min søde skat!

Når dagen er bortgangen

Chr. Winther

21 Når dagen er bortgangen
og natten falder på,
og alle de små stjerner
på himmelbuen gå;
da slumrer vel mit øje,
men tanken iler frem
og søger gennem drømmen
til sit elskede hjem,
og søger gennem drømmen
til sit elskede hjem.

Når solen atter stråler,
da taler vel min mund;
det synes, som jeg er der,
men ak! det synes kun;
thi mens min tunge taler,
mit hjerte iler frem
og søger gennem sværmen
til sit elskede hjem,
og søger gennem sværmen
til sit elskede hjem.

Til varme syd er fløjet
de muntre fugles kor;
de trætte blade søge
til den moderlige jord;
og træets frugter finde

så lunt et vintergem, –
min tanke og mit hjerte –
skal de aldrig finde hjem,
min tanke og mit hjerte –
skal de aldrig finde hjem?

Urolig er min slummer,
ustadig er min gang;
og fjernt fra harpens strenge
flygter modløs min sang;
min tanke og mit hjerte –
ak, vil du huse dem?
I himlen og på jorden
de har ej andet hjem,
i himlen og på jorden
de har ej andet hjem!

Afsked

Chr. Winther

22 Der står et hus på Sjællands ø
imellem to grønne linde;
ved porten en lodden hund mon gø,
og over den mørkegrønne sø
der gå de svale vinde.

Hos døren sidder en gammel mand,
han har så hvide lokker;
han lukker sammen sin bog påstand,

og tager op sin kæp af sand,
og venligt mod mig rokker,

I stegerset går den travle viv,
dog går hun let som hinden;
hun bærer de nøgler ved sit liv,
og nynner så småt til tidsfordriv,
og klapper mig pænt på kinden.

I stuen sidder min unge brud,
just hun, den rosenlue!
hun er så rank som et poppelskud,
hun er den dejligste, ved Gud!
mit øjes lys monne skue.

Der var en dag, jeg sagde adieu
til dem og den hulde datter,
til hunden og til den grønne sø;
jeg rejste bort fra Sjællands ø; –
når skal jeg se den atter?

Så gik jeg over heden brat,
jeg hvilte mit hoved ved tue;
skønt stormen vifted' med sin hat,
og duggen faldt i skumle nat,
ej sluktes mit hjertes lue.

Thi gemmer Sjællands blomstervang
et mere trofast hjerte
end det, som digtede denne sang,

så gid jeg synge sidste gang
min elskovs fryd og smerte!

Forvandling

Chr. Winther

23 Den ungersvend, den jomfru
alt under linden stod;
da mellem dem fremspirede
en blomst for deres fod!
Det var en lilje, hvid og skær,
det var en lilje klar; –
de vilde den ej plukke,
før den en rose var,
de vilde den ej plukke,
før den en rose var.

De vilde den ej plukke,
før det en rose blev;
de ventede med længsel
som på et elskovsbrev;
de vanded den med tårer,
de vugged den med suk, –
da skifted den sin kjortel,
og blev en rose smuk,
da skifted den sin kjortel,
og blev en rose smuk.

De greb derefter begge
alt i den samme stund,

da mødtes deres øjne,
da mødtes deres mund;
da mødtes deres hænder,
og rosen brat forsvandt, –
men dens evige billed
i deres barm de fandt,
men dens evige billed
i deres barm de fandt.

Længsel

Chr. Winther

- 24 Jeg kunne slet ikke sove
for nattergalens røst,
som fra de dunkle skove
sig trængte til mit bryst,
sig trængte til mit bryst.
Jeg åbnede vinduet stille
og stirred i mulmet hen
og lod hver elskovstrille
mig synge om dig igen.

Et posthorn i det fjerne,
et suk af nattens vind,
et glimt af en ensom stjerne
vakte mit stille sind,
vakte mit stille sind;
dit billed sagte hensvæved
på nattens baggrund huldt;

mit hjerte sitred og bæved
længsel- og smertefuldt.

Min tanke jeg dig sendte,
jeg sendte dig mit blik;
ak, hvor mit hjerte brændte,
at intet svar jeg fik,
at intet svar jeg fik;
kun pust af nattevinden,
fra grenen hist et vink,
den kolde dug fra linden,
og stjernens kolde blink.

Du tænker vel, jeg har glemt dig?
men tro mig, om du kan,
jeg har i hjertet gemt dig,
jeg har i hjertet gemt dig,
og skal over gravens rand,
trods dødens bitre kulde,
hinsides livets kyst
bære dit navn, det hulde,
prentet dybt i mit bryst.

Så fast mit hjerte banker

Chr. Winther

- 25 Så fast mit hjerte banker,
at det smerter som ild;
uroligt sindet vanker
omkring og farer vild.

Mit øje ser kun mørke,
hvorhen det er vendt;
min fod har tabt den styrke,
som før den har kendt.

Min tunge sig forbitrer,
min tinding er som bly;
jeg trodser – og jeg sitrer –
jeg vil – og er dog sky.

Men er du ved min side
og hører jeg din røst,
den venlige, den blide,
da ånder let mit bryst,
da ånder let mit bryst.

Da klinger harpen inde
i hjertets helligdom;
da ser jeg glad forsvinde
hvert jammerens fantom,
hvert jammerens fantom.

Du smiler og du taler,
og din tale, dit smil
kan ende mine kvaler,
såsnart som du kun vil,
såsnart som du kun vil.

CD 4

DIGTE FRA MIDDELALDEREN

Hvorfor ville du spørge mig

Gammelhollandsk, oversat af T. Lange

- 1 Der gik tre favre jomfruer små
igennem den grønne lund.
Og dem drev dug over hviden fod
den sildige aftenstund.

Den ene hun sang så frydefuldt,
den anden var mod i hu,
den tredje tog til at spørge:
"Hvor er din fæstemand nu?"

"Og hvorfor ville du spørge mig?
Det var min bitreste nød!
Tre riddere vog min fæstemand,
nu er han slagen og død."

"Og er han slagen, og er han død,
du vorder aldrig hans viv.
Så tag dig en anden fager svend,
det glæder dit unge liv!"

"Og tog jeg en anden fager svend,
så slog det mit liv ihjel.
Farvel både fader og moder,
du lillesøster farvel!

De tued en grav op under en lind,
så sørgelig på den jeg ser.
Jeg ganger mig ud til den grønne lind,
så kommer jeg aldrig mer.”

Gammel fransk romance

Gammel fransk, oversat af T. Lange

- 2 Der skulle to søstre til kilden gå,
og Gai tog krukken at bære på,
imens Oriour på blomsterne så.

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

Fra klosteret kom den lille Gerard;
han kyssede Gai, som vandkrukken bar,
og straks fik han elleve kys til svar.

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

“Gå hjem, Oriour, så stærkt du kan!
de venter hjemme på krukken med vand;
men jeg vil tage Gerard til mand!”

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

Helt små var de skridt, Oriour hun tog,
så såre hun græd, sine hænder hun
slog:
“Skam få du, søster, at hjem du mig
jog!”

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

“Du går med Gerard, og vel jeg det ser:
han kyssede én gang, han kyssede fler;
det tror jeg: du kommer vist aldrig mer!”

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

Gerard og Gai blev hinanden tro,
de gik til hans farmoder begge to,
hun lod deres bryllup med ære bo.

*Det lufter i løv, det suser i træer,
og nu vil jeg kysse min hjertenskær!
Min hjertenskær!*

Unge George Campbell

Skotsk, oversat af T. Lange

- 3 Højt op i fjældet
og dybt ned i dal
unge George Campbell
red ud ved hanegal.
Så fri han red i sadlen,
så stolt han red afsted.
Hans gode hest er kommet hjem,
men han kom ikke med.

Ud gik hans moder
så sorrigfuld i gård,
ud gik hans unge brud,
hun rev sit gule hår:
“Så fri du red i sadlen,
så stolt du red afsted;
din gode hest er kommen hjem,
men du kom ikke med!”

“Min eng ligger hen,
og mit hø er ikke strøet.
Min lade står tom,
og mit barn er ikke født.
Så fri du red i sadlen,
så stolt som ingen fler.
Din gode hest er kommen hjem –
du kommer aldrig mer!
Du kommer aldrig mer!”

Din fader skal ikke skænde

Gammelhollandsk, oversat af T. Lange

- 4 “Min skat, vil du med mig ride?
Mit liv, vil du med mig gå?
Min dejlighed, vil du mig vise,
hvor rødest roserne stå?
hvor rødest roserne stå?”

“Og om jeg ville dig vise,
hvor rødest roserne stå:
min fader vil på mig skænde,
min moder hun vil mig slå.”

“Din fader skal ikke skænde!
Din moder skal ikke slå!
Alle de røde roser
dem se vi slet ikke på!
dem se vi slet ikke på!
Alle de røde roser
dem se vi slet ikke på, slet ikke på!
Alle de røde roser!”

Praskoviuschka

Russisk, oversat af T. Lange

- 5 I går aftes peb min vagtel,
hele natten har den skreget,
gennem mørket lød dens kalden.
Men i morges ganske tidlig

hørte ingen mer til fuglen,
i sit guldbur var den ikke.
Der har været store falke,
de har taget vagtlen med sig.

Og min egen Praskoviuschka,
hun min lyse Grigorievna,
hun har hulket hele natten.
Men i morges ganske tidlig
hørte ingen mer til pigen,
på sit kammer var hun ikke.
Der har været høje herrer,
de har taget Praskoviuschka.

Sang

W. von Mühlhausen, oversat af T. Lange

- 6 Hun er så skær som den hvide sne,
hun er så fin med sit gule hår,
hun er så rank og så ren at se,
hun er det dejligste, jeg forstår!
Så lys en glæde, som nogen ved,
må gerne være de andre bered,
men jeg vil eje min kærlighed.

Vel tykkes solen mig blank og klar,
men bedre lys blev i hende lagt;
to glade øjne den frue har,
i dem jeg føler Guds milde magt!

Og lagde de kronen fra Rom for min fod,
men de ville tage mit bedste klenod:
den handel blev dem vist aldrig god!

Skønne fru Beatriz

Spansk, oversat af T. Lange

- 7 Der står et bryllup i Frankerig
udi den stad Paris:
Helt statelig ganger i dansen
den skønne fru Beatriz.

Hun dansed længe, hun dansed vel,
hun dansede let på tå.
Ude stod unge grev Martin
og blidelig til hende, blidelig til hende så.

“Hør du det, unge grev Martin,
og hør, hvad jeg spørger dig!
Hvad enten ser du på dansen?
Hvad heller ser du på mig?
Hvad heller ser du på mig?” –

“Slet ikke ser jeg på dansen,
så mangen dans har jeg trådt;
jeg ser på dig, for du er så skøn,
og det gør mit hjerte godt, mit hjerte
godt!” –

“Og gør det dig godt, grev Martin,
så tag mig og før mig afsted!
Min mand er både gammel og stiv, –
han løber ikke med!”

Der står et bryllup i Frankerig
udi den stad Paris:
Helt statelig ganger i dansen
den skønne, skønne fru Beatriz.

Til Ossian

St. St. Blicher

- 8 Selma, Selma! hvor er din skjald?
Hverken på Ardven, ej heller ved Caruns
fald.
Lora rinder foruden sang;
øde og stille er Conas blomstervang.

Morven, Morven! hvor er din drot?
Dybt under lyng ligger Ossians konge-
slot.
Hjorten græsser på heltens grav;
vandrende sukker frembøjet over sin
stav.

Fingal, Fingal! hvor er din søn?
Hvor er hans kæmpehal, hvor er hans
harpe skøn?
Stormen hyler på Selmas vold;

harpen er borte, den ruster hos Tren-
mors skjold.

Ossian! når jeg skal være hos dig?
Når komme henfarne barder at hente mig?
Når skal sorgen forlade min barm?
Når skal jeg stige på åndernes lette
karm?

Vente må jeg en liden stund;
snart henslummer jeg livets urolige blund.
Da skal jeg vågne hos Selmas skjald,
vågne i Alfaders strålende himmelhal!

Ossians sang til aftenstjernen

St. St. Blicher

- 9 Yndigt er dit lys, o aftenstjerne!
Klart i vesten, i det dunkle fjerne,
skrider frem du fra din røde sky.
Statelig du over bjerget svæver;
vindens sidste pust på søen bæver,
den må til sit natteherberg ty.

Fjerne fos i klipperiften suser;
havets bølge hult mod klinten bruser –
favre lys! så snart heniler du!
Aftenmyggesværm på tynde vinger
summende hen over marken svinger –
favre lys! vil du ej tøve nu?

Men du daler, i din bortgang smiler;
bølgehæren trindt omkring dig iler,
bader dine lyse hår med lyst.
Gak da, stjerne, til dit sovekammer!
Sjælens lys i Ossian opflammer,
fortids minde røres i hans bryst.

Ossians sang til månen

St. St. Blicher

- 10 Hil dig atter, himlens favre datter!
Yndigt er dit milde purpurskær.
Nattens stjerner følge bly som terner;
tør ej komme deres dronning nær.

Hvor heniler du, når mørket hviler
over dig? – hvor ganger du til ro?
Går, som skjalden, du til fædrehallen,
for i sorgens tavs mulm at bo?

Dog omsider du ej heller glider
længer ad din vante ætervej.
Selv du falder, når din stund dig kalder;
nattens vandrer dig da finder ej.

Men du stråler frejdigt end, og tåler
ingen lige på din blanke sti! –
Sky, som truer hendes milde luer,
løft din mørke flig, og il forbi!

Gak til side! at de stråler blide
kan belyse bjergets toppe grå!
og at elven kan i frydfuld skælven
trille klare sine bølger små!

Duggen er falden

E.v.d. Recke

- 11 Duggen er falden, og stjernen har magt,
flyv ud, mine drømme!
Vandred hun her i sin luftige dragt
med lokkernes pragt?
Lyttende blomst, har min hilsen du
bragt?
Hvad har hun sagt?
Bring mig et håb i de duftende strømme!

Svar mig og køl mit urolige blod:
hvor lyser min stjerne?
Duggede roser ved bøgenes rod,
sprang I ud, hvor hun stod?
Bølge, som danser med guldmor om fod,
svulmer af mod,
har du ej fulgt hendes spor som en
terne?

Hurtige bølger, o, gætter I hvor
min længsel har hjemme,
il da til haven, jeg eder betror
et hemmeligt ord!

Søg hende hist, hvor i blomsternes flor
herligst hun gror,
sig, at jeg mindes og aldrig kan glemme!

ROMANCER OG SANGE FRA BERTRAND DE BORN

Mod syden i kvæld

E.v.d. Recke

- 12 Mod syden i kvæld
stå til dig mine tanker, du sneklædte
fjeld!
O, nordenvind, meld de solrige lande
min længsel!
Tag med en flygtende sang fra mit
fængsel,
tag deres sangers farvel!

I aften blot se
Pyrenæernes dronning, hin dejlige fe,
som endnu måske sit guldhår i solskin-
net bader,
mens mørket styrter i tunge kaskader
over den glødende sne!

Natten har slukt Gascognes sol,
og mørket banneret løfter,
folder det ud mod den tindrende pol,
slørende Roncevals kløfter.
Der sover Roland på sin klippestol.

Slukkes den luende fakkell i vest,
vågner han op af sin dvale;
hovsporet lyser under hans hest
vidt hen gennem klippernes sale.
Han rider fra nattens hvinende blæst.

Ridder Roland med hundrede mand,
fylkede tæt som en kile;
gnisterne flyge så tykt som sand,
hver sten på hans vej spruder pile.
Og klippen bæver som skum på vand.

Stål er heltens den tunge dragt,
stål er tøjlen han holder,
stål er hjelmbuskens fjederpragt
og kappens raslende folder.
Af stål er et bånd om hans hjerte lagt.

Yderst han standser på klippens kant,
højt over afgrundens bølger:
"Hid, Oliver! Staldbroder Morgant!"
Han vender sig – ingen følger.
Da blæser han vældigt i Olifant.

Blæser han hornet vildt, uden rast,
til blodet springer af panden,
herttet svulmer med stærke kast,
som bølgen bryder mod stranden.
Men stålet holder om herttet fast.

Han ligner dig, mit stolte fædreland!
Alene står du på den stejle tinde
og blæser ud din sorg for alle vinde,
mens fjender myldrer tæt som havets
sand.

Og dine våben er af kampen sløve,
og dine sønner døve,
mens du forbløder tyst bag skjoldets
rand;

af kræfter har de nok, men ingen viljer;
til kamp for Frankrigs liljer!

Mit land! Du har en jernring om dit
hjerte;

hvis ikke, var det bristet alt af smerte!

Fager er den blide vår

E.v.d. Recke

- 13** Fager er den blide vår
med sin sol, med blomst og blade,
fuglens slag på grenens stude –
hellern dog sværd end spade,
våbenbrag og blod og sår!
Højere lyst, når i ridderlig kamp
mand imod mand tørner sammen,
jordbunden drøner af hestenes tramp,
over blodstrømmens damp
boltrer sig højt Oriflammen,
boltrer sig højt Oriflammen!

Er I mænd, og har I mod:
frem, hvor Frankrigs kampråb gjalder,
frem og forrest! Helten falder,
æren lever, æren kalder
kæmper frem af Eders blod!
Klingende skjolde, lynende sværd,
syngende buer og pile,
det er min glæde, min bryllupsfærd
med min hjertenskær,
striden min fred og min hvile,
striden min fred og min hvile!

Vågn af sin slummer

E.v.d. Recke

- 14** Vågn af din slummer, min dejlige brud,
hør strengene tone!
Stjernerne blinke på himmelens skrud,
vågn op og kom ud!
Kom som et tindrende stjernes kud,
herlig og prud!
Fagreste smykke på nathimlens krone!

Hører du, elskede? Vågn under lin,
min fred du mig bringe!
Ikke mig lyster den skummende vin
fra Mosel og Rhin, –
bring mig din rosenkind, fager og fin,
læg den til min!
Hid er jeg fløjet med ild under vinge!

Herre konge, bliv her

E.v.d. Recke

- 15** Herre konge, bliv her!
Over bjergenes tinder står fuldmånens
skær,
bliv hos mig og forglem dine fjender!
Jeg gemmer dit sværd, jeg gemmer dit
sværd,
om din hals denne fletning jeg vinder!
"En krone jeg gav for hver lok af dit hår,
et rige jeg gav for din favn!
Bed mig ikke blive!
Hver stund, der går, gælder mer, gælder
ære og navn!
Rosamunde! Vi mødes snarlig en kvæld,
tusinde gange farvell!"

Herre konge, så sig,
jeg må følge din skare som væbner i krig,
i dit telt på din blund tage vare!
Lad mig blive hos dig, lad mig blive hos
dig!
Lad mig dele dit savn og din fare!
"Min rose skinner i perleskrud,
imedens jeg skinner i stål;
hvor du træder, slår jeg
mit purpur ud, at intet skal støde din sål;
dagningen gløder bag skov og fjeld,
dejlig rose, levvel!"

Herlig er kampen bryst imod bryst

E.v.d. Recke

- 16** Herlig er kampen bryst imod bryst,
herligt, når lanserne splintre!
Herligt, når sværdenes tunger få røst,
guldskjoldet lurer, som solen i øst,
kongeligt svulmer hjertet af lyst
øjenene tindre.
Ganger! stræk ud for min brud og min
ære,
briste lad så eller bære!

Herligt efter sejr at hvile,
vende hjem fra blodig høst,
se de skønne mod dig ile, se dem smile,
andre roser, andre pile,
andre kampe bryst mod bryst!

Har du en ven, som dig aldrig forlod,
eller en tro elskerinde?
Har du det ej, nu, så har du dit mod,
har du din ungdoms skummende flod,
jern i din sene, ild i dit blod,
verden at vinde!
Sadlen er trone, sværdet din dronning,
der er du altid en konning!

Rosamunde

E.v.d. Recke

17 Rosamunde!

Den duftende lind, hvorunder vi sad,
 har end sit blad,
 og fuglen fløjter det samme kvad
 bag løvrige lindegrene;
 kildens væld har endnu sit kluk,
 vinden sit lønlige suk;
 aftenen er endnu så klar og smuk –
 kongen er ene!

Rosamunde!

På slottet bindes en blomsterkrans
 i kærterers glans;
 der træde de skønneste damer en dans
 på tavlede marmorstene;
 stjernen ser gennem ruden ind,
 blegner i festhallens skin;
 midt i det lette fortyllende spind
 kongen er ene!

Rosamunde!

Skal aldrig vi ses, min blomstrende viv,
 min trøst, mit liv!
 Jeg hører dit navn fra det hviskende siv,
 fra sky, fra bølger og stene;
 kongen spænder sit sværd ved lænd,
 stævner til kamp igen;

ham følge tusinde stålkædte mænd, –
 kongen er ene!

Ære for helten

E.v.d. Recke

18 Ære for helten,

som skæbnen kan tvinge, trodse den
 kækt!
 Sværdet for den, som kan føre en
 klinge,
 lynet for den, som kan lynstrålen svinge,
 kronen for den, som kan bære dens
 vægt!
 Smykket med purpur og kostbare stene
 kongen er stærk blandt de ["de" synges
 ikke] stålkædte mænd;
 stærkere dog hos en eneste ven,
 stærkest alene!

Hil dig, du stærke,
 hvem højt på din bane ingen har fulgt!
 Herlig mig tykkes den syngende svane;
 stoltere fugl dog har stoltere vane,
 højt går dens flugt mellem skyerne
 dulgt.

Tusinde småfugle bygge bag grene,
 ørnen går ensomt over dem hen;
 kongen har tusinde stålkædte mænd, –
 kongen er ene!

Pourquoi cette question?

Gammelhollandsk

19 Se promenaient dans le bois au prin-

temps
 trois filles fort bien jolies.
 La rosée mouillait leurs petits pieds
 blancs,
 c'était à la tombée de la nuit.

La première chantait d'une belle voix,
 la seconde était fort triste,
 la troisième fit la demande:
 "Où est ton beau fiancée?"

"Et pourquoi donc me demandes-tu?
 C'est là mon plus grand chagrin!
 Trois chevaliers prirent mon fiancé,
 maintenant il est mort abattu."

"Et comme il est abattu,
 et qu'il est mort,
 tu ne seras jamais sa femme.
 Prends-en donc un autre jeune mari,
 cela va te faire plaisir!"

"Et si je prenais un autre gars,
 cela me tuerait de sitôt.
 Adieu ma mère et mon père,
 ma petite soeur adieu!

Ils creusaient la tombe sous un grand
 tilleul,
 j'éprouve un chagrin bien amer.
 Je m'en vais tristement jusqu'au vert
 tilleul,
 vous ne me verrez plus jamais."

Jeune George Campbell

Skotsk

20 Vers la montagne et vers la vallée
 est parti George Campbell sitôt le jour
 levée.
 Si libre sur son beau cheval, si fier de sa
 mission.
 Son beau cheval est bien rentré,
 mais sans son cavalier.

Sa pauvre mère sentit un grand chagrin,
 et sa jeune mariée fut remplie de
 désespoir:
 "Si libre sur ton beau cheval, si fier de
 ta mission;
 ton beau cheval est bien rentré,
 sans toi, mon cher mari!"

"Mon pré n'est pas fauché,
 et mes bêtes n'ont plus de foin.
 Ma grange reste vide,
 et mon enfant n'est pas né encore.

Si libre sur ton beau cheval,
plus fier que nul autre.
Ton beau cheval est bien rentré,
tu ne reviendras plus,
tu ne reviendras plus!"

Praskoviuschka

Russisk

21 Ma caille a crié dans sa cage d'or,
ses pialements d'angoisse ont rempli
la nuit entière.

Au matin de très bonne heure,
nul n'entendait plus la caille,
et la cage était vide.

Il y a eu de grands faucons,
ils ont enlevé la caille.

Et ma chère Praskoviuschka,
ma très belle Grigorievna a pleuré la
nuit entière.

Au matin de très bonne heure,
nul n'entendait plus la fille,
et sa chambre était vide.

Il y a eu de grands seigneurs,
ils m'ont pris ma Praskoviuschka.

Chanson

W. von Mühlhausen

22 Elle est comme neige si pure et
blanche,
ses cheveux blonds comme ceux d'un
ange,
elle est si droite et si fine à voir,
elle est pour moi la perfection!
Que d'autres connaissent un tel bon-
heur,
cela me ferait un très grand plaisir,
mais moi, je veux mon amour pour moi.

Le beau soleil est si blanc et clair,
mais elle brille de plus d'éclat;
ses yeux expriment une joie si pure,
qui fait sentir la douceur de Dieu!
Venait-on m'offrir la couronne de Rome
pour m'enlever mon meilleur trésor,
l'échange ne se ferait jamais!

La belle dame Béatrice

Spansk

23 Un mariage d'amour se fit jadis
dans un palais doré.
Dansait avec tant d'élégance
la belle dame Béatrice.

Elle dansait très longtemps,
elle dansait bien,
elle dansait d'un pas léger.

Là, Martin, le jeune comte, la regardait
d'un oeil si doux,
regardait d'un oeil si doux.
"Dis donc, mon jeune bel homme,
réponds à ma franche question!
Regardes-tu cette danse?
Ou bien c'est moi que tu vois?
Ou bien c'est moi que tu vois?"

Mais non, ce n'est pas la danse,
j'ai tant dansé dans ma vie;
c'est toi, c'est toi, ta beauté m'éblouit,
et mon coeur s'en réjouit, s'en réjouit!"

"Et si tu dis vrai, mon comte,
oh prends-moi et enlève-moi!
Si raide et vieux est-il mon époux,
il ne nous suivra pas!"

Un mariage d'amour se fit jadis
dans un palais doré.
Dansait avec tant d'élégance
la belle dame Béatrice.

CD 5

Nähe der Geliebten

J.W. von Goethe

1 Ich denke dein, wenn mir der Sonne
Schimmer
vom Meere strahlt, vom Mehre strahlt;
Ich denke dein, wenn sich des Mondes
Flimmer
In Quellen malt, in Quellen malt.

Ich bin bei dir; du seist auch noch so
ferne,
Du bist mir nah, du bist mir nah!
Die Sonne sinkt, bald leuchten mir die
Sterne.
O, wärest du da, o, wärest du da!

Mädchen mit den roten Wangen

H. Heine

2 Mädchen mit den roten Wangen,
mit dem Äuglein süß und klar,
du mein liebes, kleines Mädchen,
deiner denk' ich immerdar.

Lang ist heut der Winterabend,
und ich möchte bei dir sein,
bei dir sitzen, mit dir schwatzen,
im vertrauten Kämmerlein.

An die Lippen wollt' ich pressen
deine kleine, weiße Hand,
und mit Tränen sie benetzen,
deine kleine, weiße Hand,
und mit Tränen sie benetzen,
deine kleine, weiße Hand.

Mädchen mit dem roten Mündchen

H. Heine

- 3 Mädchen mit dem roten Mündchen,
mit den Äuglein süß und klar,
du mein liebes, kleines Mädchen,
deiner denk' ich immerdar.

Lang ist heut der Winterabend,
und ich möchte bei dir sein,
bei dir sitzen, mit dir schwatzen,
im vertrauten Kämmerlein.

An die Lippen wollt' ich pressen
deine kleine, weiße Hand,
und mit Tränen sie benetzen,
deine kleine, weiße Hand.

Es war ein alter König

H. Heine

- 4 Es war ein alter König,
sein Herz war schwer, sein Haupt war
grau;
der arme alte König, er nahm eine junge
Frau.

Es war ein junger Page,
blond war sein Haupt, leicht war sein
Sinn;
er trug die seidene Schleppe der jungen
Königin.

Kennst du das alte Liedchen?
Das klingt so lieb, das klingt so trüb!
Sie mußten beide sterben, sie hatten
sich viel zu lieb.

Genoveva

- 5 Schlafe, schlafe, mein Kind!
Draußen geht der Wind,
die dikken Mauern Beschützer sind.
Draußen geht der Wind,
schlafe, schlafe, mein Kind!
Dein Jammergeschrei
bricht mein Herz entzwei,
schlafe, schlafe, mein Kind!

Draußen geht der Wind,
die dikken Mauern Beschützer sind.

Dein lichter Blick ist all mein Glück,
dein lichter Blick ist all mein Glück,
wenn ich dich tränke,
in deinem Auge mich versenke,
so verfliegen, versiegen die Bilder der
Leiden

und weichen den Freuden,
dein lichter Blick ist all mein Glück.
Doch wenn ich gedenke, daß du, meine
Lust,
an Mutterbrust verschmachten muß,
dann möcht' ich die Seele dein,
dann möcht' ich die Seele dein
in Küssen dir entziehn, mit dir entfliehn,
mit dir, mit dir entfliehn
vor Gottes Thron, vor Gottes Thron zu
sein!

Schlafe, schlafe, mein Kind!
Schlafe, schlafe, mein Kind!
Bös' die Menschen sind. Laß uns ster-
ben, o Gott, gelind!

SCHILFLIEDER

N. Lenau, übersat af Chr. Richardt

Drüben geht die Sonne scheiden

- 6 Drüben geht die Sonne scheiden,
und der müde Tag entschlief.
Niederhangen hier die Weiden
in den Teich, so still, so tief.

Und ich muß mein Liebstes meiden:
Quill, o Träne, quill hervor!
Traurig säuseln hier die Weiden,
und im Winde bebt das Rohr.

In mein stilles, tiefes Leiden
strahlst du, Ferne! hell und mild,
wie durch Binsen hier und Weiden
strahlt des Abendsternes Bild.

Trübe wird's, die Wolken jagen

- 7 Trübe wird's, die Wolken jagen,
und der Regen niederbricht,
und die lauten Winde klagen,
und die lauten Winde klagen:
"Teich, wo ist dein Sternenlicht?
Teich, wo ist dein Sternenlicht?"

Suchen den erloschnen Schimmer,
tief im aufgewühlten See.

Deine Liebe lächelt nimmer,
deine Liebe lächelt nimmer
nieder in mein tiefes Weh!
Nieder in mein tiefes Weh!

Auf geheimem Waldespfade

- 8 Auf geheimem Waldespfade
schleich' ich gern im Abendschein
an das öde Schilfgestade,
Mädchen, und gedenke dein!

Wenn sich dann der Busch verdüstert,
rauscht das Rohr geheimnisvoll,
und es klaget und es flüstert,
daß ich weinen, weinen soll.

Und ich mein', ich höre wehen
leise deiner Stimme Klang,
und im Weiher untergehen
deinen lieblichen Gesang.

Sonnenuntergang

- 9 Sonnenuntergang;
schwarze Wolken ziehn,
o wie schwül und bang
alle Winde fliehn!

Durch den Himmel wild
jagen Blitze, bleich;
ihr vergänglich Bild
wandelt durch den Teich.

Wie Gewitter klar
mein' ich dich zu sehn,
und dein langes Haar
frei im Sturme wehn!

Auf dem Teich, dem Regungslosen

- 10 Auf dem Teich, dem Regungslosen,
weilt des Mondes holder Glanz,
flechtend seine bleichen Rosen
in des Schilfes grünen Kranz,
in des Schilfes grünen Kranz.

Hirsche wandeln dort am Hügel,
blikken in die Nacht empor;
manchmal regt sich das Geflügel
träumerisch im tiefen Rohr,
träumerisch im tiefen Rohr.

Weinend muß mein Blick sich senken;
durch die tiefste Seele geht
mir ein süßes Deingedenken,
wie ein stilles Nachtgebet,
wie ein stilles Nachtgebet.

Frühlingslied im Herbst

Chr. Winther: Vårsang i høst,
oversat af H. Beer

- 11 Drauß' ist es so kalt; und mit Schmerzen
die Linde ohn' ihren Blätterschmuck
steht;
Doch hier, ach! Hier im Herzen,
doch hier, ach! Hier im Herzen
der Frühling von neuem entsteht,
der Frühling von neuem entsteht.
Die grünsten Sprossen man sieht,
Erquickender Wind um mich weht:
Die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied.
die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied.

Dunkel war es zuvor; doch mit Lohe
die Rose malt' beides, Bäume und Land,
da in die Kronen, die hohen,
da in die Kronen, die hohen,
ihr glühendes Rot sie gesandt,
ihr glühendes Rot sie gesandt;
Die Brust, eben noch so bemüht,
Der Duft sprengt ihr engendes Band:
Die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied,
die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied.

Still war's, nichts konnte mehr klingen,
wie tot, zum Schweigen die Töne
gebracht,
doch nun, nun können sie singen,
doch nun, nun können sie singen,
von Neuem zum Leben erwacht,
von Neuem zum Leben erwacht;
In Strahlen und Duft neu erglüht,
mein Frühling verkündt' seine Pracht:
Die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied
die Ros' wieder blüht!
Es ist sie, der ich danke dies' Lied.

Sommerweise

Chr. Richardt: Sommervise,
oversat af H. Beer

- 12 Wenn Felder sich wiegen,
und Kornblumen biegen
ihr niedliches Käppchen
hell glitzernd im Tau;

Wenn Goldregen wieder
umarmet den Flieder
und mischt seinen Duft
in das sonnige Blau:

Dann hat er begonnen
der dänische Sommer

wie's lang schon der Kuckuck
verkündt' in der Au,
verkündt' in der Au.

Wenn Eich' sich erneuen
und Kiefern gelb streuen
die Buche hat 'dunkelt
ihr' Blättchen so blaß;

Wenn Rosen entspringen,
die Dornen durchdringend,
wie brennende Liebe
aus glühendem Haß:

Dann hat er begonnen,
der dänische Sommer,
der Bange wird froh, da
die Angst er vergaß,
die Angst er vergaß.

Die brennenden Strahlen,
der Ros' spar' die Qualen,
küss' nicht sie zu Tode,
sie blüht ja doch kaum!

Und stürmt nicht so blinde,
uhr launischen Winde!
zerstreut nicht zu balde
die Blätter am Baum!

Kaum daß er begonnen,
der dänische Sommer -
schon ist er vorüber,
ein flüchtiger Traum,
ein flüchtiger Traum.

Lied

Chr. Winther: Sang (O lad ej svinde),
oversat af H. Beer

13 Laß nicht verrinnen,
das dir die Stunde bot!
Nornen ja spinnen
Fäden aus Schwarz und Rot,
Leben verwebt mit Tod, -
laß es nicht verrinnen!

Laß es uns wagen!
Komm an meine stille Brust;
ich will ja tragen
Liebste, dein' Kummer und Verlust,
teilen all' deine Lust, -
laß es uns wagen!

Duftende Ranken!
Lebende Edelstein',
Tränen, die blanken,
schmücken die Rosenzweige mein.
Ach, jede Träne dein
wird mir zum Gedanken.

Lieblichste Lilie,
reich und sanft im Blütenflaum!
Kürt mich dein Wille?
Selig in Leben's weitem Raum
träumen den selben Traum,
lieblichste Lilie!

Laß nicht verrinnen,
was dir die Stunde bot!
Nornen ja spinnen
Fäden aus Schwarz und Rot,
Leben verwebt mit Tod, -
oh, laß uns beginnen!

Ständchen

Edvard Lembcke: Serenade,
oversat af H. Beer

14 Mädchen, du sollst nicht schlafen;
Oh, wie klar und schön ist ja die Som-
mernacht;
Himmel ist so still und helle,
Sterne spielen auf den Wellen,
Abendwind stirbt in einem Seufzer sacht,
Abendwind stirbt in einem Seufzer sacht.

Komm und sieh die Pappeln beben,
Silberschimmernd glänzen sie im Mon-
denschein;
Sieh, wie auf den Fluten, den weiten,

Träumend weiße Schwäne gleiten;
Wie der Traum die ganze Welt hüllet ein,
wie der Traum die ganze Welt hüllt ein.

Und ich wand're selbst im Traume,
Zauber bannt mich: deiner Augen
Macht;
laß dein Bild doch in der klaren,
stillen Nacht sich offenbaren
meiner Seel' in all seiner Königenpracht,
meiner Seel' in all seiner Königspracht.

Deinem Winke will ich folgen;
Wink zum Spiel, und wink zum harten
Streit:
Deine Farben will ich tragen,
still und treu in Müh' und Plagen,
wenn du mir lohnst mit Liebeslust und
Zärtlichkeit,
Liebeslust und Zärtlichkeit.

Mädchen, komm zum Hain hernieder;
doppelt schön hat dich die Nacht ge-
schmückt;
spielt das Licht in deinem Augenpaar,
wird mein Himmel still und klar,
und mein Verlangen stirbt im Seufzer
des Glücks!
Ja, es stirbt im Seufzer des reinen
Glücks!

Komm, klopf' an mein Fenster

K. Groth (tysk original)/K. Lütt (dansk oversættelse): Da bank på mit vindu, gendigtning ved H. Beer

15 Komm, klopf' an mein Fenster,

ja, klopfe du nur,
wenn nächtliches Dunkel
deckt Hütte und Flur,
deckt Hütte und Flur.

Ja, klop an die Scheibe!
Rasch bin ich erwacht
und komme zu dir
in die lauschige Nacht.

So still ist der Garten,
der Mond ist so blank,
empor ragt die Weide,
die alte, so rank,
die alte, so rank.

Bei ihr werden sitzen
allein wir im Kraut
und schauen zum Himmel
und flüstern vertraut.

Die Nacht und der Mond nur,
sie hören uns zu,
und spät gehn wir beide

nach Hause zur Ruh,
nach Hause zur Ruh.

Er sagte mir so vieles

K. Groth (tysk original)/K. Lütt (dansk oversættelse): Han saé mig så meget, gendigtning ved H. Beer

16 Er sagte mir so vieles, ich würd's so gern versteh'n

doch alles, ich sagte, war: "O Hans, ich muß geh'n!"

"O Hans, ich muß geh'n!"

Von Leben und Tod sprach er, Himmel
und Welt,
doch merkt' ich mir kaum, was er alles
erzählt.

Er sagte mir so vieles, ich würd's so
gern versteh'n

doch alles, ich sagte, war: "O Hans, ich
muß geh'n!"

"O Hans, ich muß geh'n!"

Er hielt meine Hände und bat mich voll
Schmerz
doch ganz ihm zu schenken mein lie-
bendes Herz.

Ich wurde nicht böse, und kann's nun
nicht versteh'n,

daß immer ich sagte: "O Hans, ich muß
geh'n!"

"O Hans, ich muß geh'n!"

Nun steh' ich und denke und denke, o
nein!

Wie konnt' ich nicht sagen "Ja, mein
Hans, ich bin dein!"

Doch käme er jetzt, ich werd nimmer
mich verstehn,

ich sagt' ihm doch wieder: "O Hans, ich
muß geh'n!"

"O Hans, ich muß geh'n!"

Die Serenade des Königssohns

Chr. Richardt: Kongesønnens romance,
oversat af H. Beer

17 Solang' ich erinn're

träumte ich von dir,
all meiner Kindheit Denken
galt stets der ein' Begier,
brachte nach Haus' ich Blumen,
die herrlich farbig glüh'n,

und fragte meine Mutter:
gibt's Schön'res noch als sie?
Dann sagte sie, die Antwort
die nie ich vergesse:
Nichts so wie sie,

das liebliche, liebliche Dornröschen,
das liebliche Dornröschen.

Im Wettstreit, wo oft ich
Schwert und Lanze schwang
wo Frauen' Beifall grüßte mich
von seidenbunter Bank,
da liebt' ich es, zu leben
trotz Todesmut im Streit,
und ich fragte den Vater:
Hat Welschland schönere Maid?
Dann sagte er, die Antwort,
die nie ich vergesse:

Keine so wie sie – ,
das liebliche, liebliche Dornröschen,
das liebliche Dornröschen.

Dornröschen's Traum

Chr. Richardt. Torneroses drømme,
oversat af H. Beer

18 Am Abend oft ich stand,

den Fuß an Meeres Rand,
und blickte voll Verlangen in die Ferne,
wo nun so hell und klar
auf dunkler Schwingen Paar
geh'n auf in stiller Nacht die Zwillings-
sterne,
geh'n auf in stiller Nacht die Zwillings-
sterne.

Wann trafen sich die zwei,
daß sie so froh und frei
gemeinsam funkeln nun auf ihrer Bahn?
Ein Freund, winkt er auch mir,
der treu mich schützt hier?
Und wird vom Meer er kommen wie ein
Schwan?
Und wird vom Meer er kommen wie ein
Schwan?

Vielleicht kommt er an Land
mit Sonn' und Streicherklang,
es flüstert eine Stimm' in meinem In-
nern.

Drum harre ich voll Mut,
bis Zwillingsterne' Glut
in meines Sehnsens Nacht beginnt zu
schimmern,
in meines Sehnsens Nacht beginnt zu
schimmern.

Wo blinket nun mein Sterne?

Chr. Winther: Hvor blinker nu min
stjerne?, oversat af H. Beer

- 19 "Wo blinket nun mein Sterne?
Mein Schatz, wohin gebracht?
Nach dir suchst in der Ferne
mein Seel' bei Tag und Nacht.
Mein Ruf lockt dich indessen

ich weiß, du kommst aufs neu,
denn nie kannst du vergessen,
Du schenkst' st mir deine Treu'!"

"Die Nacht ist unser Sommer,
wie Blumen wir erblüh'n;
im Tag dann angekommen,
unser Sommer ist dahin.
Oh, lieblichstes Gedenken!
Oh, Liebesrose mein!
Im Dunkel zu dir lenket
dein süßer Duft mich heim!"
Oh, lieblichstes Gedenken!
Oh, Liebesrose mein!

Abendlied auf dem Balkon

B.S. Ingemann: Aften på loggien,
oversat af H. Beer

- 20 Über Berg und Meer, vom Nord',
flog ich vor den Winden;
nichts, was es verlassen dort,
kann das Herz hier finden.

Doch was hier das Auge bannt,
nur mit wehem Mute
meine Seel' erträumen kann
an der Ostsee Fluten.

Wundervoll ist's, hier zu stehen;
selig, hier zu weilen:
In der Luft ja Englein wehen,
schwirren, flattern, eilen.

Stille Nacht nach heißem Tag!
Berg im Feuerscheine!
Welscher Nachtigallenschlag
vom Limonenhaine!

Neuer Himmel! Neue Erd'!
Zauberstimmen klingen!
Freud', ersehnt am nord'schen Herd,
freud', ersehnt am nord'schen Herd,
nun fühl' ich dich singen!

I syden

Kr. Arentzen

- 21 Ja, der er smukt i syden, kan du tro, ja
i syden!
Sig himlen hvælver altid dunkelblå,
og solen skinner altid mild derpå,
og opad husets mur sig ranker sno;
ja smukt der er i syden, kan du tro!

Ja, der er smukt i syden, kan du tro, ja
i syden!
Af marmor hugget, stander fjern og nær
Olympens evigunge gudehær

i jordisk skønhed og i himmelsk ro;
ja smukt der er i syden, kan du tro!

Ja, der er smukt i syden, kan du tro, ja
i syden!

På stolte piller hæver sig fra jord
den kristne kirke, højtidsfuld og stor.
Ja, der er smukt i syden, kan du tro;
ja smukt der er i syden, kan du tro!

SYDLANDSKE SANGE

Vinhøsttoget

B.S. Ingemann

- 22 Vi danse med lyst – kom med, kom med
til dans!

I rankernes høst, med vinløvkrans!
Se! Vinbjergets drot går ind til sit slot
med cymbelernes klang, med dans, med
sang,
med dans, med dans, med sang!

Som luft er hans sind, hans blik, hans
blik som ild,
som druen hans kind, hans sjæl er vild;
i høstpigeflok, med druen i lok –
han vinker til dans, med vinløvkrans,
med vinløv-, med vinløvkrans.

Med flammernes ånd hans sjæl, hans
sjæl har pagt;
han sprænger hvert bånd med magt,
med magt.

Med sang til sit slot går vinbjergets drot,
i rankernes høst, med lyst, med lyst,
med lyst, med lyst, med lyst.

Vignerolen synger til sin elskede

H.P. Holst

23 Din kind er rød som nelliken, din mund
er frisk som en granatblomst, der
udspringer;

som perlerne på havets dybe bund
er hvert et ord, der fra din læbe klinger;
dit hår er dunklet som den stride flod,
dit øje lyser som en alterkærte;
så let som fnugget er din lille fod, –
med ak! som pinjæblet er dit hjerte.

Af hundred kærner pinjens frugt består;
hver enkelt gemmer sødme i dit indre,
og alle klynge i den unge vår
sig sammen tæt, de større med de
mindre;
som den har og dit hjerte hundred rum,
hvert enkelt gemmer på en elskers
billed,

og lige mild du er og lige grum
mod alle dem, der i dit net sig hilled.

Hvad nytter det mig, Cecca, at din mund
er frisk som en granatblomst, der
udspringer,
at som en perleskat fra havets bund
er hvert et ord, der fra din læbe klinger,
at håret bølger som den dunkle flod,
at øjet lyser som en alterkærte,
at let som fnugget er din lille fod,
når ak! som pinjæblet er dit hjerte!

En ritornelsanger blandt dansende landfolk

B.S. Ingemann

24 Saltarella! Saltarella!
Dans til mandolineklang!
Vil i før en tarantella –
giv mig emne! Jeg har sang!
Vil i før en tarantella –
giv mig emne! Jeg har sang!

Har tarantelen jer stukket,
dansen ingen ende får;
og har munden jeg oplukket,
kan jeg synge hele år,
og har munden jeg oplukket,
kan jeg synge hele år.

Om de skønne romerinder,
pigeluner, pigelist,
hede hjerter, røde kinder,
må jeg synge først og sidst,
hede hjerter, røde kinder,
må jeg synge først og sidst.

Alle gode, gamle dyder
fast jeg sunget har ihjel.
Giv til pris nu eders lyder
til et lystigt ritornel,
giv til pris nu eders lyder
til et lystigt ritornel!

Saltarella! Saltarella!
Dans til mandolineklang!
Vil i før en tarantella –
giv mig emne! Jeg har sang!
Vil i før en tarantella –
giv mig emne! Jeg har sang!

Giovannino synger til Maria Grazia

H.P. Holst

25 Mer smuk og frisk du er end pomeransen,
mer ren din sjæl end vandet i fontænen,
mer strålende dit blik end påfuglglassen
og guldets blink på vingen af phalænen.

Der, hvor din lette fod på jorden træder,
af salighed hvert lille græsstrå bæver,
i friskest forårsgrønt sig pinjen klæder,
og fuglesangen sig mod himlen hæver.

Lyksalig den, der skal engang dig eje,
en himmelsk perle han for livet finder!
Lyksalig den, der skal engang dig eje,
på jorden alt han Paradiset vinder! –

Karnevalsbuketten

B.S. Ingemann

26 Du blomsterdusk, så spraglet og skøn,
med nellikebusk, med resedagrøn!
I dit silkebånd du er fugl i min hånd –
hvorhen, hvorhen vil du flyve?
Hvorhen, hvorhen vil du flyve?

Granatblomst rød, lig blussende lyst,
lig brændende glød i elskerbryst! –
Med myrten i bånd, du er fugl i min hånd,
hvorhen, hvorhen vil du flyve?
Hvorhen, hvorhen vil du flyve?

Ved de tæpper blå på høje altan
romerinder stå – jeg dem kende kan:
Under masken hist smiler hun forvist,
som ved, hvorfra blomsten kommer,
som ved, hvorfra den kommer.

Den sidste karnevalsaften

B.S. Ingemann

27 Så lystig, til karnevalsefterspil,
de tusind småkærter nu tænde vi vil,
og gækkes og lege med smålys ved
nat –
på engang nu bliver alverden besat.
Sia ammazzato! er maskernes løsen.

Som lygtemænd sværmer den myld-
rende by:
det glimter, det lysner, det gjalder i sky.
Faldt alle småstjerner af himlen herved,
og danse nu med os i natten afsted?
Sia ammazzato! er sværmernes løsen.

Det kærtehav bølger i tindrende glans;
højt latteren skingrer til stjernernes
dans;
med lys ruller tusinde karme forbi:
det glimter i hus, på altan og på sti,

De smålys udpustes og tændes påny,
skalkagtige hænder dem snappe og fly.
Vogt lyset og livet! – Hver sørge for sit!
Når mit brænder klarest, udpuster jeg
dit.
Sia ammazzato! er elskernes løsen.

Den skønne signora bedst legen forstår:
sin kærte hun tænder og øjet nedslår;
mens på de uskyldige øjne du ser,
dit lys hun udpuster – og flygter og ler.
Sia ammazzato! er pigernes løsen.

Nu vogt jer! – på stylterne danse jeg
kan,
jeg kærten udvifter på højen altan;
signoren på svalen ej gække mig skal,
mit lys kan jeg tænde på højenloftssal.

Jeg puster i karmen, som ruller forbi,
og driller de pyntede skønne deri;
for munden mig holder en silkeblød
hånd,
og barnlig mig gækker den spøgende
ånd.

Den barneånd flygter, når lyset er slukt;
de tusind småflammer end lysne så
smukt.

Imorgen begynder den faste så lang,
farvel da mit liv og min lyst og min sang!
Farvel da mit liv og min lyst og min
sang!

Aften på loggien

B.S. Ingemann

28 Over hav og bjerg og flod
kom jeg hid fra norden;
ej hvad hjertet hist forlod
finder det på jorden.

O, men her dog øjet ser
hvad ved Kodans strømme
aldrig uden vemod mer
sjælen sig kan drømme!

Underfuldt er her at stå;
saligt her at hvile:
I hver luftning engle små
vifte og hensemle.

Stille nat på fremmed tag!
Flammebjerg ved voven!
Vælske nattegaleslag
fra lemoneskoven!

Nye himmel! nye jord!
nye tryllestemmer!
fryd, jeg drømte om i nord!
fryd, jeg drømte om i nord!
nu jeg dig fornemmer!

CD 6

There be None of Beauty's Daughters

Lord Byron

1 There be none of Beauty's daughters
With a magic like thee;
And like music on the waters
Is thy sweet voice to me:
When, as if its sound were causing
The charmed ocean's pausing,
The waves lie still and gleaming,
And the lull'd winds seem dreaming:

And the midnight moon is weaving
Her bright chain o'er the deep,
Whose breast is gently heaving
As an infant's asleep:
So the spirit bows before thee
So the spirit bows before thee
To listen and adore thee;
With a full but soft emotion,
Like the swell of summer's ocean.
With a full but soft emotion,
Like the swell of summer's ocean.

Echo

Th. Moore

2 How sweet the answer Echo makes
To music at night,

When, rous'd by lute or horn, she
wakes,
And far away, o'er lawns and lakes,
Goes answering light!

Yet love hath echoes truer far,
And far more sweet,
Than e'er beneath the moonlight star,
Of horn, or lute, or soft guitar,
The songs repeat.

'Tis when the sigh, in youth sincere,
And only then, –
The sigh that's breath'd for one to hear,
Is by that one, that only dear,
Breath'd back again.

Ay, woken, O!

R. Burns/Caralis: Våge må jeg, ak!
Engelsk gendigtning fra dansk
oversættelse af A.B. Itani

- 3 Summer is so fair,
flowers of every colour,
water runs o'er the crag,
I long for my true lover.
I long for you!

Ay, woken, O!
Awake I lie and weary:

Sleep I can get none
for thinking on my dearie.

When I sleep I dream,
when I wake I'm teary.
Sleep I can get none
for thinking on my dearie.
On you.

Lonely night comes on,
all the rest are sleeping.
Then I think on you
and blur my sight with weeping,
and blur my sight with weeping,

Ay, woken, O!
Awake I lie and weary:
Sleep I can get none
for thinking on my dearie.

Childe Harold

Benytter udvalgte originalstrofer fra
Lord Byron: Childe Harold's Pilgrimage
(Canto The First, XIII).

- 4 Adieu, adieu! my native shore
fades o'er the water blue;
The night-winds sigh, the breakers roar,
and shrieks the wild sea-mew,
and shrieks the wild sea-mew.

Yon sun that sets upon the sea
we follow in his flight;
Farewell awhile to him and thee,
my Native Land—Good Night!

A few short hours, and he will rise
to give the morrow birth;
And I shall hail the main and skies,
but not my mother earth,
but not my mother earth.
Deserted is my own good hall,
its hearth is desolate;
Wild weeds are gathering on wall,
my dogs howl at the gate.

And now I'm in the world alone,
upon the wide, wide sea;
But why should I for others groan,
when none will sigh for me?
when none will sigh for me?
Perchance my dog will whine in vain
till fed by stranger hands;
But long ere I come back again
he'd tear me where he stands.

With thee, my bark, I'll swiftly go
athwart the foaming brine;
Nor care what land thou bear'st me to,
so not again to mine,
so not again to mine.

Welcome, welcome, ye dark blue waves!
And when you fail my sight,
welcome, ye deserts, and ye caves!
My Native Land—Good Night!

The poor soul sat sighing

W. Shakespeare, oversat af C. Hauch

- 5 The poor soul sat sighing
by a sycamore tree,
sing all a green willow!
Her hand on the bosom,
her head on the knee,
sing willow, willow, willow!

The fresh streams ran by her
and murmured her moans,
sing all a green willow!
Her salt tears fell from her
and softened the stones,
sing willow, willow, willow!

I call'd my lov, false love,
but what said he then?
Sing all a green willow!
If I court more women,
you'll couch with more men,
sing willow, willow, willow!

Sing all a green willow must be my
garland,
my garland!

Den stakkels pige sad

W. Shakespeare, oversat af C. Hauch

- 6 Den stakkels pige sad
ved det vilde figentræ,
syng om grønningen pill!
Med hånden imod brystet, og hovedet
mod knæ,
syng om grønningen pill!

De klare bølger flød,
og de sukkede hver en:
syng om grønningen pill!
De salte tårer randt, så de smelted hver
sten,
syng om grønningen pill!

Jeg kaldte på min elsker,
men ak, hvad svared han?
Syng om grønningen pill!
"Mig favner andre kvinder, og dig en
anden mand,"
syng om grønningen pill!

Af pilen fletter jeg min krans.

Childe Harolds afskedssang

Lord Byron, oversat af anonym

- 7 Farvel, farvel! Min fødestrand
snart helt fra mig er skilt;
natvinden vifter ud fra land,
sømågen skriger vildt,
sømågen skriger vildt.
Mod havet solen sænker sig,
den vil vi følge brat;
farvel en stund til den og dig,
mit fødeland, godnat!

Snart står den op af våden grav,
at trylle morgnen frem;
da hilser jeg det vide hav
men ej mit fædre hjem,
men ej mit fædre hjem.
Alt øde er min ridderbo,
og slukt dens arnes ild;
på muren snylteplanter gro;
min porthund hyler vild!

Med dig, mit skib, jeg snelt vil gå
udover saltens sø,
og lige kært hvad land vi nå
blot ej min fødeø,
blot ej min fødeø.
Velkommen vær, sortladne hav!
Og har jeg dig forladt,

velkommen ørken, livets grav,
mit fødeland – godnat!

Blæs, blæs du vintervind

W. Shakespeare,
oversat af Edv. Lembcke

- 8 Blæs, blæs, du vintervind!
glemsomme venners sind
langt værre sår kan slå;
fnøs du end nok så vred,
aldrig så dybt du bed,
fordi dig ingen så. –

*Syng da i sky under egen den grønne!
med svig fare venner, med falskhed de
skønne;
men her i det grønne kan livet sig lønne,
livet sig lønne.*

Frys, frys, du bitre kuld!
du er ej pinefuld
som utaks beske drik;
stivner du bølgen fast,
aldrig du sved så hvast
som venners kolde blik.

*Syng da i sky under egen den grønne!
med svig fare venner, med falskhed de
skønne;*

*men her i det grønne kan livet sig lønne,
livet sig lønne.*

Sig hvor fødes elskovs lyst

W. Shakespeare,
oversat af Edv. Lembcke

- 9 Sig hvor, sig hvor fødes elskovs lyst?
Sig hvor fødes elskovs lyst?
i vort hoved, i vort bryst?
hvor er den fostret trygt og tyst?

Elskov er i øjet fød,
elskov er i øjet fød,
med blikke fostret, og sin død
får den på sin ammes skød. –
Så jordes den med klokkeklang:
Ding dang, ding dang,
ding dang, ding dang,
ding! dang!

SANGE AF SHAKESPEARE

Græd ikke mer, du lille mø

Oversat af Edv. Lembcke

- 10 Græd ikke mer, du lille mø!
Hvem vil på manden lide?
En fod på land, en fod i sø;
hans hjerte flagrer vide.

*O, græd ej så,
men lad ham gå;
vær frisk og glad i sinde,
og lad din sorg og klage gå med sang
for alle vinde,
og lad din sorg og klage gå med sang
for alle vinde!*

Syng ikke mer med suk i løn
den sang så fuld af smerte;
fra den tid våren først var grøn,
bor svig i mandens hjerte.

*O, græd ej så,
men lad ham gå;
vær frisk og glad i sinde,
og lad din sorg og klage gå med sang
for alle vinde,
og lad din sorg og klage gå med sang
for alle vinde!*

Den jomfru sad med sorgen
Oversat af Edv. Lembcke

- 11** Den jomfru sad med sorgen bag løvet
i læ, –
de pile, de grønne pile, –
med hånden på sit bryst, med sit hoved
på knæ. –
De grønne de grønne pile. –

De klare bække randt forbi og hvisked
hendes nød, –
de pile, de grønne pile; –
de salte tårer trilled og gjorde stenen
blød; –
de grønne, de grønne pile; –
jeg fletter min krans af de grønne,
grønne pile. –

Der var en svend med sin pigelil
Oversat af Edv. Lembcke

- 12** Der var en svend med sin pigelil
– *de sang, så det klang over mark over
vang,
de sang, så det klang, så det klang over
mark og vang* –
de gik ad den grønne rugmark til –
*i den unge vår, når ringe byttes og
hjerter slår,
når fuglene gyngede på kvisten og syngede;
jeg fæster min brud i vår,
jeg fæster min brud i vår, i vår!*

Hvor rugen stod så tæt og så grøn
– *de sang, så det klang over mark over
vang,
de sang, så det klang, så det klang over
mark og vang* –
der fandt de to sig en plads i løn –

*i den unge vår, når ringe byttes og
hjerter slår,
når fuglene gyngede på kvisten og syngede;
jeg fæster min brud i vår,
jeg fæster min brud i vår, i vår!*

Og som de sad, en vise de kvad
– *de sang, så det klang over mark over
vang,
de sang, så det klang, så det klang over
mark og vang* –
“Så flygtigt er livet som blomstens
blad” –
*i den unge vår, når ringe byttes og
hjerter slår,
når fuglene gyngede på kvisten og syngede;
jeg fæster min brud i vår,
jeg fæster min brud i vår, i vår!*

“Så grib da tiden, forinden den går,”
– *de sang, så det klang over mark over
vang,
de sang, så det klang, så det klang over
mark og vang* –
“thi elskov er blomsten i livets vår” –
*i den unge vår, når ringe byttes og
hjerter slår,
når fuglene gyngede på kvisten og syngede;
jeg fæster min brud i vår,
jeg fæster min brud i vår, i vår!*

Dengang jeg var ung og elskovsfuld
Oversat af Edv. Lembcke

- 13** Dengang jeg var ung og elskovsfuld,
det var mig til stort behag,
og tiden den gik så let, så let;
det tyktes mig ingen sag.

Men alderdom kom listende
og fik mig i sine klør
og bragte mig til et fremmed land;
da var jeg ej den, som før.

En hakke og en spade kun,
dertil et dødningelin,
og så et hul i dyben muld;
den stads skal være din.

Hvis du vil ligge her
Oversat af Edv. Lembcke

- 14** Hvis du vil ligge her
under de grønne træer,
syngede af frejdigt bryst,
kappes med fuglens røst:
– kom hid, kom hid, kom hid i skoven ud!

*Hos mig du ser ej fjender fler
end blæst og vinterslud,
ej fjender fler end blæst og vinterslud.*

Vrager du hofmandsskik,
fryder dig solens blik,
vinder du selv dit brød
nøjsom af jordens skød:
– kom hid, kom hid, kom hid i skoven ud!

*Hos mig du ser ej fjender fler
end blæst og vinterslud,
ej fjender fler end blæst og vinterslud.*

Kom nu kun, kom nu kun, død
Oversat af Edv. Lembcke

15 Kom nu kun, kom nu kun, død!
svøb mig ind i dit sorte sørgeslør.
Fly min sjæl, fly fra livets nød;
ved den dejliges grumhed jeg dør,
ved den dejliges grumhed jeg dør.
Min hvide dragt med buksbom på, o
bered den;
en død som den, jeg lide må, ingen led
den.

Ingen blomst, ingen blomst må strøs
til pryde på min kistes sorte fjæl;
ingen ven, ingen ven stå
ved min bære med sorgfuldt farvel,
ved min bære med sorgfuldt farvel.

For gråd at spare, byg med flid skjult
min rede,
at ingen elsker kan gå did for at græde.

Dengang jeg var kun så stor som så
Oversat af Edv. Lembcke

16 Dengang jeg var kun så stor som så, så
stor som så, –
hej, hopsa, hej, hopsa i regn og i blæst
da var og mine skælmstykker små,
skælmstykker små; –
for regnen, den regner hver evige dag,
den regner, den regner hver evige dag.

Men da jeg blev karl og lang og før, og
lang og før, –
hej, hopsa, hej, hopsa i regn og i blæst
for skælmen hvermand stænged sin
dør, stænged sin dør; –
for regnen, den regner hver evige dag,
den regner, den regner hver evige dag.

Og ak, da jeg fik mig en ægteviv, en
ægteviv, –
hej, hopsa, hej, hopsa i regn og i blæst
da gik det galt med mit flotte liv, mit
flotte liv; –
for regnen, den regner hver evige dag,
den regner, den regner hver evige dag.

Og hvergang jeg ville til sengen gå, til
sengen gå, –
hej, hopsa, hej, hopsa i regn og i blæst
da havde jeg altid en blyhat på, en
blyhat på; –
for regnen, den regner hver evige dag,
den regner, den regner hver evige dag.

Når til lyren Orfeus sang
Oversat af Edv. Lembcke

17 Når til lyren Orfeus sang,
bøjed sig ved strengens klang
træets top og isdækt fjeld, og isdækt
fjeld,
træets top og isdækt fjeld;
urt og blomst sprang frodigt ud,
ret som når på vårens bud
regn og solskin blandes vel.

Alting tystned ved hans spil;
bølgen tav og lytted til;
tæmmed lå den vilde sø, den vilde sø,
tæmmed lå den vilde sø. –
Tonens tryllemagt er stærk_
sjælekval og hjerteværk
lytte sig i blund og dø.

Kærlighedens filosofi
P.B. Shelley, oversat af Caralis

18 Med havets brusende vande
forener sig skovbækkens kluk,
og evig i luften blande
sig vindenes ømme suk.
Det er ej naturens mening
at stå den enkelte bi,
alt stræber jo mod en forening –
ak, hvorfor ikke vi, ak hvorfor ikke vi,
ak, hvorfor ikke vi?

Se! bjergene kysse jo himlen,
og bølge ta'r bølgen i favn,
med et kys hvert blomster i vrímlen
betror en søster sit savn.
Og solen kæler for dyssen,
til krat stjæler månen sig –
ak, hvortil dog al den kyssten,
kysser du ikke mig, kysser du ikke mig,
kysser du ikke mig?

DIGTE FRA DET ENGELSKE

Pilen og sangen
H.W. Longfellow, oversat af Caralis

19 Jeg skød en pil i luften,
den faldt til jord, jeg så ej hvor;
så hurtigt fløj den,
at blikket ihast havde tabt dens spor.

Jeg kvad en sang i luften,
den faldt til jord, jeg så ej hvor;
thi hvo har et syn så skarpt,
at det taber ej sangens spor.

Først længe, længe efter,
i græsset så jeg pilen lå;
men sangen fandt hos en ven jeg –
han nynnede endnu derpå,
han nynnede endnu derpå.

Vandrerne

P.B. Shelley, oversat af Caralis

20 Klare stjerne! Du, som for,
svøbt i luftens lette flor,
gennem natten, sig mig
hvor vil din vinge dale?

Måne! Du, som titter frem,
bleg og kold bag skyens bræm,
har du, pilgrim! intet hjem
i de lyse sale?

Trætte vind! som vandred om,
hjemløs i hvorhen du kom,
hjemløs, –
trætte vind! som vandred om,
har du ingen helligdom,
ingen helligdom i de dybe dale?

Ingen blomst

Lord Byron, oversat af E.v.d. Recke

21 Ingen blomst i verdens lande
har en trolddom som du,
og som sang på søens vande
er din røst for min hu,
når ved sagte melodier
fortryllet havet tier,
kun lyse bølger spille,
og hver luftning drømmer stille.

Og den fulde måne væver
sin guldgjord på dets grund,
og dets bryst sig sagte hæver
som et barns i sin blund.
Sådan må min sjæl sig bøje,
sådan må min sjæl sig bøje
i glansen af dit øje,
med en fred i sine drømme
som en sommeraftens strømme,
med en fred i sine drømme,
som en sommeraftens strømme.

Bryd! Bryd! Bryd!

A. Tennyson, oversat af Caralis

22 Bryd! Bryd! Bryd! Du bølge på stenede
kyst!

O, kunne min tunge blot tolke,
o, kunne min tunge blot tolke,
hvad der gærer dybt i mit bryst!

Lyksalig den fiskerdreng,
som leger med søstren ved strand,
lyksalig den sømandsgut,
som skyder med sang fra land!

Og det stolte skib lægger bi
i havnen bag højens vold,
o! men skaf mig et ord af en røst, som
er tavs,
og et tryk af en hånd, som er kold!

Bryd! bryd! bryd! du bølge på klipper og
skær!

Men den milde lyst fra en tid, som forgik,
den milde lyst fra en tid, som forgik,
får jeg aldrig, aldrig tilbage mer.

Våge må jeg, ak!

R. Bums, oversat af Caralis

23 Somren er så smuk, blomster frem sig
vinde,
kilden risler klar –
var du blot her, veninde! var du blot her!
Våge må jeg, ak!
våge med min kummer, sove kan jeg ej –
kun dig min tanke rummer.

Fra min vågne drøm
vækkes jeg til kummer,
sove kan jeg ej –
kun dig min tanke rummer, kun dig!

Ensom er min nat, alting søvnen lænker,
gråd i øjet står,
hvergang på dig jeg tænker, hvergang
på dig jeg tænker.
Våge må jeg, ak!
våge med min kummer, sove kan jeg ej –
kun dig min tanke rummer!

Ekko

Th. Moore, oversat af A. Hertz

- 24 Hvor toner sødt dog Ekkos svar i natten
hen,
når over eng og søens glar
det giver hornets tone klar
så tyst igen.

Dog er i elskov ekkos klang end mere
blid
end genlyd over sø og vang
af hornets lyd og cithersang
ved stjernetid.

Når hjertets suk udåndes tyst i ungdoms
vår,
som ekkos blide ånderøst
igen det til den elsktes bryst
tilbage går.

CD 7

DYVEKES SANGE

Skal altid fæste mit hår under hue
H. Drachmann

- 1 Skal altid fæste mit hår under hue,
tør aldrig binde en sløjfe deri;
ilde lugter den kræmmerstue –

hvem der som fuglen var fri!
hvem der som fuglen, som fuglen var fri!
Min moder var dog en stadselig frue;
kom, lille spejl, lad mig se.
De kaldte ved dåben mig "due";
hun flyver helst i det fri,
hun flyver helst, ja helst i det fri.

De klokker ringe til ottesang, ottesang,
nu bliver Dyvekes dag så lang;
og vil jeg af byen med moder gå,
dér spærre de bjerge så isengrån.

Men ude i haven står urter og blommer,
dér drømmer mit hjerte blandt zwibler
og løg;
krydret dufter den liflige sommer,
og hjertet slår som en gøg.
Det slår mod min hånd, under huden det
trommer,
det varsler så langt, så langt mig et liv.
Vær hilset, du fugl, mellem urter og
blommer,
vær hilset, vær hilset du kukkende gøg,
du kukkende gøg!

Ak, hvem der havde en hue

H. Drachmann

- 2 Ak, hvem der havde en hue
med fjer og brokade på,
og hvem der var klædt som en frue
og skulle til messe gå!
Og hvem der vel kunne age i karm
eller sidde til hest med falk over arm;
ak, hvem der blot ikke var Askepot,
men ejed' et stensat slot!

Jeg sidder og øjnene lukker,
med hænderne lagt under knæ;
da længes jeg efter de dukker,
jeg havde som lille af træ;
dem pynted jeg ud efter eget sind
og redte dem i både zobel og skind;
ak, hvem der var barn mellem dukker
igen –
eller dukkerne fruere og mænd!

Så tog jeg den bedstes hue
med fjer og brokade på
og redte mig ud som en frue,
der agter i messe at gå.
Jeg aged til hove i hængende karm,
mig fulgte den ridder med falk over arm.
Ak nej, jeg må græde for ridder og slot,
jeg er jo kuns Askepot, kuns Askepot.

Hvad vil den mand med kæder på

H. Drachmann

- 3 Hvad vil den mand med kæder på,
med gyldne kæder om sit bryst?
Hvorhen jeg går, hans øjne gå,
men taler han, så har hans røst
en magt, som jeg må lyde.
En kirkens mand, en adelsmand;
Gud ved, om duen var istand
den høgeham at bryde?

... Og han er prinsens kansler,
og prinsen kommer hid!

Hvorledes ser en prins vel ud?
Må bære kæder vel på bryst
og lin om hals og sidenskrud;
men har hans tunge sådan røst,
som jomfruer må lyde?
Ak, her i mutter Sigbrits bod
han sætter aldrig dog sin fod.
Hvad kunne vi ham byde?

Vildt, vildt, vildt suser blæsten
H. Drachmann

- 4 Vildt, vildt, vildt suser blæsten,
sommer er næsten draget af land.
Mod bryggerne skulper det sortnende
vand;

jeg så ham, jeg så ham på bryggen, den kongelige mand.

Hans øje var dybt som fjorden derude; jeg kunne mig sænke derned. På brystet det brede lå fløjelets pude; – jeg kunne mig hvile derved.

For foden jeg kunne ham falde med suk og smile, om hånden min pande strøg. De sagde så ofte, at duen var smuk. Nu ved jeg, nu ved jeg først, hvem der er høg!

Vildt, vildt, vildt suser blæsten, hvem der ved festen iaften var med! Jeg blev vel på tærskelen stående ræd, – og dansed; dansed dog gerne afsted, afsted!

Hans øje var dybt som fjorden derude; – jeg kunne mig sænke derned.

Næppe tør jeg tale
H. Drachmann

- 5 Næppe tør jeg tale,
så vinker han brat;
kongen drømmer vågen,

men værre dog ved nat;
ville så gerne sige ham,
hvad mest jeg tænker på ... –
jeg tænker på svundne dage:
det kan han ej forstå!

Jeg drømte, jeg var en due
og sattes med høg i bur,
for høgens funklende øjne
jeg flygted' med skræk mod mur;
så bød han mig sikkert lejde,
hvorhen jeg blot havde lyst ...
så hugged han næbbets kårde
igennem mit hvide bryst.

Våge må jeg stedse
ved dag og ved nat,
vender jeg mig fra ham,
så vågner han brat,
fatter mig i sit favnetag,
som ville jeg fra ham gå ...
hans kys er glødende lue;
jeg kan dem ej forstå.

Det stiger, det stiger herop
H. Drachmann

- 6 Det stiger, det stiger, det stiger herop;
bækken vandrer mod fjældet.
Det er uhørt leg; er jeg ældet? O nej,

jeg er fældet på vej,
jeg er angst for mit liv,
kunne dø for min kniv;
hvor er kongens Dyveke henne? –
Véd ej, kan ej selv hende kende.

De hvisler omkring mig som snoge,
må lukke mine øjenlåge;
de trykker min hånd,
jeg tør ej, jeg ved –
jeg er angst, jeg er hed,
jeg er træt af mig selv, af min leg er jeg
led;
jeg er ræddelig stedt i den bitreste nød.

Jesus Maria, hvem der var død!

Se nu er sommeren kommen
H. Drachmann

- 7 Se, nu er sommeren kommen,
kirsebærfrugten er moden;
i havens snirklede gange
flytter jeg silkefoden.

Silke har jeg mig spundet
ud af min ungdoms glæde,
silke fra hoved til foden –
ved ikke, hvor jeg tør træde;

elsker de dyre stene,
elsker de gyldne spanger;
ligner vist gyldenlakken,
som med sin armod pranger.

Holdes til huset bundet,
vogtes mod snigende slanger, –
ville så gerne snakke lidt
med de andre fanger.

Se, nu er sommeren kommen,
træernes frugt er moden.
Sommeren har sine storme,
frugterne drysses for foden.

Fy, hvilke stygge tanker.
Vinden får vifte dem ud,
vinden får slutte min vise ...
dør kommer slotsherrrens bud!

LAURAS SANGE

Jeg mindes vel et sted
C. Hauch

- 8 Jeg mindes vel et sted, gid jeg var der
igen,
der timerne så sagtelig gled hen,
lig sølvklare perler, der drages på en
snor,
så milde som to elskendes ord.

Der legede de fugle bag valbirkens blad,
der var jeg så munter og så glad,
der sprang jeg tit i engen og agted ej
derpå,
hvad folk ville sige, der det så.

Der stod jeg tit ved vinduet og bag de
høje træer,
og tænkte på den, jeg har kær,
og når han da sig nærmed med hurtige
fjed,
da glædedes mit hjerte derved.

Der sad vi tit i månskin bag rosernes
hæk,
ved siden af den rislende bæk,
og veksled mangt et ord halv i alvor halv
i skæmt,
det har nu vel længst han forglemt.

**Når svanen drømmende
på strømmen bølger**
C. Hauch

9 Når svanen drømmende på strømmen
bølger,
da tænker jeg, min tavse ven, på dig,
og på den drøm, som du i sjælen dølger,
men som du vist engang betror til mig.

Når nattens stjerner funkler i det høje,
da tænker jeg, mit skjulte håb, på dig,
og på den glans, der funkler i dit øje,
og på det smil, der har fortryllet mig.

Når bleg og længselfuld sig månen
hæver,
da vokser end min længsel efter dig,
når, som et dødningskib, den fremad
svæver,
da tænker jeg: "kan døden frelse mig?"

Thi gerne vorder jeg med den fortrolig,
hvis i dens nat jeg skal genfinde dig,
men himlen selv mig vorder sorgens
bolig,
hvis ej du der forenes skal med mig.

Du var det dejligste barn
C. Hauch

10 Du var det dejligste barn,
jeg i mit liv har set,
skønt i en fattig bolig
din seng man havde redt.

Du fandt i den fattige bolig
for nattekulden læ,
der vugged dig din moder
i søvn på sine knæ.

Der redte hun dine lokker
og kysede din kind
og svøbte dig i halmen
for vinterstormen ind.

Da lyttede du så stille,
imens din moder sang,
vidunderlige toner
da ved dit leje klang.

Og når da din læbe smilede,
da måtte sorgen fly,
det var, som om du legede
med ånder under sky.

Og himmelens lyse skarer,
de svæved til dig ned,
det var, som om du vidste,
hvad ingen anden ved.

Da tænkte jeg, mens jeg skued,
i dine øjne blå:
"kan Paradisets blomster
da vokse mellem strå?"

Men da jeg dig atter skued,
du kaldtes rig og stor
og lignede tusind andre
på denne kolde jord.

Da havde du glemt din barndom,
og hvad din moder sang,
og alle de dejlige toner,
der ved dit leje klang.

Da havde du glemt de ånder,
som svæved til dig ned,
da vidste du ej mere,
end tusind andre ved.

Dog så jeg din læbe smile,
jeg så dit blik igen,
men Paradisets blomster
de var nu visnet hen.

Dans fra 'Marsk Stig'
C. Hauch

11 Det dæmred alt i skoven, jeg tren i
hallen ind;
de jomfruer jeg skued ved faklernes
skin.
Den første lignede våren, der snart i
knopper står,
den anden gik i dansen med udslagne
hår;
men ingen det ved, hvordan sig lykken
vender.

Den tredje gav mig hånden, den var så
hvid som sne,
den fjerde har to øjne som stjerner at se;
den femte kunne synge den yndeligste
sang,
den sjette kasted runer, der gjorde
barmen trang;
men ingen det ved, hvordan sig lykken
vender.

Den syvende sig bøjed så let som pilens
gren,
den ottende slog harpen, da smelted
hver sten;
den niende var dejlig som liljen i sin pragt,
hun har mit hjerte bundet ved kærlig-
hedens magt;
men ingen det ved, hvordan sig lykken
vender.

Hun elskov ikke kender, dog kan hun
skifte sind,
men aldrig kan hun skifte sin favre
rosenkind,
og aldrig kan hun skifte sit åsyn uden
fejl,
og aldrig kan jeg glemme det klare
jomfruspejl;
men ingen det ved, hvordan sig lykken
vender.

Den liljevand sig hviled udi den grønne
lund,
da nærmed sig en ridder med falk og
med hund,
da skifted hun sin tanke, da skifted hun
sit sind,
og snart hun også skifted sin favre
rosenkind;
thi ingen det ved, hvordan sig lykken
vender.

AASES SANGE

Det var sig humleranken

Chr. Richardt

12 Det var sig humleranken, den ville højt
på strå,
så klavred den ad gavlen, det måtte den
forstå.
Tra la la la la! Tra la la la la la!
Det måtte den forstå. Tra la la la la la!

Den grønned sig med linden, den nikked
til storkens små;
den vimpled sig for vinden med sine
dupper grå.
Tra la la la la la! Tra la la la la la!
Med sine dupper grå. Tra la la la la la!

Da fløj den vilde svane forbi i luften blå;
humleranken rakte sig, hun ville den
svane nå,
hun ville den svane nå.

Men nordenvinden suste, fejed den ned
som en fjer.
Der lå den knækket i støvet, hun blev ej
ranke mer.
Tra la la la la la! Tra la la la la la!
Hun blev ej ranke mer. Tra la la la la la!

Jeg kender af navn kun guldets

Chr. Richardt

13 Jeg kender af navn kun guldets, det lok-
ker med sælsom lyst,
jeg kender kun solens guldblink og
løvets gyldnen i høst!
Hver bøg i de grønne skove har været
min barndomsven,
hos hinden måtte jeg sove, og springe
omkap med den!

Jeg kendte af navn kun kongen til
denne salige stund,
jeg kendte kun gærdekongen, som
smutter i grønne lund.
Jeg frygted så mægtig en herre, jeg
tro'de ham ej så huld,

jeg kendte kun skovens kroner, men
ingen kroner af guld!

Jeg kender af navn kun elskov, dens
sælsomt dragende lyst;
jeg kender kun biens surren om rosens
svulmende bryst.
– Kong Erik, se ikke på mig med al den
dræbende glød, –
jeg frygter, jeg kender til elskov, jeg
frygter, den bliver min død!

Jeg beder for hver en vejfarende sjæl

Chr. Richardt

14 Jeg beder for hver en vejfarende sjæl
til vor Frue mild;
og jeg beder for hver, som er ude i
kvæld:
lad ham ej fare vild!
Gud nåde os alle i fare, i fare!

Og jeg beder for hver, som er kommen
på vej
ad Guds Himmerig til,
ja jeg beder for dem, og jeg beder for
mig;
lad os ej fare vild!
Gud nådelig alle bevare, bevare!

Ranes sang

Chr. Richardt

- 15 Det var sig jomfru Svanelil,
hun vilde tilottesang,
da slog den havmand harpen,
så brat hun stilled sin gang.
Der er runer, ingen kan råde.
Hun ville sig til kirke gå
langs strandens våde tang;
døvet var hendes øre
for alt, hvad de nonner sang, de nonner
sang!
*Alle klokker de klang, alle smådreng
sang,
men den jomfru hun lytted til harpen.*

Den første gang han harpen slog,
da dansede de bølger blå,
alle de snekker dansed,
som mon' på havet gå.
Der er runer, ingen kan råde.
Den anden gang han harpen slog,
dansed det grønne løv;
sprang det og hvirvled,
snart lå det i støv, i støv det lå!
*Alle klokker de klang, alle smådreng
sang,
men den jomfru hun lytted til harpen.*

Den tredje gang han harpen slog,
var Svanelil i dansen med;
hun glemte deottesange,
hun svang sig uden fred!
Der er runer, ingen kan råde.
Hun dansed bort sin kåbe blå,
hun sprang itu sin sko,
snart i den havmands arme,
hun dansede bort sin tro, ja bort sin tro.
*Alle klokker de klang, alle smådreng
sang,
men den jomfru hun lytted til harpen.*

Marskens sang

Chr. Richardt

- 16 Ingeborg, min sjæl, mit hjerte!
Ak, hvor lider du i nat?
Ligger du i dødsens smerte,
ligger du forglemt, forladt?
Har du storm til sjælemesser,
mens mit hævnsværd jeg hvæsser,
mens mit hævnsværd, mit hævner-
sværd jeg hvæsser!
Ingeborg, min sjæl, mit hjerte!
Ak, hvor lider du i nat?
Ak, hvor lider du, hvor lider du i nat?

Dyvekes sang

C. Hauch

- 17 Når skytten udsender den hvasse pil,
må fuglen i luften dale;
han bød mig vel sejle hundrede mil
til sine forgyldte sale.

I bølgen svømmer med dødens mod
den fisk, som med angelen leger,
de gøde mit strømmende hjerteblod
i kongens forgyldte bæger.

En ørn opstiger bag saltens sø,
dens vinger er alt for sorte;
hvo bygger det skib, som fra verdens ø
kan sejle til Himmerigs porte?

Foroven glimter det højeste tag
med perler og guld uden lige,
at falde derfra er slet ingen sag,
men vanskeligt did at stige.

Den elskede

C. Hauch

- 18 De hvideste perler i havet er spredt,
og bølgerne vandre derover,
den skat, du søger og aldrig har set,
jeg her at beskrive dig lover.

Først må hun eje den yndigste fod
for hjulet og væven at træde,
dertil et ærligt og trofast mod,
der deler din sorg og din glæde.

En barm må hun eje så varm og så fuld,
to arme så blændende hvide,
dertil en tunge så ren som guld,
der tier og taler i tide.

Og snildt må hun flette sin tankes net,
og smilet må røbe forstanden;
hendes gang må være så svævende let,
som bølgers, der træder mod stranden.

Og øjet må ligne den sagte strøm,
hvori sig fuldmånen maler;
men hjertet må drømme så mangen
drøm,
hvorom ej læberne taler.

Mig nattergalen i grønningen lund
betroed, hvor hun havde hjemme,
jeg lytted dertil i en midnatsstund,
og mon det om morgenen glemme.

DYVEKES LIEDER

Soll allzeit zängen das Haar in die Haube

H. Drachmann, übersat af H. Zschalig

- 19 Soll allzeit zängen das Haar in die
Haube,
nicht ziemt mir, dass eine Schleife dran
sei;
dumpf ist's hier in der Krämerlaube
wär' wie ein Vogel ich frei!
wär' wie ein Vogel, ein Vogel ich frei!

Der Mutter gleich ich, o schmeichelnder
Glaube!

Spiegelein, sag', bin ich schön?
Sie nannten zur Taufe mich "Taube";
sie strebet frei nach den Höh'n,
sie strebet frei, ja frei nach den Höh'n.

Es läutet früh schon zum Messgesang,
Messgesang,
ach, wie ist Dyvekes Tag so lang;
und wenn aus der Stadt ich mit Mutter
schau',
da hemmen uns Berge so eisengrau.

Doch draussen im Garten bei Blumen
und Bäumen,

da duftet der Sommer von würzigem
Kraut;
hold umfangen von lieblichen Träumen,
wie schlägt mein Herze so laut,

dem Waldkuckuck gleich, ohne Rast,
ohne Säumen:
mein Leben so lang, so lang soll es sein.
Sei, Vogel, gegrüsst unter Blumen und
Bäumen,
gegrüset, gegrüset, du Kuckuck so
traut,
du Kuckuck so traute!

Ach könnt' ich gehen im Hute

H. Drachmann, übersat af H. Zschalig

- 20 Ach, könnt' ich gehen im Hute
mit Federn und Goldbrokat,
dann schritt ich mit fröhlichem Mute
zur Messe im reichsten Staat!
Ach, könnt' ich fahren im Wagen einher,
und mein Ritter zu Ross, den Falken
trüg' er.
Ach, wär' ich nicht Aschenputtel bloss,
wär' mein doch ein steinern Schloss!

Ich sitze und denk' an die Puppen,
die einst ich besessen aus Holz;
sie winken in traulichen Gruppen;

wie schauen die Damen so stolz!
Die putzte ich immer, wie schön ich
fand,
umgab sie mit Zobel und Purpurgewand;
wie wär' ich ein Kind unter Puppen nun
gern,
wären Puppen die Damen und Herrn!

Als Frau in dem schönsten Hute
mit Federn und Goldbrokat
wohl ging ich bei freudigem Mute
zur Messe im köstlichen Staat.
Ich führe zu Hofe im Wagen daher,
mir folgte der Ritter, den Falken trüg' er.
Ach nein, ich muss weinen um Ritter
und Schloss,
bin ja Aschenputtel bloss, Aschputtel
bloss.

Was will der Mann mit Ketten dort

H. Drachmann, übersat af H. Zschalig

- 21 Was will der Mann mit Ketten dort,
mit goldnen Ketten um die Brust?
Sein Auge folgt mir immerfort,
und redet er, o süsse Lust!
wer mag dem Zauber wehren?
Ein Kirchenherr, ein Edelmann.
Gott weiss, ob Täubchen hoffen kann,
den Adler sanft zu kehren?

Es ist des Prinzen Kanzler,
den Prinzen kündet er!

Wie schön doch mag ein Prinz wohl
sein?
muss Ketten tragen auf der Brust
und Seidenwams und Linnen fein.
Doch weckt sein Wort auch solche Lust,
Jungfrauen zu bethören?
Ach, hier nach Mutter Siegbrits Haus
kommt er doch nimmermehr heraus.
Was könnten wir ihm gewähren!

Wild, wild, wild braust, ihr Weste!

H. Drachmann, übersat af H. Zschalig

- 22 Wild, wild, wild braust, ihr Weste!
der Sommerzeit beste Stunde verrann.
Zur Schiffsbrücke schwarz schäumt das
Wasser hinan.
Ich sah ihn, ich sah ihn auf der Brücke,
den königlichen Mann.

Sein Auge war tief, dem Fjord gleich,
der rauschet;
drein könnt' ich mich senken sogleich.
Die Mannsbrust, die breite, von Sammet
umbauschet,
da könnte ich ruhen so weich.

Könnt' fallen zu Fuss ihm mit Seufzer-
gestöhn
und lächeln, strich sanft seine Hand mir
das Haar.
Sie sagten so oft ja, die Taube sei
schön.
Nun weiss ich, nun weiss ich erst, wer
ist der Aar!

Wild, wild, wild braust, ihr Weste!
könnt' ich beim Feste am Abend doch
sein!
Blieb wohl an der Schwelle mit ängstli-
chem Sinn,
und tanzte, tanzte so gern doch dahin,
dahin.

Sein Auge war tief, dem Fjord gleich,
der rauschet;
drein könnt' ich mich senken sogleich.

Kaum wag' ich zu reden

H. Drachmann, oversat af H. Zschalig

- 23 Kaum wag' ich zu reden,
fährt er auf und erwacht;
wachend träumt der König,
doch schlimmer noch bei Nacht.
Möchte so gern doch sagen ihm,
was ich im Traum gesehen.

Ich denke verschwundner Tage;
das kann er nicht verstehn!

Ich träumte, ich sass
im Bauer als Taube mit einem Aar,
erschrocken kroch ich zur Mauer,
vorm funkelnden Augenpaar;
da bot er mir sicher Geleite,
wohin ich nur hatte Lust,
da schlug er des Schnabels Schneide
mir tief in die weisse Brust.

Wachen muss ich immer
bei Tag und bei Nacht,
wende ich mich von ihm,
fährt er auf und erwacht,
hält mich in seinen Armen fest,
als wollte ich von ihm gehn.
Sein Kuss ist glühende Lohe,
ich kann es nicht verstehn.

Sie steigen, sie steigen, sie steigen empor

H. Drachmann, oversat af H. Zschalig

- 24 Sie steigen, sie steigen, sie steigen
empor,
bergwärts strömen die Bäche.
Das ist grausam Spiel; bin ich alt
schon? ach nein;

doch in Jammer und Pein,
und mein Leben bedroht,
überall winkt der Tod.
Was ist Königs Täubchen geschehen?
Weiss nicht, kann es selbst nicht
verstehen.

Sie zischen, ob Nattern rings schiessen,
ich muss meine Augen schliessen;
man drückt mir die Hand,
nicht wag' ich's,
ich weiss mir ist angst, mir ist heiss,
ich bin müde vom Glanz,
meines Spiels bin ich müd';
ich bin grausam gestellt in die bitterste
Not.
Jesus Maria, wär' ich doch tot!

Nun ist der Sommer gekommen

H. Drachmann, oversat af H. Beer

- 25 Nun ist der Sommer gekommen,
Kirschen sind reif im Garten;
Es geh'n auf kurvigen Pfaden
Füße, die seidenzarten.

Seide hab' ich mir gesponnen
jung und froh, möcht' mich zeigen,
Seide vom Kopf zu den Füßen –
weiß nicht, wohin ich soll steigen;

Liebe die teuren Steine,
Liebe die gold'nen Spangen;
Goldlack und ich, wir mögen
trotz uns'rer Armut prangen.

Ich bin ans Haus gebunden,
sicher vor tückischen Schlangen,
hätte so gern einen kleinen
Plausch mit den and'ren Gefang'nen.

Nun ist der Sommer gekommen,
reif sind die Früchte alle.
Sommer, der hat seine Stürme,
Früchte zu Boden nun fallen.

Oh, welche schlimmen Gedanken.
Wind muß vertreiben die Not,
ja, und so endet die Weise
da kommt des Schloßherren Bot'!

CD 8

Ej ensom er jeg

Fr. Paludan-Müller

- 1 Ej ensom er jeg, skønt jeg vandrør alene
og forladt;
et lys, som ej sin glans forandrør, blev
mig til leder sat,
blev mig til leder sat.

Er her end mulm og nat, fordunkler
mørket end det fjerne,
jeg finder dog min klare stjerne, mit
hjertets rige skat,
mit hjertes rige skat.

Ej sørger jeg, skønt tit jeg hælder mig
nær til sorgens bryst;
ej græder jeg, når den fortæller mig om
den svunde lyst,
mig om den svundne lyst;
når med sin sagte røst den taler om de
tavse skygger,
om dødens stille ånd, der bygger et hus
til alles trøst,
et hus til alles trøst

Ej tvivler jeg, thi livets hænder har rakt
mig troens frugt;
med suk, som savn og længsel sender,
får håb og tålmod bugt,
får håb og tålmod bugt.
Ej er min sjæl tillukt, når åndens indre
stemme klinger,
når røsten låner tanken vinger til an-
dagts himmelflugt,
til andagts himmelflugt.

O du, som nattens slør udfolder og
lysets herlighed,

som bærer verden og som holder hvad
tidens styrter ned,
hvad tiden styrter ned:
Du af dit barn og ved! Alt – alt jeg læg-
ger ved dit hjerte;
alt hvad jeg ejer: håb og smerte, bøn,
suk og kærlighed,
bøn, suk og kærlighed.

Nu er vintrens kolde tid Fr. Paludan-Müller

2 Nu er vintrens kolde tid,
kort og mørk og trist er dagen,
stormen vingen slår med bragen,
sneen ligger som et lagen
over marken tæt og hvid.
O, men mindes du den tid,
hvori træet knopper sætter,
hvori blomster engen spætter,
varme dage, lyse nætter,
med en sommerluft så blid!

Se, hvor her bag væg og mur,
sluttet ind af ståltrådstænger,
fuglen nu så stille hænger:
Ak, den synger ikke længer,
stakkels fange, sat i bur!
Husk dens sang, så ren og pur,
da vi fanged den i skoven,

da i bølgeslag som voven
den kom flyvende fra oven,
friheds barn i fri natur!

Ak, hvor rig er tidens høst!
Mine hår som sølv nu skinne,
du er nu en gammel kvinde,
og vi leve af vort minde
halv med sorg og halv med trøst!
Dog den tid er end min lyst,
da i løb jeg vandt fra hinden,
da du rosen bar på kinden,
da din lok den flød som vinden
om dit hvide svanebryst.

Gyldne dage, som for hen!
som, af graven vakt ved klage,
lig et sørgekor nu drage
med den fordums krans tilbage
til jer gamle, glemte ven:
for mit øje stil jer hen!
Ser mit blik jer dog så gerne;
eders liv er som en stjerne,
dagens stråler eder fjerne,
natten kalder jer igen.

VERNER OG MALIN

Ung Verner
Chr. Winther

3 Ung Verner går i grønne lund,
med falk på hånd, med horn og hund,
med falk på hånd, med horn og hund
han har sin hjertens glæde;
han fløjter med sin friske mund,
med sin friske mund for alle fugle spæde.

I borgesal, i skoven hist
han sorgløs var som fugl på kvist,
han sorgløs var som fugl på kvist,
der pudser sine fjedre;
hans lyst var frihed først og sidst, –
frihed først og sidst, – han kendte intet
bedre.

Vel så han manganen jomfru sød,
som, når han kom, blev bleg, blev rød,
som, når han kom, blev bleg, blev rød,
med smil om mund og øje;
men aned ej, hvad sligt betød, –
ej, hvad sligt betød, – han tog det ej så
nøje.

Medlidende kærminden så
på ham med sine øjne blå,
på ham med sine øjne blå,

og tænkte: "Det er skade!
Han lader mig og rosen stå,
mig og rosen stå med vore favre blade!"

Den vævre stær, den vidste nok,
hvor kold han var som sten og stok,
hvor kold han var som sten og stok,
og spydigt den sig gotted;
og spurven i sin kvindeflok,
i sin kvindeflok evindeligt ham spotted.

Fru Ingeborg
Chr. Winther

- 4 Fru Ingeborg reder sit kulsorte hår:
"Er jeg ikke dejlig som sol og vår,
der parres med jubel og gammen?"
Hun blotter for spejlet sin fulde barm:
"Er jeg ikke liflig og hvid og varm
som liljer og roser tilsammen,
som liljer og roser tilsammen?"

Hun kaster sig hen i sin løjbænks skød,
om nøgne skuldre de fletninger flød,
og tårerne på hendes kinder;
hun knytter sin hånd lig en bold af sne
"Han vil ikke høre, han vil ikke se, –
ak, aldrig lise jeg finder,
ak, aldrig lise jeg finder!"

Fru Ingeborg kalder på frøken Malin:
"Og hør du, min frøken! så favr og fin,
hist vandrer hr. Verner i lunde;
han lokker for drossel, han lokker for
stær,
selv var han en fugl, som nok var værd
at lokke, ifald man kunne,
at lokke, ifald man kunne.

Drag på dine fødder de sølvspændte
sko,
gak ud i lunden, – o, vær mig tro! –
og få ham mit lønbrev tilhænde.
og tal og sig ham – o, sig ham alt!"
Her tav hendes stemme, af smerten
kvalt,
mod væggen hun monne sig vende,
mod væggen hun monne sig vende.

Malin
Chr. Winther

- 5 Hun var så ung og foden let
og øjet blåt som voven,
når den en sommermorgen ret
får farvespil fra oven;
sødt smilet hendes friske mund,
imens hun iled gennem lund, –
kuk, kuk, kuk, kuk,
og kuk! sagde gøgen i skoven.

Hvad hendes hjerte tænkte på,
stod malet klart på kinden;
det brev hun rev i stumper små
og spredte dem for vinden.
"Jeg træder helst den lige vej;
vil han ej bejle, så vil jeg!"
Kuk, kuk, kuk, kuk,
og kuk! sagde gøgen i linden.

Ung Verner under egen lå
på mosssets bløde flade;
der hørte han den bogfink slå
bag bøgens klare blade.
Han lured på, til tidsfordriv,
hvad stæren sladred med sin viv,
kuk, kuk, kuk, kuk,
og kuk! sagde gøgen den glade.

Da kom hun smilende og varm
og lagde, uden snakken,
så blødeligt sin hvide arm
den ungersvend om nakken;
og mens hun både græd og lo,
hun gav ham først et kys, så to –
kuk, kuk, kuk, kuk,
og kuk! sagde gøgen bag bakken.

Fortryllet løfted han sit bryn,
og lænket var hans tale;
i hjertet skød det som et lyn

og vakte det af dvale.
De kys – hvor blev han kry ved dem!
Kækt tog han selv tre – fire – fem,
kuk, kuk, kuk, kuk,
og kuk! sagde gøgen i dale.

Hr. Asmund
Chr. Winther

- 6 Hjem drager hr. Asmund i sin borg,
ham frejdige svende følge;
kun han alene må dølg
bag blanke panser en gammel sorg;
thi er man end kæk som Sankt Georg,
man møder i livet magter,
som lidet på kækhed agter.

Han satte sin ganger i stald til foer
og selv i salen indtræder.
Med vin han sin læbe væder;
han samler de svende ved davrebord,
men hverken vin eller gammersord
kunne bringe til ro hans tanke
eller få øjnene blanke.

Dog var han en herre, streng og bold,
jernstærke vare hans hænder,
og gjorded han sine lænder
med sværd og skød på arm sit skjold
og rynked sit bryn, – da Gud i vold

sig måtte vel de befale,
som havde med hannem at tale.

Kun en der var, som fordem engang
ret mægted hans vilje at bøje,
hvis smil og hvis strålende øje
kunne styre den stærkes tankegang,
og vække i hjertets dyb ham en sang,
der begyndte med toner blide,
men endte med suk og kvide.

Elskovstanker

Chr. Winther

7 At vandre ene var min lyst
i skov og stille dale,
i skov og stille dale,
og hvile mig ved blomstens bryst
og lære fuglens tale, fuglens tale.

Da kom den stund så underfuld,
der hende til mig førte,
der hende til mig førte,
da hun med sine lokkers guld
min kolde kind berørte, min kind be-
rørte.

Hvor fik hun vel den tryllemagt?
livsaligt her det brænder,
livsaligt her det brænder,

hvor nys hun fik den ene lagt
af sine søde hænder, sine søde hænder!

Og hendes øjne! Hvert et blik
forjog det indre mørke,
forjog det indre mørke,
så nyfødt liv min tanke fik
og følte ny sin styrke, følte ny sin styrke.

Ihvor nu hendes fod mon gå
vildsom på fjerne steder,
vildsom på fjerne steder,
misunder jeg hver sten, hvert strå,
som ligger, hvor hun træder, hvor hun
træder!

Verner synger for fru Ingeborg

Chr. Winther

8 Lyt nu til mine strenge
til min vågnede sang,
der slumred altfor længe
i barmen tavs og trang!
Den standse kan hver smerte,
hver sorgens stride elv,
hver sorgens stride elv,
og bringe, sødt et hjerte
til hvile i sig selv,
og bringe, sødt et hjerte
til hvile i sig selv.

Den svæver let som vinde
i lune sommernat,
som kildens vover rinde
hen under dunkle krat;
lig nattergalens klukke,
lig aftenbakkens flugt,
lig aftenbakkens flugt,
lig svendens vemodssukke,
når hendes dør er lukket,
lig svendens vemodssukke,
når hendes dør er lukket.

Sov bort fra livets kummer,
forglem al verdens ve,
og i den blide slummer
kun blide syner se!
O, luk nu for de søde,
de klare øjnes pragt,
de klare øjnes pragt,
de unge lemmer bløde
få blødt til hvile lagt,
de unge lemmer bløde
få blødt til hvile lagt!

Verner og Malin

Chr. Winther

9 Han red gennem skov, over mark og
eng,
gennem bækkens seng,

han red over dale og høje;
mens lærken sig frejdig mod himlen
svang
og forkyndte, med sang,
at dagen nu åbnede sit øje.

Da spurgte hans længsel hver stub og
hver sten,
hver løvfuld gren,
hver fugl på de vippende kviste,
hver lille løvfrø, hver væver kanin:
"Hvor lider Malin?"
de svarede, det ikke de vidste.

Da mødte ung Verner en liden pilt;
forvoven og snildt
han sad på sin skimmel, den blanke;
den dansede under ham som en hind,
mens i morgenens vind
frisk flagrede dens hale og manke.

"Og hør mig, du smådreng, høvsk og fin!
har du set Malin?
Af længsel mit hjerte mon brænde!"
Bort strøg den pilt da sin blonde lok,
og et smil var nok, —
da var hun så let jo at kende!

Her under de ældgamle lindetræer
de holdt sig nær —

hinanden så nær, som de kunne;
fra gangeren om hendes liv sin arm
han slyngede varm, —
da mødtes to blussende munde!

Morgenstjernens sang til blomsterne

J.L. Heiberg

10 Med diademmet på min pande jeg vandrer
ud,
og stiger over verdens lande som lysets
bud.

I morgenrøden hvid jeg funkler,
som liljen i en rosenkrans.
Betragt mig nu, thi snart fordunkler
mig solens glans, mig solens glans.

Jeg hilser jeg med venligt øje, I brødre
små,
I blomster, som på mark og høje lig
stjerner stå!

Jeg selv er himlens, men jeg kender
i eder dog min slægt på jord,
og veksler med jer, som med venner,
så mangt et ord, så mangt et ord.

Efter regnen

J.L. Heiberg

11 Himlen smiler, solen iler
ned mod vest bag fjerne træer,
mens i øst en bro er bygget,
farvesmykket i violblåt aftenskær.
Mildt det lufter, græsset dufter,
perler dække hvert et blad,
blomst til blomst er kærlig klynget,
frisk, forynget ved det kolde styrtebad.

Efter varmen ånder barmen
luften, som er sval og ny.
Hjertet håber på det fjerne,
flagrer gerne mod den lyse purpursky.
Himlen, åben for vor håben,
er en udsigt vid og skøn,
og dens fjerne violette
siger dette: Håbet selv er håbets løn.

Gold er den jord

C. Hostrup

12 Gold er den jord, som lyngen bær,
guldhøst ikke der vanker;
ingensteds trives man dog, som her
mellem de brune banker.
Manden er drot i sin egen bo,
karlen er rap, og pigen er tro,
sværdet må ruste i skeden;

ude og inde bor frihed og ro,
frihed og ro på heden.

Dejlige blomster, røde og blå,
gror mellem lyngen den brune;
yndige piger i hver en vrå
færdes med liv og lune.
Syngende pusler den travle viv,
blank er fad, tallerken og kniv,
hjemmet hun gør til et Eden,
sødt er med hende det ensomme liv,
det ensomme liv på heden.

Lyngen den lave på højens rand
giver det blødeste leje;
gæstfrihed møder den vandringsmand,
langs med de trange veje.
Aldrig han spørges om hvem eller hvad,
bordet venter med øl og med mad,
huset ham venter med freden;
mild er værtinden, og værten er glad,
ja, værten er glad på heden.

En fisk jeg fanged på min krog

C. Hostrup

13 En fisk jeg fanged på min krog,
da klaged den sin harm:
"Hvorfor er manden vel så klog,
og jeg på kløgt så arm?"

Min lille fisk, jeg gav til svar,
hvi drikker du bare vand?
Se, mennesket har i vinen klar
en drikk, som giver forstand.

Jeg gik i skoven, sang og lo,
en ugle sad på lur:
"Hvorfor er altid du så fro,
og jeg så mørk og sur?"
Du drikker blod, mit svar da lød,
den drikk er jo tyk og tung;
men vinen, jeg nød, var let og sød,
den holdt mig munter og ung.

Skøn jomfru sad med bittert nag
og talte smertens ord:
"Hvorfor er kvinden vel så svag,
og mandens magt så stor?"
Da svared jeg: Af druens blod
skøn jomfru, du nipped jo kun,
men manden forstod, at kraft og mod
først nås på bægerets bund.

VISER OG SANGE FRA EN NAT MELLEMLIJELDENE

Gulliks vise

C. Hostrup

14 Når dalen os bliver for lummer,
da se vi mod fjeldets top,

og fossen, som nedad skummer,
vinker vor hu derop.

Da hurtig bøssen vi snappe
og ile fra sten til sten,
og stiger ad bræens trappe
og sende kuglen den rappe
efter den flygtige ren.

Men oppe fra klippens øde
vi skuer i dalen grøn,
hvor bjælkehuset det røde
kranses af birk og røn.

Da vil ej længere venten
på fjeldet smage vort sind;
da skyde vi snelt som glenten
til dalens skød, hvor os jenten
møder med blussende kind.

Ingeborg

C. Hostrup

- 15 Ak søster, min kval er stum og blind,
det båder intet at spørge;
der ruger en tåge på mit sind,
jeg mægter ikke at se derind,
og dog må jeg sørge.

Af længsel jeg dør, men ej jeg ved,
hvad savn mit hjerte kan trykke.
Det er mig, som himlen truede vred,

og fjeldet brat skulle styrte ned
og knuse min lykke.

O søster, tyd mig det dunkle spil,
som stjål min fred og min glæde!
Mig drager en røst – o sig mig hvortil!
Jeg fatter ikke hvad tåren vil,
og dog må jeg græde.

Gudbrand og Astrid

C. Hostrup

- 16 I dalen her sig ingen mand,
nej ingen mand med Gudbrand måle tør,
hans store rigdom og forstand,
ja hans forstand med grund berømt ham
gør.

Hvem er da vel så dum at sige
et nej til sligt parti?
Og dog jeg kender en lille pige,
som helst vil være fri,
og dog jeg kender en lille pige,
som helst vil være fri.

Hans magt er stor, til tings han kækt,
til tings han kækt på folkets bedste ser,
og altid har hans stemme vægt,
hans stemme vægt, og hvad han vil,
det sker.

Slet ingen vover nej at sige

til hvad han finder ret.

Og dog jeg kender en lille pige,
som skræmmes ej så let,
og dog jeg kender en lille pige,
som skræmmes ej så let.

Nej aldrig dig så dum jeg tror,
så dum jeg tror, din spøg mig skrækker
ej;

den ære er dig alt for stor,
ja alt forstor at få en mand som mig.
En mand, om hvem jo alle rige
og smukke jenter slås.
Og dog jeg kender en lille pige,
som kæk ham byder trods,
og dog jeg kender en lille pige,
som kæk ham byder trods.

Stev

C. Hostrup

- 17 Og vil du nu da min kløgt erfare,
og vil du nu spørge, så skal jeg svare;
og før skal elven gå træet i stå,
før Astrid mangel på svar skal få.

Du væne jente, du må mig sige,
om du vil vælge til mand den rige,
om du vil heller ha' gods og guld
end en, som er dig af hjertet huld.

Ak gods og guld kan kun lidet gavne,
og gods og guld vil jeg aldrig savne;
hvad glæde bor i det fulde skrin,
når jeg må skilles fra gutten min?

Ja kan du flyve til verdens ender,
og kan du flyve fra slægt og venner,
og kan du fly fra din fader kær,
så kan du få hvem din sjæl begær.

O slægt og venner kan ej mig tvinge
at elske den, som jeg agter ringe,
og far og mor kan ej tvinge mig
at sige ja, hvor jeg mener nej.

Nøkkens sang om elven

C. Hostrup

- 18 Sommernattens fred har bedækket
fjeldets fod,
trindt omkring er livet gå't til hvile:
elven våger evigt, den er dalens hjer-
teblod,
brusende du hører den ile.
Fredløs går for den
fredens time hen,
aldrig får den lov til at hvile,
aldrig lov til at hvile.

Dalens grønne liv det er elvens eget
værk;
stenens vægt på alting monne hvile,
men den golde klipperyg den brusende
og stærk

kløved med sin mægtige kile.
Gennem fjeldets skød
skummende den brød,
aldrig blev den træt af at ile,
aldrig træt af at ile.

Men går den i stå på sin vandring tung
og lang,
synker alting fluks i dødens hvile,
og det blanke birkeløv vil gulne sidste
gang,
sidste gang da rosen vil smile.
Derfor uden rast
strømmer den i hast,
aldrig får den lov til at hvile
aldrig lov til at hvile.

Thorstens sang C. Hostrup

19 Arme hjerte, er du træt,
er du segnet under sorgen,
i den lyse sommermorgen
skal du vågne fri og let,
glemme minderne, som såre,

glemme hver en bitter tåre,
glemme hver en bitter tåre,
du har grædt.

Stig i drømmens verden ind!
Hvil dig ud af al din våde!
Endnu nattens syner ånde
giften i dit syge sind;
o, men solen skal så fage
kalde roserne tilbage,
kalde roserne tilbage
på din kind.

Vekselsang C. Hauch

20 Her roserne blussed ved rullende vove,
her fuglene sang i de dæmrende skove,
hvor er de, hvor svandt de, hvorhen
mon de ty?

Da barbaren sværdet hvæssed,
da hans hest i lunden græssed,
nedsank rosen i sit blod,
fuglen svandt og skoven daled,
kun den røde hane galed
nærvæd egens stærke rod;
intet træ vil gro derefter,
jorden tabte sine kræfter
under den forhadtes fod.

Din dristige broder sit sværd skal
ombinde,
og styrte sig ned som de hvinende vinde,
som røg og som skyer skal fjenderne fly.

Tretten år min broder endte,
da barbaren ham bortsendte,
vied ham til spot og nød;
skændsel på hans pande tynger,
munken sjælemesser synger
over ham, som var han død;
selv hans navn blev sønderrevet,
på hans ryg et tal blev skrevet,
som et tal blev han genfødt.

Din fader er kæk, han skal fjenderne
tvinge,
den snehvide falk skal i luften sig
svinge,
og ravnen skal lytte til sværdenes klang.

Da vort banner højt sig hæved,
da de feje fjender bæved
for Dabrowskis kæmperøst,
ak, da fandt min fader døden,
mens han kæmped ufortrøden
på en fjern og fremmed kyst;
af hans sunkne grav udvælder
tidsler nu, og hvasse nælder
næres af hans heltebryst.

Din mægtige bejler skal splitte vor lænke,
den blodige vin skal han fjenderne
skænke,
imedens han synger gengældelsens
sang.

Plumpe fingre nys har skåret
af min bejlers pande håret,
bort han blev på slæden kørt;
did, hvor isen jorden binder,
did, hvor dåren uset rinder,
did, hvor intet suk blir hørt,
did, hvor piskens stedse klinger,
did, hvor trællen fyrsten tvinger.
har et ord min bejler ført.

Så drager nu sværdet og griber til
lansen,
og dans med barbarerne dødningsedan-
sen,
og spred dem, som vinden det flygtende
sand!
Uslukkelig evig, nu hævnens skal gløde,
ja friheden søge vi selv hos de døde,
hvis ikke vi levende fange den kan.

Ingeborgs sang

21 Ak! søster, min kval er stum og blind,
det båder intet at spørge;

der ruger en tåge på mit sind,
jeg mægter ikke at se derind,
og dog må jeg sørge,
og dog må jeg sørge.

Af længsel jeg dør, men ej jeg ved,
hvad savn mit hjerte kan trykke;
mig er det, som truede himlen vred,
som fjeldet brat skulle styrte ned
og knuse min lykke,
og knuse min lykke.

O søster, tyd mig det sære spil,
som stjal min fred og min glæde,
mig drager en røst, o sig, hvortil,
jeg fatter ikke, hvad tåren vil,
og dog må jeg græde,
og dog må jeg græde.

Fru Ingeborg

- 22 Fru Ingeborg reder sit kulsorte hår:
"Er jeg ikke dejlig som sol og vår,
der parres med jubel og gammen?"
hun blotter for spejlet sin fulde barm:
"Er jeg ikke liflig og hvid og varm,
som liljer og roser tilsammen?"

Hun kaster sig hen i sin løjbænks skød,
om nøgne skuldre de fletninger flød,

og tårerne på hendes kinder;
hun knytter sin hånd lig en bold af sne:
"Han vil ikke høre, han vil ikke se, –
ak, aldrig lise jeg finder!"

Fru Ingeborg kalder på frøken Malin:
"Og hør du, min frøken! favr og fin,
hist vandrer hr. Verner i lunde;
han lokker for drossel, han lokker for
stær,
selv var han en fugl, som nok var værd
at lokke, ifald man kunne.

Drag på dine fødder de sølvspændte sko,
gik ud i lunden, – o, vær mig tro! –
og få ham mit lønbrev tilhænde.
Og tal og sig ham – o, sig ham alt!"
Her tav hendes stemme, af smerten
kvalt,
mod væggen hun monne sig vende.

CD 9

FARLIGE DRØMME

Du lægger dig ned en aftenstund
H. Drachmann

- 1 Du lægger dig ned en aftenstund
og giver dig til at drømme;
sønnen er sød, og hvilken er sund,

og tankerne holdes i første blund i
tømme.

Men eftersom nattens timer gå,
styrer du ud på må og få
i stærke og stride strømme.

Du vågner silde; for sent, min ven,
til at finde dig selv ved det gamle igen.
O hvilke gåder fra nattens grund,
hvilke sælsomme syner i søvnens blund,
o hvilke farlige drømme!
O hvilke farlige drømme!

**Hvor engen har foldet,
ved mosens bred**

H. Drachmann

- 2 Hvor engen har foldet, ved mosens
bred,
sit tæppe ud med et venligt: Sid ned!
bag hækken, som løfter sin skærm mod
solen,
dér sad hun, dér sad hun med blomster i
skødet på kjolen;
engen dufted og mosen med,
han rørte sig ikke ud af sit sted;
han så, hvor hun vikled, han så, hvor
hun bandt,
han så, hvor hun vikled, han så, hvor
hun bandt,
tilsidst han i slyngningen selv sig fandt.

Det blinker med perler

H. Drachmann

- 3 Det blinker med perler, et glimmernet er
lagt over skoven;
skyen har netop for nylig grædt,
nu smiler månen foroven,
nu smiler månen foroven.
Fortrøst dig dog ikke til månens skin,
forvild dig ikke i skyggerne ind;
der vifter den farligste elvervind
gennem skoven,
der vifter den farligste elvervind gen-
nem skoven.,
gennem skoven, gennem skoven.

Så lad sangen i salene bruse

H. Drachmann

- 4 Så lad sangen i salene bruse,
sæt på bordene bægrene frem,
lad os åbne for svimmelens sluse,
lad os sende forsagtheden hjem,
lad os åbne for svimmelens sluse,
lad os sende, lad os sende forsagthe-
den hjem.
Nu er nydelsen nået til huse,
den har sat sig i højsædet fast;
på dens byden jeg vil mig, jeg vil mig
beruse,

om så livet med lykken brast,
om så livet med lykken brast.

I skoven er der så stille

H. Drachmann

- 5 I skoven er der så stille;
der rasler kun det gule blad;
nu kommer den stund,
vi ville som venner skilles ad,
som venner skilles ad.
Skoven luder med brinken brat.
Vindfælden vakler, når vinden ta'r fat.
Nu kommer vintrens den lange hvile
og længere nat.

Den blomstrende sommer blev kædet til høst

H. Drachmann

- 6 Den blomstrende sommer blev kædet
til høst,
til død, hvad der var ilive.
Sorg skal følge på lyst,
stille, du bankende bryst, stille!
Kun de evige love skal blive.
Venner, ræk hånd over graven hen,
den døde kommer ej mer igen;
men ånden taler fra rummet,
når læben her er forstummet.

Om strømmen mod dig bruser

– vov at stå!

St. St. Blicher

- 7 Om strømmen mod dig bruser – vov at
stå!
Om natten sortner – yngling, vov at
håbe!
Synk ej, for tordnens røde hamre slå!
Gak ej i skjul ved regnens første dråbe!

En ædel sjæl for stormen ræddes ej;
den kække stander oprejst under
torden;
han finder gennem tågerne sin vej,
i nattens mørke skuer han fra jorden.

Løft op dit åsyn! Det blev ikke skabt
for modløs sig i støvet ned at bøje.
I støv du finder ej, hvad du har tabt;
din tro, dit håb, din fryd er i det høje.

Det højes billed du gik fra hans hånd,
din røst er selv en genlyd af hans
stemme,
fra støv dit støv, fra Himlen er din ånd;
i mulm din krop, i lys din sjæl har
hjemme.

Armidas sang

St. St. Blicher

- 8 Hvert forår, Cotaldi! grønnes min grav,
når sneen på bjergene smelter,
når jorden sig bader i solstrålels hav,
og blomsternes skare udvælter:
Den nyfødte rose imøde dig ler –
du tænker vel ej på den falmede mer?
Du tænker vel ej på den falmede mer?

Hvert forår, Cotaldi! grønnes min grav;
jeg sover så stille derunder.
Den vågnende blomst kaster lagenet af;
jeg bliver dernede og blunder:
Den rødmende rose imøde dig ler –
du tænker vel ej på den falmede mer?
Du tænker vel ej på den falmede mer?

Hvert forår, Cotaldi! grønnes min grav,
når livet genfødes deroppe,
når fuglen sig bader i æterens hav,
og sjunger blandt myrternes toppe:
Den blomstrende rose imøde dig ler –
o! tænker du ej på den falmede mer?
O! tænker du ej på den falmede mer?

Den unge lærkes forårssang

St. St. Blicher

- 9 Blæs, søndenvind, lad søen høre dig!
Smelt isen fra dens stille sovekammer!
Lad de nyfødte bølger boltre sig,
og danse tindrende i solens flammer!

Skin mildt, o sol, fra dine marker blå!
Øs over jorden din strålebade!
Lad blomsten af sin vintergrav opstå,
og skoven smykke sig med unge blade!

Og se! du stiger på din vældes dag,
o sol, omgivet af din morgenrøde.
Jeg føler, vind, dit lette vingeslag,
og gynger mig på dine vover bløde.

Jeg vugger mig på forårsluft så mild,
i forårsluft jeg spreder mine vinger:
Jeg bader mig i morgensolens ild,
og glødende mig op mod himlen svinger.

Stjerneblomsten

B.S. Ingemann

- 10 Stjerneblomst! du kan mig sige
budskab om den elskelige,
om hun og mig ret har kær,
om det er af ganske hjerte –

om med glæde – om med smerte –
om hun fjern mig end er nær.

Stjerneblomst! du må mig sige
hvad jeg hos den elskelige
spurgte om og hørte tit:
om min lykke himlen nåede –
om hun elsker uden måde –
eller ganske, ganske lidt.

Stjerneblomst med gyldne kærne!
Sig, gentag det i mit fjerne,
hvad jeg bedre ved, end du!
Uden grænse – uden måde –
ja, min lykke himlen nåede –
stjernerne flugt den når endnu,
stjernerne flugt den når endnu,
stjernerne flugt den når endnu.

Hun sad og ventede stille

B.S. Ingemann

- 11** Hun sad og ventede stille,
imens en slægt henfor:
hun ville sin sjæl ej skille
fra ham, hun elskede på jord,
hun ville sin sjæl ej skille
fra ham, hun elskede på jord.
Hun ville hjertet ej vende
fra ham, der var hos Gud:

hun vidste, han ventede hende,
når prøvens dage randt ud.

Der hang på væggen et billed –
hver dag hun så derpå,
og sjælen i øjet spilled,
mens brune lokker blev grå,
og sjælen i øjet spilled,
mens brune lokker blev grå.
Hun krummet lå på sit leje
og så fra verden ud;
hun havde til trøst i eje
sin kærlighed og sin Gud.

Og kærlig så hun til alle,
og håbet holdt hun fast,
og troen hun lod ej falde,
til himmelforhængen brast,
og troen hun lod ej falde,
til himmelforhængen brast.

Velsignet skibet være

C. Hauch

- 12** Velsignet skibet være,
velsignet havets vand,
som venligt ville bære
dig atter til vor strand.

Velsignet hver en luftning,
der svæved om din kind;
velsignet hver en duftning,
der kvægede dit sind!

Velsignet i det fjerne
i himlens herlighed
den klare, fromme stjerne,
som dig tilsmilte fred!

O, turde jeg nu tilhviske
dig alle blomsterord,
som altid lige friske
her i mit hjerte bor!

Ak, mangen nat er svundet,
og mangen bitter dag,
mens jeg, i smerte bundet,
har talt mit hjertes slag.

Mens fjernt i sorgens øde,
mit blik ej hvile fandt,
så mine tanker døde
og håbets fakkelt svandt.

Jeg kunne mig ej værges
mod smerter og mod savn;
de lod sig ej besværges
selv ved dit kære navn.

Jeg mægtede ej at fri mig
for sorgens trylleri, –
og timen gled forbi mig
med intet indhold i.

Men nu – du bringer freden?
ej sandt? du har ej glemt,
at du for evigheden
har mig i dit hjerte gjemt?

Halfdansen

B.S. Ingemann

- 13** Der blomstrer så mangen en dejlig mø
på verdens ø;
men ingen jeg mig skal kalde.
Som månen mellem de stjerner små
jeg én dog så; nu ser jeg kun hende af
alle.

O måne! du flyver med hellig glans
i stjernedans,
og ingen kan dig neddrage.
I højsal danser en fyrstemø –
på vilde sø min snekke flyver så fage.

Du lynglimt! Ville du månen nå?
Du må forgå
og synke i natten tilbage. –
O lynglimt! Jeg følger din flammegang:

Med harpeklang, jeg blusser og slukkes
så fage.

HAVFRUENS SANGE

Havfruen synger til Sigurd

B.S. Ingemann

- 14 Jeg kunne mig glæde
som du over livet på jorden,
jeg kunne lyksalig
dens blomster betræde,
ak! hvis jeg din søster var vorden;
nu svømmer jeg ensom fra kyst og til
kyst
og gemmer dit billed i trofaste bryst.

Jeg så dig dernede,
jeg hørte din livsglade stemme, –
min fred er forsvunden;
men ikke min glæde,
og nu skal jeg aldrig dig glemme:
Du gav mig din strengeleg, gylden og
skøn,
ved den skal jeg synge og klage i løn.

Kun du skal det høre
i natten, når havet er stille,
når svævende småskyer
månen omsløre,
når stjerner på havfladen spille.

Og har end dit billed mig røvet min ro,
jeg danser på bølgen dog, når du er fro.

Havfruens sang udenfor kæmpernes lejr

B.S. Ingemann

- 15 På kysten sove
kæmperne rolig;
på blanken vove
skinner måne og stjerner fortrolig;
men havets mø har ej ro!

I hjertet ulmer
evige lue;
når barmen svulmer,
vinker jorden og himmelens bue;
men havets mø har ej ro!

Hvo går så silde
ene ved stranden?
Se! Stjerner spille,
blinke lykke til vandringsmanden;
men havets mø har ej ro!

Jeg kender nøje
krigerens panser.
Hans havblå øje
stråler venligt – og havmøen danser;
men aldrig mer får hun ro.

Havfruen bringer Sigurd et skærf

B.S. Ingemann

- 16 Frygt ej din veninde på havsens bund,
frygt ej din veninde på havsens bund!
For jord og for himmel hun ej vil forblinde
dit øje i midnattens stund,
dit øje i midnattens stund.

Hun vil dig kun bringe et venskabspant,
hun vil dig kun bringe et venskabspant;
med det skal du fro over valen dig
svinge:
til livet din stjerne dig bandt,
til livet din stjerne dig bandt.

Men jeg må bortsvæve på vilden sø,
men jeg må bortsvæve på vilden sø –
kan du ej til jord og til himmel mig hæve,
da må jeg som havskummet dø,
da må jeg som havskummet dø.

Havfruens fortvivelse

B.S. Ingemann

- 17 Far hen, mit håb! far evig hen!
Han kommer ej mer tilbage;
forglemmt mig haver min hjertensven,
vil aldrig fra dybet mig drage.
Far hen, mit håb! far evig hen!

Synk dybt, synk dybt! usalige mø!
Forskertset er himmelens rige,
som havskummet skal du smelte og dø –
skal aldrig til livet opstige.
Synk dybt, synk dybt! usalige mø!

Den befriede havfrue

B.S. Ingemann

- 18 Mit liv var en længsel,
jeg selv ej forstod,
en hemmelig trængsel,
et savn uden bod,
et suk efter frihed i havdybets fængsel,
en drøm kun om livet med evige rod,
en drøm kun om livet med evige rod.

Det liv er opdukket
af længselernes strøm!
Hensmeltet er sukket!
Opfyldt er min drøm:
For mig er nu også den himmel oplukket,
som spejled sin evige glans i min strøm,
som spejled sin evige glans i min strøm.

Som vindsuk i sivet
mit liv ej forgår:
en sjæl blev mig givet
med menneskekår –
med kærlighed følger mig evighedslivet –

husvalet, alskabningens suk jeg forstår,
husvalet, alskabningens suk jeg forstår!

En dag skal husvale
alskabningens ve!

Den stumme skal tale,
den blinde skal se:
når sjælen opvågner, som drømmer i
dvale,
det saligste kærligheds under vil ske,
det saligste kærligheds under vil ske!

Agnetes vuggevis

H.C. Andersen

19 Sol deroppe ganger under lide;
sov, mit barn, så bli'r du stærk og stor!
På den vilde havhest skal du ride;
under bølgen dejligt engen gror.

Hvalerne med deres brede finne
over dig, som store skyer, gå.
Sol og måne gennem vandet skinne,
begge to du skal i drømme få.

Visselul! Jeg fødte dig med smerte!
Bliv min glæde altid, år for år;
du har drukket livet af mit hjerte,
hver din tåre til mit hjerte går.

Sov, mit barn, jeg sidder ved din vugge,
lad mig kysse dine øjne til!
Når engang de begge mine lukke,
hvo mon da dig moder være vil?

Han gynged på havet

C. Ploug

20 Han gynged på havet og trak sin mede-
snor,
da hørte han en hvisken af lifflige ord.
Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

“Kom ned under bølgen og hvil dig i min
favnl

Jeg dulmer alle sorger og stiller hvert
savn.”

Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

“Kom ned under bølgen og tryk dig til
mit bryst!

Jeg skænker dig al verdens og Him-
merigs lyst.”

Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

Han så gennem bølgernes blanke
silkeslør,

og mere fager kvinde han aldrig så før.
Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

Hun satte sig hos ham og rakte ham sin
hånd,
da brast hans tankes tråd og de hjem-
lige bånd.

Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

Hun tog ham om skuldren og rakte ham
sit kys,
da slukte for hans øjne sig himmelens
lys.

Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

Og båden drev langsomt mod strand,
men den var tom.

Tilbage til sit hjem aldrig fiskeren kom.
Men lyt ej, lyt ej, ungersvend, til den
falske havfrues tale!

En sommeraften silde

C. Ploug

21 En sommeraften silde på hviden strand
hun sad;

det var så tyst og stille, der rørtes ej et
blad,
og medens sødt hun drømte, en gam-
mel sang hun kvad.

Småbølgerne, som leged i månens
gyldne flod,
kom ind og lagde sagte sig ned for
hendes fod,
det var, som hendes stemme de hørte
og forstod.

Den mørke havmand hæved sig op fra
dybets hal:
Han standsed, og han lytted til tonens
bløde fald,
sålænge til den smelted naturens hårde
skal.

Han sad på havets flade med hånden
under kind,
og nye længsler rørte sig i hans tunge
sind,
og klare tårer glimted og faldt i månens
skin.

“Sig, havmand, hvi du græder og er i hu
så mod?

Du fødtes jo til hersker for havets
stærke flod,

og dybets skarer bøje sig rædde for din fod.”

– “Ak, al min vilde styrke er intet frugt-
bart væld,
mit væsen strømmer evigt tilbage i sig
selv;
jeg fik en dunkel anen, men jeg fik
ingen sjæl.

Din stemmes trolddom vækker min
længsel og min nød;
jeg kender ingen hvile for kraften i mit
skød,
og ingen livets glæde og ingen salig død.

Ak, kunne du mig følge til havets svale
bo!
Din unge sjæl, skøn jomfru, var rig nok
til os to;
jeg lånte dig min styrke, og du gav mig
din tro.”

Så talte han og dukked igen i salten hav,
og som en nattetåge hans gråd steg op
deraf;
men jomfruen sad ene på hviden strand
og tav.

GEFÄHRliche TRÄUME

Du legest dich hin zur Abendstund

H. Drachmann, oversat af H. Beer

22 Du legest dich hin zur Abendstund,
verlierst dich in deinen Träumen;
Schlaf ist ja süß, die Ruhe gesund,
nie würdest Gewohntes du ohne Grund
versäumen.

Doch du, als die Nachtstunde schreitet
voran,
steuerst erküht eine andere Bahn,
entkommst deinen engen Zäumen.

Dann endlich erwachst du, mein Freund
– zu spät,
es gibt kein Zurück mehr, die Saat ist
gesät.

Oh, welche Rätsel vom Grund der Nacht,
was für sel't'ne Gesichte der Schlaf hat
gebracht,
oh, welch' gefährliche Träume,
oh, welch' gefährliche Träume!

Die Wiese sich breitet, dem Moore nah

H. Drachmann, oversat af H. Beer

23 Die Wiese sich breitet, dem Moore nah,
zur Rast einladend, ruft freundlich “Bleib
da!”

Geschmiegt in die Hecke, beschirmt vor
der Sonne,
da saß sie, den Arm voller Blumen, das
Lächeln voll Wonne.

Duftend die Wiese und auch das Moor,
er rührte sich nicht aus dem Schatten
hervor.

Er sah, wie sie wickelte; sah, wie sie
band,
er sah, wie sie wickelte; sah, wie sie
band,
bis er in den Schlingen gefangen sich
fand.

Wie blinkende Perlen

H. Drachmann, oversat af H. Beer

24 Wie blinkende Perlen, ein Glimmer
scheint

im Wald wie gewoben;
Wolke hat eben noch lange geweint,
der Mond nun lächelt da oben,
der Mond nun lächelt da oben.

Vertraue du nicht auf des Mondes
Schein,

verirre dich nicht in die Schatten hinein; 26
noch ist der gefährliche Elfenreih'n
nicht zerstoben,

noch ist der gefährliche Elfenreih'n
nicht zerstoben,
nicht zerstoben, nicht zerstoben.

Lasst die Lieder im Saale erschallen

H. Drachmann, oversat af H. Beer

25 Laßt die Lieder im Saale erschallen,
bringt den Wein und die Becher heraus,
laßt uns in die Glückseligkeit fallen,
laßt uns senden die Vorsicht nach Haus,
laßt uns in die Glückseligkeit fallen,
laßt uns senden, laßt uns senden die
Vorsicht nach Haus.

Nun die Freude hat Einzug gehalten,
unsre Lust wird zur obersten Pflicht;
laßt s' nach Herzenslust schalten, ja
schalten und walten,
wenn auch Leben und Glück zerbricht,
wenn auch Leben und Glück zerbricht.

Ganz stille wird's nun im Walde

H. Drachmann, oversat af H. Beer

26 Ganz stille wird's nun im Walde;
es raschelt nur das gelbe Blatt;
Die Stunde des Abschieds balde
uns, Freund, geschlagen hat,
uns, Freund, geschlagen hat.

Stumm wird der Abhang vom Wald
bewacht.

Wind hat zu Boden den Baum gebracht.
Lang bringt der Winter nun Ruh im
Walde

und längere Nacht.

Zum Herbst hat der blühende Sommer gemußt

H. Drachmann, oversat af H. Beer

27 Zum Herbst hat der blühende Sommer gemußt,

was lebt, muß zum Grabe gehen.

Sorg muß folgen auf Lust,

Schweige, du klopfende Brust!

Schweige.

Nur das ew'ge Gesetz bleibt bestehen.

Freund, reich die Hand übers Grab mir
her;

Die Tote kommt ja zurück nicht mehr,

ihr Geist vom Raume sich zeigt,

wenn die Lippe hier nun auch
schweiget.

Havfruens sidste sang

B.S. Ingemann

28 Far hen, mit håb! far evig hen!

Han kommer ej mer tilbage;

forglemt mig haver min hjertensven.
vil aldrig fra dybet mig drage,
forglemt mig haver min hjertensven,
vil aldrig fra dybet mig drage!

Synk dybt, synk dybt! usalige mø!
Forskertset er himmelens rige,
som havskummet skal du smelte og dø –
skal aldrig til livet opstige,
som havskummet skal du smelte og dø –
skal aldrig til livet opstige.

Det glimter med perler

H. Drachmann

- 29 Det glimter med perler,
et glimmernet er lagt over skoven;
skyen har netop fornylig grædt,
nu smiler månen fraoven.
Fortrøst dig dog ikke til månens skin,
forvild dig ikke i skyggerne ind,
der vifter den farligste elvervind
gennem skoven, gennem skoven.

CD 10

Indvielsen

S. von Staffeldt

- 1 Jeg sad på pynten ved sundets bred,
himlene smilte,

og så med længsel i dybet ned,
bølgerne hvilte,
da hæded solen til havets bryst,
og rundtom rødnede luft og kyst

og brat fra skyeestrangeleg
anelsen vakte
i aftenrøde musen nedsteg,
harpen mig rakte,
og rask et brændende kys mig gav,
nedsynkende i det luende hav.

Da rundt en anden natur det blev,
vindene talte;
fra skyer, som blege for månen hendrev,
ånderne kaldte,
et hjerte slog varmt og kærligt i alt,
i alt mig vinked min egen gestalt.

Da blev fra nu for tanke og trang
jorden et fængsel;
vel lindrer vel anelse, drøm og sang
hjertet sin længsel,
dog brænder mig kysset,
jeg kender ej fred
førend jeg drager himlene ned!

Herlige skov

C. Bernhard

- 2 Herlige skov! Yndige ro!
Her vil jeg bygge, her vil jeg bo!
Hør kun, hvor lifligt fuglene syng,
medens de gyng glade på kvist,
medens de gyng glade på kvist.
Herlige skov! Yndige ro! Yndige ro!

Duftende eng! Kornrige vang!
Rigdommens væld af jorden udsprang.
Fliden er lønnet, og glade vi rejse
stakke, som knejse med rundelig høst,
stakke, som knejse med rundelig høst.
Duftende eng! Kornrige vang! Kornrige
vang!

Mosgro'de tag! Landlige bo!
Arne for fred og for håb og for tro!
Venlige genier skulle dig skærme,
kummer ej nærme sig kærlige hjem,
kummer ej nærme sig kærlige hjem!
Mosgro'de tag! Landlige bo! Landlige bo!

Glenten

H. Hertz

- 3 Det klapred' over det nærmeste tag,
det slog på min rude,

det susede gennem den gryende dag,
og vingerne genlød slag i slag
derhenne hvor pilene lude.

Med langstrakt hals, med stirrende blik,
med vingerne spændte,
med kraftige kast, og flyvende stik
mod vinden, op imod skyerne gik
på jagt efter byttet en glente.

O, kunne jeg dukke mit bryst som den
i skyernes vande!
langs skoven stryge susende hen,
og atter mig hæve med fart igen
højt, højt over sletter og strande!

O, kunne jeg strejfe fra hånd og fod
de lænker, mig binde!
i æterens strømning svale mit blod,
i kamp med stormene prøve mit mod,
i de højeste, højeste skyer forsvinde!

Aftensang

L. Hensel oversat af C. Hauch

- 4 Jeg er træt, jeg sove vil,
og mit øje lukkes til,
se, o Herre! venlig ned
til mit dunkle hvilested.

Har i dag jeg syndet, Gud
slet min synd da nådig ud!
Herrens nåde, Jesu blod,
gør jo hver en uret god.

Alle dem, som jeg har kær,
mænd og kvinder fjern og nær,
små og store, hver en slægt,
tag dem i din varetægt!

Syge hjerters uro stil,
luk de våde øjne til,
og lad mit i sidste nød
brustent skue liv i død!

Aladdins vuggevise

A. Oehlenschläger

- 5 Visselulle, nu barnlill!
Sov nu sødt og sov nu længe!
skønt din vugge stander stil,
uden dun og uden gænge.

Hører du den dumpe storm
sukke ved hvad jeg forliste?
Mærker du den sultne orm
pikke på din fyrrekiste?

Sov, barnlille! ved min sang,
intet skal din glæde mangle,

hører du den muntre klang,
hist i tårnet af din rangle?

Nattergalen nærmer sig.
Fryder dig dens blide klukke?
Du har ofte vugget mig,
nu skal jeg dig atter vugge!

Hvis dit hjerte ej er sten,
mærk min idræt, moder kære!
Her af denne hyldegren
skal jeg dig en fløjte skære.

Ved dens toner fryd dit sind!
Hvor den klager svagt og ene,
som en vildsom nattevind
i de våde vintergrene.

Ak! nu må jeg fra dig gå;
der er koldt i dine arme,
og jeg ejer ingen vrå,
hvor jeg mig igen kan varme.

Visselulle da, barnlill!
Sov nu sødt og sov nu længe!
skønt din vugge stander stil,
uden dun og uden gænge.

Gulnares sang

A. Oehlenschläger

- 6 Cithar! Lad min bøn dig røre.
Høre lad din hulde stemme!
Glemme skal jeg da min kummer,
sødt i slummer skal du dysse
al min frygt, og øret kysse
med din hulde strengeklang.
Se den blide aftenrødme!
Sødme dufter rosens blade.
Glade bølge månen føder.
Hvor den møder på sin bue!
for, i nattens fromme lue,
tavs at høre elskovs sang.

Tolk min elskov, høj og herlig,
kærlig skal min stemme følge.
Dølge skal den ej min flamme.
Skønt kun stamme kan min læbe,
elskte cithar, lad os stræbe,
begge på forskellig vis.
Medens purpuraftenstunden
lunden smilende forgylder,
fylder sang de dunkle kroner,
toner nattergalens vise.
O så pris! så lad os prise,
hvad der kræver alles pris.

På min moders grav

A. Oehlenschläger

7 Det er forbi!

Jorden ruger på dit bryst i gravens
gemme
de ile hver til sit, som fulgte dig;
Kun kirkeklokken lyder sørgelig,
og døver lydende min brudte stemme.

Det er forbi!

Kulde sover i dit før så varme hjerte,
som slog for mig med ømme moderslag.
O, evig mindes jeg den skumle dag,
da skælvende det brast i dødens
smerte.

Du var mig huld!

Få kun elske mig på denne mørke klode;
Du elskte mig – og reves fra min favn,
Nu står jeg bleg ved mindet om mit savn,
Jeg ser dig aldrig, aldrig mer, du gode!

På hårde fjel

koldt og blegt dit elskte legem hviler.
O, moder! end i døden var du blid,
du salig lå som himlens engel hvid,
jeg ser dig end på båren, hvor du smiler!

Jeg trykker end
hede kys på dine kolde arme,
som sank i dødens kamp så kraftsløse
ned.

O, de har båret mig i barndoms kraft-
løshed,
og favnet mig med moderømheds varme!

Jeg stirrer end
modløs på dit lukte, brystne øje.
Det smiler aldrig til den arme yngling
mer,
det nedsank koldt og mørkt, som
gravens ler,
for aldrig mer at stråle til den høje.

Det er forbi!

Klokken tier. Jorden ej dig savner.
O, sov da sødt! Den sjæl, du skænkte
mig,
skal varmt og vemodsfuld erindre dig,
indtil forklaret hisset jeg dig savner.

Trætter dig livets strøm

Chr. Winther

8 Trætter dig livets strøm?
Vågn da fra døs og drøm,
hører du propperne knalde?
Se, som velsignet regn

over en solbrændt egn,
perlende, perlende dugdråber falde.

Yndige farvespil,
modnende sommerild
stråler fra svulmende ranker;
druernes gud er stor,
rigt i hans tempel bor
jubel og glimrende, glimrende tanker.

Drik, som du skal og bør,
klag, om du kan og tør,
så over jordlivets trængsler;
sorgen straks går til ro,
hejrtet sig vugger jo
huldt i livsalige, livsalige længsler.

Ud fra sit stille hjem
strømmer så sangen frem,
vårfriske blade og blomster;
hver en stund klar og ny!
Ja, under rankens ly
smiler en evig, en evig skærsommer!

Stå ej dér stum, men tal:
er i en jammerdal
så dine timer henfløjne?
Her, hvor os vinker sødt
himmelblåt, rosenrødt –
læber og tindrende, tindrende øjne!

Serenade

Edv. Lembcke

9 Jomfru, du må ikke sove;
sommernatten er så lys og smuk;
himlen er så klar og stille,
stjernerne på vandet spille,
aftenvinden dør i sagte suk,
aftenvinden dør i sagte suk.

Kom og se, hvor poplen bæver,
blinkende som sølv i måneskin;
se, hvor svanerne, de hvide,
drømmende på floden glide:
drømmen hyller hele verden ind,
drømmen hyller hele verden ind.

Og jeg vanker selv idrømme,
fængslset af din stærke trolddomsmagt;
–
lad dit billed i den klare,
stille nat sig åbenbare
for min ånd i al sin dronningpragt.
for min ånd i al sin dronningpragt.

Jomfru, kom herved i lunden;
o, da bliver natten dobbelt smuk;
når dit øjes stjerner spille,
er min himmel klar og stille,
og min længsel dør i glædens suk!
og min længsel dør i glædens suk!

Nomadeliv

C. Hauch

10 Aldrig fra de grønne sale
vandrer jeg til staden ind,
skilt fra højder og fra dale,
skilt fra lys og letten vind.

Aldrig jeg fra teltet flytter,
søger skjul bag vold og mur,
aldrig jeg min frihed bytter
mod et skummelt fangebur.

Ser du floden hist, der iler,
bruser mod det store hav!
Dristig den i solen smiler,
skønt den vandrer mod sin grav.

Stjernen glimter i sin vane,
stille kan den aldrig stå,
færdes efter gammel vane
i det ubekendte blå.

Høstens vilde fugl sig svinger
til et sydligt, fremmed land,
aldrig den sin længsel tvinger,
før den når den fjerne strand.

Ingen strande dog der gives,
der kan køle fuglens blod,

snart den af sit indre drives,
mod den kyst, den nys forlod.

Fuglen, stjernen, flodens vande,
er da de alene fri,
og skal jeg tilbage stande
som et træ på vilden sti?

Samler hjorden! Vi vil rejse,
bryder teltets bolig ned!
Hurtig skal det atter knejse
på et nyt og ukendt sted.

Min kamel jeg snart belæsser,
den skal knæle på mit bud,
hesten, der på sletten græsser,
bære skal min unge brud.

Buen klinger, strengen bæver,
pilen svigter ej sit mål,
ulven, der sit bytte kræver,
synker for det hvasse stål.

Slettens søn ved faren smiler,
dejlig er hans ranke mø;
frem hun som gazellen iler,
fanges den, da må den dø.

Hendes slør i luften bølger,
blikkets glans det skjuler ej,

vind og sol og måne følger
på den ubekendte vej.

Men når til det dunkle fjerne
jeg har ført min bedste skat,
da skal kærlighedens stjerne
glimte gennem steppens nat.

Ørkenens søn

H.C. Andersen

11 Den vilde hingst jeg tumler,
vi flyve på sletten afsted,
men hjertet slipper dog ikke
den stærke kærlighed,
men hjertet slipper dog ikke,
den stærke, stærke kærlighed.

Som solen brænder i sandet,
så brænder det dybt i mit bryst,
det er, som hjertet vil sprænges
af længsel og af lyst,
det er, som hjertet vil sprænges
af længsel, længsel og af lyst!

Så høj og så stor er himlen
med sol og stjerner på,
dog rummer den ej den flamme,
mit hjerte dølge må,

dog rummer den ej den flamme,
mit hjerte, hjerte dølge må!

Det brænder som ild mig i blodet,
flyv, vilde hingst, afsted!
Mit unge hjerte sprænges
af håbløs kærlighed,
mit unge hjerte sprænges
af håbløs, håbløs kærlighed!

Studenten sang så ungdomsglad

Chr. Richardt

12 Studenten sang så ungdomsglad,
det bedste som han kunne;
thi sang og ungdom følges ad,
og hvem vil lægge nodeblad
for fuglene i lunde!

Men sang han også dagen lang,
så gerne som vor grande:
det var dog ej studentersang,
og harmoniens firspand svang
sig sjældent over lande.

Da salved du med kunstnerånd
den spredte sangerklynge,
og ledte os med vennehånd
og løste for vort tungebånd
og lærte os at synge!

Da blev studentersangen til,
da flokked sig dens toner;
og svang sig så med kraft og ild
om kap med løvets klokkespil
højt mod de grønne kroner.

Og vied hvert studenterlag,
og løfted al vor tale,
og fløj med raske vingeslag
mod nordens lyse forårsdag
med varsel som en svale.

Sommervise

Chr. Richardt

- 13** Når rugen alt bølger, og kornblomsten
dølger
sin blå lille kyse bag gitter af strå;
når gyldenregnsgrænen omarmer
syrenen
og blander sin duft i det solfyldte blå:
da kommer, da kommer vor danske
skærsommer,
hvad gøgen forlængst har haft travlt
med at spå,
haft travlt med at spå.

Når egne knoppes, og granerne duppes,
mens bøgen har mørknet sit lyseste
blad;

når roser udspringe af torne, der stinge,
lig luende elskov af truende had:
da kommer, da kommer vor danske
skærsommer,
gør frejdig den glade, den ængstede
glad,
den ængstede glad.

I brændende stråler, som rosen ej tåler,
kys ikke tildøde dens svulmende mund!
Og storm ej iblinde, letsindige vinde!
Bring ikke for tidligt ad splittelsens
stund!
Thi bedst som den kommer, vor danske
skærsommer, –
ak, så er den fly't som et drømmerigt
blund,
et drømmerigt blund.

Vuggesang

Chr. Richardt

- 14** Sov mit barn, sov længe!
Jeg rører vuggens gænge,
vifter fluen fra din kind,
kalder drømmen til dit sind;
sov mit barn, sov længe!

Frodig som en ranke
du vokser for min tanke,

vokser fra din moders arm
ud i verdens vilde larm,
frodig som en ranke.

Glem dog ej din vugge
og ej din moders sukke;
vokser du fra barnekår,
glem dog ej dit Fadervor,
glem dog ej din vugge!

Lykkens roser røde
kun mellem torne gløde;
tornen tager jeg for mig,
rosen gjemmer jeg til dig:
lykkens roser røde!

Vågn med smil om munden,
så fro som fugl i lunden!
Reden din er lun og blød:
moderfavn og moderskød;
vågn med smil om munden!

Decemberskov

Chr. Richardt

- 15** Som et rov for stormens horde
løvets fylde sank i støv;
men en trylleskov vil vorde
af en skov foruden løv!

Disse golde træskeletter,
øde grene, nøgne skud,
fik i kolde, våde nætter
sneens rene juleskrud.

Ja som ret til højtidsglæde
perlesvøbtes skovens hal;
med sit net af kviste spæde
bøgen støbtes i krystal.

Tusind smålys stille funkle
med en ild som fjerne blus,
tusind blålys fra det dunkle
har et spil som Sirius.

Hvem vil skoven ikke friste,
som den flammer, skøn at se:
lys foroven, rim på kviste,
sorte stammer, bund af sne!

Iskrystallens sagte svingen
midt i freden øret når;
det er hallens klokkeringen
for det hedengangne år.

Kongesønnens romance

Chr. Richardt

- 16** Så langt jeg kan mindes, drømte jeg
om dig,

alle min barndoms tanker fløj altid
samme vej.

Bragte jeg hjem et blomster af sjældent
farvespil,

og spurgte jeg min moder: Er vel noget
skønnere til?

Da svared' hun – det svar gik mig aldrig
af minde:

Ingen uden hende, den dejlige, dejlige
Tornerose,
den dejlige Tornerose!

Så tit jeg i dystløb sværd og lanse
svang,

og smil og håndklap hilste mig fra
skrankens silkehang,

da lysted' mig at leve, skønt kækt jeg
turde dø,

og jeg spurgte min fader: Har Vælskland
skønnere mø?

Da svared' han – det svar gik mig aldrig
af minde:

Ingen uden hende, den dejlige, dejlige
Tornerose,

den dejlige Tornerose!

Torneroses drømme

Chr. Richardt

- 17 Såmangen kvæld jeg stod med havet
ved min fod
og stirred fuld af længsel mod det
fjerne,
hvor nu så skær og klar
på skjulte vingepar
og løfter stille nattens tvillingstjerne,
sig løfter stille nattens tvillingstjerne.

Når mødtes vel de to, som i så dyb en ro
samblinkende henvandre deres bane?

Får også jeg en ven,
en sikker følgesvend,
og kommer han fra havet som en svane,
og kommer han fra havet som en
svane?

Han lander vist en gang med sol og
strengklang,

derom der hvisker noget i mit indre.
Men trygt jeg bie vil,

til tvillingstjernens ild
i mine længsels nat får lov at tindre,
i mine længsels nat får lov at tindre.

I "den lille skov"

G. Rode

- 18 I "den lille skov" næved Øresund
der, hvor vedbender jorden dække,
skød en ranke op af den frodige grund,
for ved bøgens barm sig at lægge.

Kan jeg vide hvordan? Var det storm
eller slud,
som slog ind mellem lundens grene,
men den vedbendranke gik hastig ud, –
og nu stander bøgen alene!

Men hvi vælger den ej en anden igen,
der er nok iblandt vedbendevrímlen?
O! de kryber alle langs jorden hen,
men min bøg jo skyder mod himlen.

Men hvorfor ikke da kaprifolien fin,
den, hvis højrode blomster luer;
og hvorfor ikke da den vilde vin
eller den med de funklende druer;

eller og de roser med pragtfuldt blus,
der om slyngede gren sig flokker;
eller og den stille konvolvolus
med sine beskedne klokker?

Ja hvorfor og hvorfor – den sladrende
mund

har spørgsmål nok uden ende,
ret som vidste jeg kærligheds skjulte
grund,
hvi den kun vil engang brænde.

Serenade

Edv. Lembecke

- 19 Jomfru, du må ikke sove;
sommernatten er så lys og smuk;
himlen er så klar og stille,
stjernerne på vandet spille,
aftenvinden dør i sagte suk.

Kom og se, hvor poplen bæver,
blinkende som sølv i måneskin;
se, hvor svanerne, de hvide,
drømmende på floden glide:
drømmen hyller hele verden ind.

Og jeg vanker selv idrømme,
fængslset af din stærke trolddomsmagt;

–
lad dit billed i den klare,
stille nat sig åbenbare
for min sjæl i al sin dronningpragt.

Hvor du vinker, vil jeg følge;
vink til leg og vink til alvorsdyst:
dine farver vil jeg bære,

øm og trofast vil jeg være,
hvis du lønner sødt med elskovs lyst.

Jomfru, kom herved i lunden;
o, da bliver natten dobbelt smuk;
når dit øjes stjerner spille,
er min himmel klar og stille,
og min længsel dør i glædens suk!

CD 11

GU DRUNS SORG

Dengang var Gudrun beredt til døden

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 1 Dengang var Gudrun
beredt til døden,
da sorgfuld hun sad
over Sigurds lig.
Ej sad hun og græd
og med hænder slog;
ej hun klynked
som andre kvinder.

Kloge jarler
til hende kom,
varligt de bøjed
den hårde vilje.
Dog kunne Gudrun
ikke græde;

så hun sørged,
som om briste hun skulle.

Hos sad jarlers ædle hustruer

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 2 Hos sad jarlers
ædle hustruer,
smykkede med guld,
ved Gudruns side.
Hver af dem sagde
sin egen sorg,
den bitreste, som hun
båret havde.

Da sagde Gjavløg,
Gjukes søster:
"Blandt folk over mulde
er jeg fattigst på glæde.
Fem mænd jeg så
i døden segne,
tvende døtre,
trende søstre,
otte brødre.
Jeg ene lever."

Dog kunne Gudrun
ikke græde;
Så mod var hun i hu
over den døde mand,

så fuld af smerte
ved fyrstens ligfærd.

Da sagde Herborg, Hunelands dronning

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 3 Da sagde Herborg,
Hunelands dronning:
"Jeg har en hårdere
harm at fortælle.
Fjærnt i sønden
mine syv sønner
faldt på val
med deres fader.

Med fader og moder
og fire brødre
leged vinden
på havets vove;
bølgen slog
mod skibets planker.

Selv skulle jeg dem smykke,
selv dem begrave,
og selv for deres
helfart sørge,
alt det jeg led
I et eneste år,
og ingen talte
et ord til trøst.

Dog kunne Gudrun
ikke græde,
så mod var hun i hu
over den døde mand,
så fuld af smerte
ved fyrstens ligfærd.

Da sagde Gullrönd, Gjukes datter

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 4 Da sagde Gullrönd,
Gjukes datter:
"Ej du mægter,
fostermoder!
skønt vis du er,
den unge viv at trøste."
Ej lod hun tilhulle
fyrstens lig.

Lagnet strøg hun
af Sigurds legem,
vendte hans kind
mod Gudruns knæ:
"Se på din elskte;
læg din mund til hans skæg,
som om du favnede
fyrsten i live."

Én gang Gudrun end ham skued

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 5 Én gang Gudrun
end ham skued,
så blodet, som herskerens
har mon væde,
fyrstens strålende
øjne slukte,
kongens bryst
af sværdet kløvet.

Gudrun tilbage
på bolstret segned,
løkkerne løstes,
kinden rødmed,
tårer som regn
randt over knæ,

||: Da græd Gudrun,
Gjukes datter,
så tårerne løb
fra øjets låg; :||

Da sagde Gudrun, Gjukes datter

Den ældre Edda, oversat af H.G. Møller

- 6 Da sagde Gudrun,
Gjukes datter:
"Så var min Sigurd

blandt Gjukes sønner,
som løget, der gror
op over græsset,
eller den blinkende sten,
der drages på bånd,
som ædelsten
over ædlinges skare.

Jeg monne kongens
kæmper tykkes
herligere end alle
Herjans diser.
Nu er jeg så liden,
som løvet er
på buskene ofte,
thi den ædle er død.

For borde jeg savner,
i seng jeg savner
min fuldtro fælle.
Gjukes dønnner,
Gjukes sønner
volde min ve,
volde deres søsters
sorgfulde gråd.

Folkets land
I lægge øde,
thi ej I holdt
de svorne eder.

Ej skal du, Gunnar!
Guldet nyde;
ringene vil
dig bane volde,
siden du Sigurd
eder svor.

Ofte var glæden
større i gårde,
da min Sigurd
sadlede Grane,
og da de fore
til Brynhild at fri,
den usalige kvind,
i ulykkesstund."

Kæmpevisen

A. Oehlenschläger

- 7 Når Odin vinker,
når sværdet blinker,
er helten glad;
i røde strømme,
med lig, som svømme,
i Birtingsbad,
på lynets vinger
han iler kold,
||: når Skøgul svinger
sit røde skjold. :||

Hans våben gunge;
den blanke tunge
han svinger stærk.
Til Odin rider,
når sværdet bider
i pansersærk,
de raske kæmper,
hvis mandemod
||: ej skrækken dæmper,
blandt lig og blod. :||

Fra mjød og piger,
du danske kriger!
blandt blod og lig,
du rask dig svinge,
Til Nornens vinge
bortvifter dig.
Med sværd fra bælte,
med egekrands,
||: sig sømmer helte
den sidste dans. :||

Bjarkemål

Efter S. Sturluson,
oversat af N.F.S. Grundtvig

- 8 Sol er oppe,
den klare dag
hanen hilser
med vingeslag;

nu, under mærket,
hånden på værket,
lægge hver helt!

Vågner, vågner
da vel og brat,
hjertens venner,
og tager fat,
høvdinge snilde,
gæve og gilde,
alle som en!

Har hin Hårde!
og Skytte-Rolv!
mænd højbårne,
som en, så tolv!
Folk, som ej rygte
har for at flygte,
op nu på stand!

Mænd ej vækker
jeg her til vin,
ej til gækken
med pige fin;
med jer vil lege
Hildur hin Blege
stålhandske-drag!

Den fangne venderkonge Skalks sang

A. Oehlenschläger

- 9 Rinda min brud! allerkæreste min,
dejlig og fin,
lærer dig natten at grue?
Sidder du hisset og tænker på Skalk?
Klapper med snehvide hænder hans falk,
løfter hans sværd og hans bue?

Danskerne sejrede, venderne faldt,
drotten er kvalt,
glemte er nu heltens bedrifter.
Solen skal finde ham blodig på sten,
månen skal se, hvor han hænger på gren,
gysende fra sine rifter.

Andet det var, da jeg brylluppets nat
favned min skat,
nu skal mig døden omfavne.
Schwantevit! Provo! foragtede gud!
Slaverne lystre nu goternes bud,
Odin har sendt sine ravne.

Månen sig sniger ad natlige sti.
Var det forbi!
Kvalen ej ængster den døde.
Hævner, I vender, på goten min spot!
Afbrynder skoven, hvor Skalk, eders
drot,
slagtes til ulvenes føde.

Kong Haddings vise

Efter Saxo, oversat af N.F.S. Grundtvig

- 10 Hvi skjuler jeg mig her i vrå,
alt i de dunkle skove,
og hejser ikke sejl i rå,
som før, på blanken vove!
Her er slet ingen ro og mag
for onde dyr og vilde,
de ulve tude nat og dag,
og bjørnen brummer så ilde!

Hvor tomt, hvor dødt dog her at gå,
på disse øde fjelde!
Hvor kan et heltehjerte slå
i slig en musefælde!
I ungdomsår jeg fik så kær
sortladne hav og snekke;
skal mine gamle ben nu her
i bjørnehi jeg lægge!

Fuldbedre dog det er forsand
på hav sit liv at friste
og sanke på den vilde strand
med æren guld i kiste!
Så far nu vel, I klipper grå!
Far vel, I mørke skove!
Op, mast i sky! Op, sejl i rå!
Op, ud på blanken vove!

Haddings vise

Efter Saxo, oversat af N.F.S. Grundtvig

- 11 Hvi skjuler jeg mig her i vrå,
alt i de dunkle skove,
og hejser ikke sejl i rå,
som før, på blanken vove!

Hvor tomt, hvor dødt dog her at gå,
på disse øde fjelde!
Hvor kan et heltehjerte slå
i slig en musefælde!

I ungdomsår jeg fik så kær
sortladne hav og snekke;
skal mine gamle ben nu her
i bjørnehi jeg lægge!

Fuldbedre dog det er forsand
på hav sit liv at friste
og sanke på den vilde strand
med æren guld i kiste!

Så far nu vel, I klipper grå!
Far vel, I mørke skove!
Op, mast i sky! Op, sejl i rå!
Op, ud på blanken vove!

Margretes vuggesang

H. Ibsen

12 Nu løftes laft og lofte
til stjernehvælven blå;
nu flyver lille Håkon
med drømmevinger på.

Der er en stige stillet
fra jord til himlen op;
nu stiger lille Håkon
med englene til top.

Guds engle små, de våger
for vuggebarnets fred;
Gud sign' dig, lille Håkon,
din moder våger med.

Samson

Edv. Lembcke

13 Hvad er det for råb og trængsel
og larm i filisternes lejr?
Det skingrer ned i mit fængsel;
hvad vandt de nu for en sejr?

De huje som peblinger kåde,
der slap fra tugtens ris;
mens Samsons arm måtte råde,
de sang på en anden vis. –

Har I glemt min asenskæve? –
Da sprang I så let en dans! –
og har I glemt mine ræve
med lystig blussende svans? –

Men selv jeg min herre fornægted
i mit hjertes trodsige mod;
med hans fjender jeg mig beslægted;
derfor hans ånd mig forlod.

Jeg glemte fædrenes minder;
jeg glemte min moders Hus;
Jeg lefled med fremmede kvinder
og drak af de fremmedes krus.

Ved skøgens søde tale
og ved hendes hvide barm
jeg dyssestes i dvale
og vågnet til spot og harm.

Jeg vågnet til dødens mørke
i fangehullets gys;
trælbunden var armens styrke,
og blindet var øjets lys.

Nu lytter jeg fra mit fængsel
til jublen i fjendernes lejr. –
Sig, dreng, hvad betyder den trængsel?
har filisterne vundet en sejr? –

“For Dagon festen beredes;
du blinde træl, kom ud,
at folket må se dig og glædes
og prise filisternes gud!” –

Smådreng, nu skal du mig bringe
ind under templets hal,
hvor fløjter og bækner klinge
til trommernes lystige skrald.

I midten skal du mig stille,
at jeg kan oprejst stå
ved den mægtige dobbeltpille,
som loftet hviler på.

Min ryg blev jeg vant til at bøje
i fængselet under jord;
det vil de filister fornøje
at se deres fange så stor. – –

Hil jer, højrøstede helte,
som spytte på den blindes skæg!
mødtes vi med sværd ved bælte,
forvist, I tav som en væg!

Jehovah, du lod mig bøde
med lænker og spot og spe:
forlad mig nu min brøde
for al min jammer og ve!

Jehovah, styrk mig i nåde!
kom end engang mig ihu!
for mine øjne både
du lade mig hævnes nu! –

Det vifter i mine lokker
som åndens vingeslag;
mig tykkes, at søjlen rækker
ved mine armes tag!

Mig tykkes, at mulmet brister;
det lysner af nattens Skød! –
Nu er det forbi, filister!
jeg knuser jer i min død!

Det kom til kamp mellem vrede mænd

H. Hertz

14 Det kom til kamp mellem vrede mænd
alt i et forfærdeligt stævne.
Så gerne vi liv og blod gav hen,
den blodige uret at hævne,
så gerne vi liv og blod gav hen,
den blodige uret at hævne.

Hvor kampen rasede vildt og skrap,
vort banner vi kækt monne bære,
og aldrig endnu et slag blev tabt
med mer uforgængelig ære,

og aldrig endnu et slag blev tabt
med mer uforgængelig ære.

Og blodet hen over valen randt –
vi veg, men uden at frygte.
Vi sejred i tabet, os selv vi vandt
og hævded vort ældgamle rygte,
vi sejred i tabet, os selv vi vandt
og hævded vort ældgamle rygte.

SEKS KRIGSSANGE

Krigssalme

J. Fabricius, oversat af L.C. Hagen

15 Forfærdes ej, du lille hob!

Højt fjendehærens larm og råb
fra alle sider gjalde;
de juble ved din undergang,
men deres fryd ej bliver lang,
thi lad ej modet falde!

I Jesu navn vort håb er vist,
at de troløses vold og list
dem selv tilintetgør;
der venter dem kun spot og skam,
Gud er med os, vi er med ham,
og sejren os tilhører.

Til kamp

Anonym

16 Den mørke vinternat bortdrog:

nu hvilen er forbi,
og atter om vort Dannebrog
til kampen samles vi.
Når solen over grønne vang
udfolder vårens lyst,
skal bøssens knald og sværdets klang
forkynde kampens dyst,
skal bøssens knald og sværdets klang
forkynde kampens dyst.

Ej troløs voldsmand spotte skal
ustraffet Danmarks søn;
i slagets gny, på blodig val
ham venter frækheds løn.
Og var end fjenden tre mod en,
vi byde kækt dem trods,
vor sag er hellig, god og ren,
og Himlen er med os,
vor sag er hellig, god og ren,
og Himlen er med os.

På forpost

C. Ploug

17 Nattens dæmrende tåger har sig på engen lagt, der kun soldaten våger på sin farlige vagt; medens hans blikke vanke gennem det øde rum, sysler hans stille tanke udi sin helligdom.

Thi han bærer derinde,
gemt i en trofast sjæl,
billedet af en kvinde
dejlig som Freja selv,
og når han dristig træder
i slagets dødningsdans,
billedet sig iklæder
valkyriens høje glans.

Køle luftning fra søen,
bringer du med et bud?
Mødte du hist på øen
nylig min unge brud?
Svaledu kindens rødme?
Løste du lokkens fald?
Nippedu læbens sødme?
Ak, del da med mig halv!

Løste hun af sit fængsel,
mens du i løvet skjalv,
hjertets bævende længsel,
sukkets vingede alf?
Hvsked hun: "Jeg vil græde,
kommer igen ej han?"
O! da går jeg med glæde
i døden for mit land!

Store minder

B.S. Ingemann

18 Løft højt vort sejers mærke på land og bølger blå! De gamle løver, stærke, i hjerteskjoldet stå; den danske kæmpestatte står fast med friske rod, og helteåndens flamme udslukkes ej i blod.

Når julisolen skinner
på dejligst vang og strand,
dens glans med store minder
omstråler folk og land:
Ved Frederits den mægtig
bebuded dom fra Gud;
fra lsted stråler prægtig
dens glans i verden ud.

Og stormer det i lunde,
henvejres skovens blad,
det toner fra Midsunde
og højt fra Fredriksstad:
mod vinter, som i sommer,
ved nat, ved dag – hold ud!
Og Holger Danske kommer
i nødens stund med Gud!

Med Gud han kom, den gamle,
som evig dog er ung;
når kræfter han skal samle,
hans blund er aldrig tung;
hver gang han mægtig synger,
med gamle sværd i hånd,
sig Danmarks folk forynger
med Nordens helteånd.

Guds fred med vore døde
N.F.S. Grundtvig

19 Det var på Isted Hede
og så i Øvre Stolk,
for gamle Danmarks ære
da stred det danske folk.
Ja, for den danske tunge
og for det danske land
stred heltene de unge
som gamle Hildetand!

Dér faldt i ungdoms blomster
så mangel modig svend,
at tysken tror det næppe,
vi mange har igen.
Dog syng danske drenge,
de slå i vænget top:
Som blomsterne i enge
hvert år de vokse op!

Guds fred med vore døde
i Danmarks rosengård!
Guds fred med dem, som bløde
af dybe hjertesår!
vor kærlighed med alle,
de store og de små,
som ville stå og falde
med løven askegrå!

Og hvergang Danmark græder
guldtårer med guldklang,
og hvergang øjet perler
ved liflig vemodssang,
da hvælve rosentelte
dem selv ved havets bred,
hvor Danmarks julihelte
fik deres lejested.

Indtoget
C. Ploug

20 Vi sejr og bytte bringe hjem.
Hurra! hurra! hurra!
Som oldtidskæmper brød vi frem
til vore fjenders sikre gem
og tog så drøje tag med dem,
at de fik nok dera'.
De skal ej brænde byer fler,
thi deres "gryder" har vi her;
og derfor vi svinge med huer og flag
til ære for vort Fredericiaslag,
til ære for vort Fredericiaslag,
for vort Fredericiaslag.

Vort løfte har vi ærlig holdt.
Hurra! hurra! hurra!
Har tysken nød og tort os voldt,
i nat vi har afregning holdt,
og Danmark nu kan pege stolt
på Fredericia.
I hundred år har ærens bavn
som nu ej funklet fra dets navn,
og med gennem tiden til sildigste dag
går mindet om vort Fredericiaslag,
går mindet om vort Fredericiaslag,
om vort Fredericiaslag.

For Kongen og vort Fædreland,
hurra ! hurra! hurra!
Lad fjender flokkes tykt som sand,
når fast vi stande mand ved mand,
og vil for alvor, hvad vi kan,
de landet ej skal ta'e:
Thi kræfter vokse af dets bund,
og folkets ånd er kæk og sund.
Ja – kalder igen vor retfærdige sag,
så slå vi et nyt Fredericiaslag,
så slå vi et nyt Fredericiaslag,
et nyt Fredericiaslag!

GU DRUN'S GRIEF

Then Gudrun sat and prepared to die
Oversat af A.B. Itani

21 Then Gudrun, sat and prepared to die
as gravely she watched over Sigurðr's
bones
She sat not and wept, neither wrung her
hands,
nor lamented like other women.
Warriors wise came in unto her
longing to lighten her heavy burden;
Still Gudrun, could not shed a tear
so she grieved as if her heart might
shatter.

With her sat the wives of warriors

Oversat af A.B. Itani

22 With her sat the wives of warriors
radiant with gold, to watch beside her.
Each one then spoke of her private grief
the bitterest pain she had to carry.
Then said Gjaflaug, Gjúkis sister:
“Of those who still walk the earth, I am
most joyless.

Five husbands have I seen expire
then two daughters and three sisters,
eight brothers. I, I alone remain!”
Still Gudrun, could not shed a tear
such pain did she endure over her hus-
band’s death,
so full of anguish beside his body.

Then said Herborg, queen of the Huns

Oversat af A.B. Itani

23 Then said Herborg, queen of the Huns:
I have a crueller grievance to tell of:
Far to the south my seven sons bravely
fell in battle next to their father.
With father and mother and brothers
four
storm winds played on the surging
ocean;
breakers struck the ship and its timbers.

I alone had to make them ready for
burial,
and I alone their pyre prepare.
All this I suffered in just one year
and no one troubled to comfort me.
Still Gudrun could not shed a tear
such pain did she endure over her hus-
band’s death,
so full of anguish beside his body.

Then said Gullrönd, Gjúki’s daughter

Oversat af A.B. Itani

24 Then said Gullrönd, Gjúkis daughter:
You are unable, foster mother,
though wise you be, to comfort this
young woman!
Gently removing the prince’s veil,

Gullrönd unshrouded Sigurd’s body,
turning his cheek toward Gudrun’s
knee:
See your beloved, lay your mouth to his
beard
as though once more embracing the
living prince.

Then as Gudrun at last beheld him

Oversat af A.B. Itani

25 Then as Gudrun at last beheld him –
all clotted and bloody the hair that
crowned him,
Sigurd’s glistening eyes extinguished,
his royal breast by longsword cloven –
Gudrun sank back upon her cushion,
tresses unbound, cheeks all crimson,
weeping, her tears fell down like rain.
Then wept Gudrun, Gjúkis daughter
so teardrops cascaded from her eyes.
Then wept Gudrun, Gjúkis daughter
so teardrops cascaded from her eyes.

Then said Gudrun, Gjúki’s daughter

Oversat af A.B. Itani

26 Then said Gudrun, Gjúkis daughter:
So was my Sigurðr o’er Gjúkis sons
as the spear-leek that grows high o’er
the grasses.
Or like the dazzling jewel that shines in
the band,
more precious than any nobleman’s
bauble.
Many among the royal champions
counted me lovelier than Herjan’s
women.

Now am I so little, as small as a leaf
on the weepening willow,
for my loved one is dead.
At table I miss him,
in bed I pine for my faithful consort.
Sons of Gjúki, sons of Gjúki
cause of my woe,
cause of their sister’s sorrowful
weeping.
The people’s lands thus lie in ruin,
for you disgraced your word of honour.
Gunnar, no joy the gold shall give you
soon shall the rings be your destruction,
Sigurðr’s revenge for oaths forsworn.
Often the yard was brimming with
gladness
when my Sigurðr saddled Gráni,
galloping out for to win Brynhildr’s hand,
that ill-fated woman, that ill-fated hour!

Recording sessions

2016 October

CD 9, 1-6

2016 November

CD 2, 1-6; CD 6, 19-24; CD 7, 1-7;
CD 11, 1-6

2017 April

CD 3, 14-16; CD 4, 1-7; CD 6, 7, 18;
CD 8, 2, 10-11; CD 9, 14-18, 28;
CD 10, 3-5, 13-15, 17; CD 11, 9

2017 April/May

CD 1, 1-4, 11-15; CD 5, 5-10

2017 May

CD 5, 1; CD 11, 13

2017 September

CD 5, 22-28

2018 January

CD 2, 8-14; CD 6, 5-6; CD 8, 1; CD 10, 2, 6

2018 March

CD 1, 6-10, 19-25; CD 2, 16-21; CD 3, 17;
CD 5, 2-4; CD 6, 9

2018 March/April

CD 1, 16-18; CD 9, 7-13

2018 April

CD 1, 5; CD 2, 7, 15; CD 3, 19-25;
CD 4, 8-11; CD 5, 21; CD 6, 8;
CD 7, 8-10, 16-17; CD 8, 14-22;
CD 10, 8-10, 18-19; CD 11, 8, 12, 14

2018 May

CD 3, 1-13

2019 January

CD 5, 13-14

2019 April

CD 7, 11-15, 18-25; CD 8, 3-9;
CD 11, 7, 10-11, 15-26

2019 May

CD 4, 12-18; CD 5, 17-20;
CD 6, 1-3, 10-17; CD 8, 12-13;
CD 9, 19-21; CD 10, 11-12, 16

2020 February

CD 2, 22-26; CD 3, 18; CD 4, 19-23;
CD 5, 11-12, 15-16; CD 6, 4;
CD 9, 22-27, 29; CD 10, 1, 7

DDD

Recorded at The Concert Hall, The Royal Danish Academy of Music

Recording producer: Ragnheiður Jónsdóttir

Asst. recording producer: Frederik Graversen

Editing producer: Christian Westergaard

Sound engineer: Ragnheiður Jónsdóttir

Editing, mix and mastering: Ragnheiður Jónsdóttir

© & © 2021 Dacapo Records, Copenhagen

Liner notes: Jens Cornelius, Christian Westergaard

English translation: Colin Roth

Proofreaders: Jens Fink-Jensen, Colin Roth

Artwork: Studio Tobias Røder, www.tobiasroeder.com

Photo p. 35 © Reinhard Wilting

Publisher: Edition Wilhelm Hansen, www.wisemusicclassical.com

Christian Westergaard and Dacapo Records wish to thank Royal Danish Academy of Music, Copenhagen, its principal Uffe Savery and staff, for close cooperation and immense support throughout the project with special thanks to former principal Bertel Krarup and former arr. coordinator Rikke Hjortkær for invaluable assistance. A special thank you to the talented and dedicated translators Heidrun Beer, Birgitte Krag and Aileen Bramhall Itani for making the singable translations into German, French and English; to assistant recording producer Frederik Graversen; to special consultant and musicologist at The Royal Library, Copenhagen, Anne Ørbæk Jensen, for assistance in providing Peter Heise's manuscripts and to piano technician Claus Schimmel, Pianoværkstedet.

Elsa Dreisig appears courtesy of Erato/Warner Classics

This recording was generously supported by Augustinus Fonden, Louis-Hansen Fonden, Weyse Fonden, William Demant Fonden and Solistforeningen af 1921

AUGUSTINUS FONDEN

AAGE OG JOHANNE
LOUIS-HANSENS FOND

William Demant Fonden

This release has been made in cooperation with the Royal Danish Academy of Music, Copenhagen

THE ROYAL
DANISH
ACADEMY OF MUSIC

DACAPO

8.201101

Dacapo Records is supported by the Danish Arts Foundation

DANMARKS NATIONALE
MUSIKANTOLOGI

Dacapo Records, Denmark's national record label, was founded in 1989 with the purpose of releasing the best of Danish music past and present. The majority of our recordings are world premieres, and we are dedicated to producing music of the highest international standards.

